Tổng biên tập:
PGS.TS. NGUYỄN NGỌC DUNG

Tổ chức bản thảo:
CN. PHẠM HỮU NGHĨA

Trình bày:
ĐẶNG ĐỨC LỢI

Bản tin ĐHQG TP.HCM
Giấy phép xuất bản
số 2900/BC-GPXB do Bộ VHTT
cấp ngày 29-9-1997.

Bài vở, thư từ xin gửi về:
Phòng 424, Nhà điều hành
ĐHQG-HCM, Khu phố 6,
Phường Linh Trung, Quận Thủ Đức,
TP.HCM.
Điện thoại: 08.3724.2181-1351,
08.3724.2160-1352.
Email:bantindhqg@vnuhcm.edu.vn
Website: www.vnuhcm.edu.vn

TRONG SỐ NÀY

TIÊU ĐIỂM - SỰ KIỆN

4. **H**ội đồng ĐHQG-HCM Khóa III (2007-2012)
Hội đồng ĐHQG-HCM: Sức mạnh hệ thống & Cơ chế quản lý
9. **L**ễ công bố Quyết định bổ nhiệm Phó Giám đốc ĐHQG-HCM
12. **Đ**oàn Thanh niên ĐHQG-HCM: 15 năm xung kích & sáng tạo
15. **S**uy ngẫm về động lực thúc đẩy người thầy gắn bó với nghề nghiệp

KHOA HỌC - GIÁO DỤC

29. **G**iải Nobel Vật lý năm 2012
32. **P**hát triển thương mại điện tử trong bối cảnh tái cơ cấu nền kinh tế
34. **H**ội thảo giáo dục Đại học Việt Nam hội nhập quốc tế
38. **L**uật so sánh - Xu thế tất yếu trong nghiên cứu
và giảng dạy pháp luật giai đoạn hiện nay
43. **GS.TS**. Harald zur Hausen thăm và giao lưu với sinh viên ĐHQG-HCM
45. **T**op 10 ứng dụng công nghệ 2012
50. **T**hực trạng sử dụng & phát triển nguồn nhân lực tại doanh nghiệp

THẾ HỆ MỚI

56. **L**ễ hội Tre Damyang - Một nét văn hóa truyền thống
đặc sắc của Hàn Quốc
59. **M**auritus- Cơ hội cho du học sinh tại thiên đường du lịch
63. **T**hanh bình nước Ý

VĂN HÓA - NGHỆ THUẬT

64. **M**ối tình đầu
67. **T**hú chơi chim cảnh của người Sài thành
71. **M**ẹ tôi

HỘI ĐỒNG ĐẠI HỌC QUỐC GIA TP. HỒ CHÍ MINH KHÓA III (2007-2012)

HỘI ĐỒNG ĐHQG-HCM SỨC MẠNH HỆ THỐNG & CƠ CHẾ QUẢN LÝ

Đại học Quốc gia được hình thành với nhiệm vụ xây dựng cơ sở đại học tiên tiến tại Việt Nam, trong đó đặc trưng của cơ chế quản lý là quyền tự chủ và trách nhiệm cao của Đại học Quốc gia trước xã hội. Để có thể thực hiện đầy đủ quyền tự chủ và giám sát trách nhiệm xã hội của Đại học Quốc gia, trong Quy chế hoạt động của Đại học Quốc gia, Thủ tướng Chính phủ đã quy định việc thành lập Hội đồng Đại học Quốc gia - Hội đồng quyền lực, quyết định các chiến lược, các quyết sách lớn; quyết định về bộ máy làm việc và giám sát hoạt động quản lý nhà nước của Ban Giám đốc Đại học Quốc gia.

ĐHQG-HCM được thành lập trên cơ sở tập hợp các trường đại học lớn và chuyên ngành tại TP.HCM, do đó vai trò của Hội đồng ĐHQG-HCM càng có ý nghĩa trong việc tập trung nguồn lực và thống nhất ý chí, mục tiêu thực hiện. Theo Quy chế hoạt động, Hội đồng có cơ cấu 2/3 là các cán bộ thuộc ĐHQG-HCM trong đó bao gồm Ban Giám đốc và các Hiệu trưởng (Viện trưởng) các Trường Đại học (Viện nghiên cứu) thành viên và 1/3 thành viên là các nhà quản lý nhà nước, hoạt động xã hội và quản lý doanh nghiệp.

Qua ba nhiệm kỳ Giám đốc, ĐHQG-HCM đã có ba Hội đồng được bổ nhiệm và đi vào hoạt động.

Ngay từ những ngày mới thành lập, Hội đồng ĐHQG-HCM Khóa I (1996-2001) với sự tham gia của các đồng chí lãnh đạo hai địa phương TP.HCM (đ/c Trương Tấn Sang) và tỉnh Sông Bé (đ/c Nguyễn Minh Triết), đã có những quyết nghị quan trọng trong việc xác định mô hình, định hình và triển khai những cơ sở đầu tiên của ĐHQG-HCM tại khu Thủ Đức - Dĩ An. Ý tưởng về một khu ký túc xá sinh viên với sự tham gia xây dựng của các địa phương đã được đề xuất từ Ủy viên Hội đồng ĐHQG-HCM, Chủ tịch UBND TP.HCM Trương Tấn Sang.

Hội đồng ĐHQG-HCM Khóa II (2001-2007) đã có những quyết định hữu hiệu trong việc ổn định tổ chức cũng như phát triển cơ sở vật chất trong giai đoạn ổn định và phát triển này. Theo Nghị quyết của Hội đồng, các đơn vị mới được hình thành: Trường Đại học Quốc tế, Trường Đại học Công nghệ Thông tin…; hệ thống cơ sở hạ tầng, các tòa nhà của các đơn vị thành viên lần lượt hình thành và phát triển. Khu ký túc xá sinh viên với sự tham gia đầu tư xây dựng của các địa phương đã xuất hiện, một trong những công trình đầu tiên và quy mô lớn nhất là quà tặng của TP.HCM qua sự đề xuất của Bí thư Thành ủy TP.HCM Nguyễn Minh Triết.

Tiếp nối kinh nghiệm hoạt động của Hội đồng hai Khóa trước, vai trò và vị trí của Hội đồng ĐHQG-HCM Khóa III được khẳng định thông qua các hoạt động quy củ và hướng đến bản chất. Hiện nay, Hội đồng có 01 Chủ tịch và 26 Ủy viên bao gồm ba thành phần: các cán bộ quản lý và giảng dạy của ĐHQG-HCM, các nhà hoạt động xã hội và quản lý doanh nghiệp, đại diện lãnh đạo hai địa phương TP.HCM và tỉnh Bình Dương. Hội đồng có các tiểu ban chuyên trách (chuyên môn, tài chính và chiến lược) và sinh hoạt tập trung định kỳ 3 lần/năm nhằm thảo luận và quyết nghị về cơ cấu tổ chức, chiến lược phát triển, các quyết sách lớn của ĐHQG-HCM; về kế hoạch hàng năm cũng như giám sát việc chỉ đạo thực hiện kế hoạch đó của Ban Giám đốc ĐHQG-HCM.

Dưới sự lãnh đạo toàn diện của Đảng bộ, Hội đồng ĐHQG-HCM đã từng xác lập vai trò, vị trí và cơ chế hoạt động nhằm góp trí tuệ cho hoạt động điều hành của Ban Giám đốc và bộ máy hành chính để triển khai nhiệm vụ chính trị mà nghị quyết Đại hội Đảng bộ đã thông qua. Mỗi phiên họp Hội đồng ĐHQG-HCM là một đợt sinh hoạt nghiêm túc và đầy trách nhiệm của các thành viên Hội đồng, của các cán bộ quản lý chủ chốt ĐHQG-HCM, với một tinh thần cộng đồng, cùng lắng nghe, cùng trao đổi và tìm ra những biện pháp tốt nhất nhằm xây dựng và phát triển ĐHQG-HCM, phát triển một hệ thống đại học lớn của Việt Nam theo nhiệm vụ mà Nhà nước đã giao phó.

Từ các nghị quyết của Hội đồng, Ban Giám đốc chỉ đạo triển khai và các trường, viện nghiên cứu thành viên, các đơn vị trực thuộc, thống nhất thực hiện với độ tự chủ, thế mạnh và đặc thù riêng từng đơn vị, tạo nên hiệu ứng chung trên toàn hệ thống. Có thể khẳng định rằng những thành quả của ĐHQG-HCM ngày

nay không thể tách rời với kết quả hoạt động của Hội đồng của ĐHQG-HCM.

Một ủy viên Hội đồng ĐHQG-HCM, Hiệu trưởng một trường đại học thành viên, đã phát biểu: "Hoạt động của Hội đồng ĐHQG-HCM là một thành công của mô hình" và hơn nữa, đó chính là nguồn gốc của sức mạnh thống nhất của hệ thống ĐHQG-HCM.

Chương trình hoạt động của Hội đồng ĐHQG-HCM khóa III (2007-2012)

Năm 2008 Chủ đề: sức mạnh hệ thống

• Quyết nghị năm 2008:

1. Nghị quyết về hoạt động:

a. Thông qua báo cáo tổng kết 2008

b. Thông qua kế hoạch hoạt động 2009

c. Đồng ý định hướng điều chỉnh quy hoạch xây dựng ĐHQG-HCM

d. Đề án thành lập trường Đại học Việt - Đức: Hội đồng ĐHQG-HCM sẽ trình công văn chính thức lên Thủ tướng Chính phủ ủng hộ việc thành lập trường ĐH Việt - Đức

e. ĐHQG-HCM xây dựng dự án xin phép Chính phủ và các Bộ ngành liên quan thực hiện thí điểm chức danh "Giáo sư ĐHQG-HCM

2. Nghị quyết về tổ chức:

a. Thành lập trường Đại học Kinh tế - Luật trên cơ sở Khoa Kinh tế - Luật.

b. Thành lập Khoa Y và bệnh viện tại ĐHQG-HCM

c. Thành lập Khoa Nhân học thuộc trường ĐH Khoa học Xã hội & Nhân văn. Chuyển Bộ môn Dân tộc học từ Khoa Sử vào Khoa Nhân học

d. Thành lập Khoa Kỹ thuật trực thuộc ĐHQG-HCM đặt tại Becamex, tỉnh Bình Dương

e. Thành lập Khoa Văn hóa học thuộc trường ĐH Khoa học Xã hội và Nhân văn

f. Thành lập Khoa Quan Hệ Quốc tế thuộc trường ĐH KH Xã hội và Nhân văn

g. Thành lập Khoa Khoa học Vật liệu thuộc trường Đại học Khoa học Tự Nhiên

3. Nghị quyết về tài chính Đại học

a. Đồng ý chủ trương điều chỉnh học phí tại ĐHQG-HCM.

b. Đồng ý chủ trương điều chỉnh cơ chế trả lương và thu nhập CB-VC ĐHQG-HCM

Năm 2009 Chủ đề: Chuẩn hóa và hội nhập

• Quyết nghị năm 2009

1. Nghị quyết về hoạt động

a. Thông qua Báo cáo tổng kết hoạt động năm

2009

b. Thông qua kế hoạch hoạt động năm 2010

c. Thông qua ý tưởng Đề án Chức danh Giáo sư ĐHQG-HCM. Giao cho Ban Giám đốc ĐHQG-HCM tổ chức xây dựng Đề án.

d. Thông qua định hướng chiến lược phát triển ĐHQG-HCM giai đoạn 2011-2015, tầm nhìn 2020

e. Thông qua báo cáo "Hướng dẫn về Tự chủ tự chịu trách nhiệm trong ĐHQG - HCM": Ban Giám đốc ĐHQG-HCM tổ chức Hội thảo lấy ý kiến rộng rãi tại các Trường thành viên và đơn vị trực thuộc trước khi ban hành triển khai thực hiện

f. Thông qua "Báo cáo rà soát quy hoạch xây dựng ĐHQG-HCM".

2. Nghị quyết về tổ chức

a. Thành lập Trung tâm lý luận chính trị thuộc ĐHQG-HCM

b. Thành lập ba tiểu ban thuộc Hội đồng ĐHQG-HCM: Tiểu ban Chiến lược, Tiểu ban Tài chính, Tiểu ban Chuyên môn

HỘI ĐỒNG ĐHQG-HCM KHÓA III (2007-2012)

- **Chủ tịch**

1. PGS.TS Phan Thanh Bình

- **Ủy viên**

1. PGS.TS Trần Chí Đáo
2. PGS.TS Huỳnh Thành Đạt
3. GS.TSKH Chu Hảo
4. Ông Nguyễn Văn Hiệp
5. GS.TSKH Hoàng Văn Kiếm
6. PGS.TS Lê Quang Minh
7. TS. Nguyễn Đức Nghĩa
8. PGS.TS Nguyễn Tấn Phát
9. GS.TS Huỳnh Ngọc Phiên
10. PGS.TS Hồ Thanh Phong
11. PGS.TS Nguyễn Văn Phước
12. PGS.TS Dương Ái Phương
13. GS.TS Trần Hồng Quân
14. PGS.TS Võ Văn Sen
15. Ông Nguyễn Thành Tài
16. PGS.TS Vũ Đình Thành
17. GS.TSKH Trần Ngọc Thêm
18. Bà Mai Kiều Liên
19. PGS.TS Nguyễn Văn Luân
20. Ông Huỳnh Văn Nhị
21. TS.Vũ Ngọc Hoàng
22. PGS.TS Dương Anh Đức
23. Ông Hứa Ngọc Thuận
24. TS. Nguyễn Tiến Dũng
25. PGS.TS Nguyễn Hội Nghĩa
26. GS.TS Trần Linh Thước

Năm 2010 Chủ đề: Liên thông và Phát triển

- **Quyết nghị 2010**

1. Nghị quyết về hoạt động:

a. Thông qua Báo cáo hoạt động 2010

b. Thông qua kế hoạch hoạt động 2011

c. Thông qua Báo cáo tài chính năm 2009.

2. Nghị quyết về tổ chức

a. Thông qua chủ trương thành lập các đơn vị mới: Trung tâm khoa học hệ thống, tri thức và thông tin, TT Quản lý nước và biến đổi khí hậu.

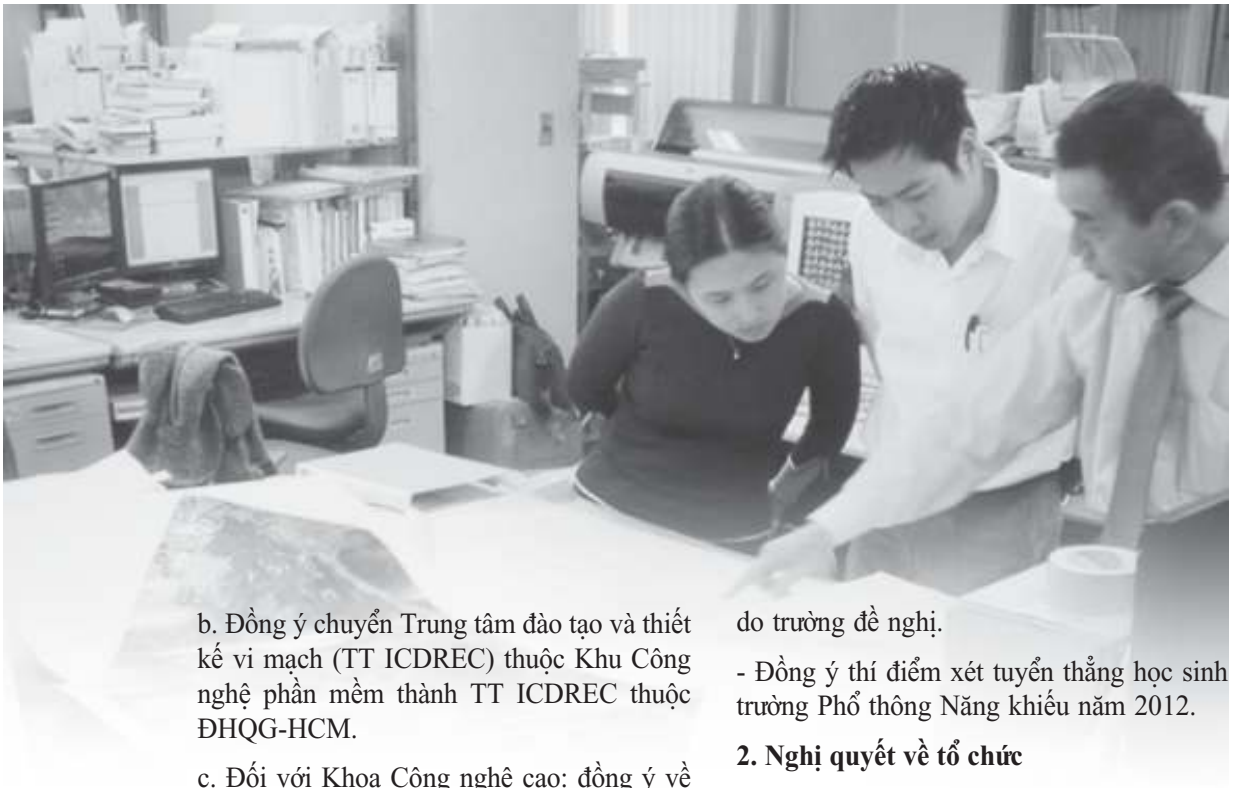

b. Đồng ý chuyển Trung tâm đào tạo và thiết kế vi mạch (TT ICDREC) thuộc Khu Công nghệ phần mềm thành TT ICDREC thuộc ĐHQG-HCM.

c. Đối với Khoa Công nghệ cao: đồng ý về nguyên tắc hợp tác. Ban Giám đốc ĐHQG-HCM quan tâm hơn về mô hình và phương thức quản lý.

d. Thông qua ý tưởng thành lập Trung tâm MANAR Việt Nam trực thuộc ĐHQG-HCM.

Năm 2011 Chủ đề: Tự chủ và Liên kết

• Quyết nghị 2011

1. Nghị quyết về hoạt động

a) Thông quan báo cáo tổng kết hoạt động 2011

b) Thông qua kế hoạch hoạt động 2012

c) Thông qua báo cáo tài chính 2010 và chủ trương phân bổ tài chính 2012

d) Thông qua báo cáo "Phát triển ĐHQG-HCM theo mô hình Đại học nghiên cứu"

e) Thông qua báo cáo "Đề án tin học hóa trong công tác quản lý tại ĐHQG-HCM"

f) Về báo cáo "Tên gọi chính thức tiếng Việt và tiếng Anh các đơn vị trong ĐHQG-HCM": Hội đồng ĐHQG-HCM có quyết nghị riêng về tên gọi chính thức tiếng Việt và tiếng Anh của các đơn vị trong ĐHQG-HCM

g) Về Đề án tuyển sinh:

- Ban Giám đốc xây dựng Đề án đổi mới tuyển sinh và trình Hội đồng tại phiên họp tháng 3 năm 2012.

- Đồng ý để các trường đại học thành viên tuyển thẳng một số ngành. Ngành tuyển thẳng do trường đề nghị.

- Đồng ý thí điểm xét tuyển thẳng học sinh trường Phổ thông Năng khiếu năm 2012.

2. Nghị quyết về tổ chức

a) Đồng ý thành lập Trung tâm Quản lý nước và biến đổi khí hậu

b) Đồng ý thành lập Trung tâm Manar Việt Nam.

c) Đồng ý chủ trương hợp nhất 3 Trung tâm: Trung tâm Đào tạo Quốc tế, Trung tâm Ngoại ngữ, Trung tâm Đào tạo và phát triển nguồn nhân lực

Năm 2012 Chủ đề: Đổi mới quản lý

• Quyết nghị tính đến tháng 7/2012

1. Nghị quyết về hoạt động

a) Hợp tác chiến lược giữa ĐHQG-HCM và Tập đoàn Viễn thông quân đội (Viettel): Hội đồng ĐHQG-HCM nhất trí và ủng hộ hợp tác chiến lược giữa ĐHQG-HCM và Tập đoàn Viễn thông quân đội (Viettel). Giao Ban Giám đốc ĐHQG-HCM tổ chức triển khai.

b) Về báo cáo "Lộ trình đổi mới tuyển sinh tại ĐHQG-HCM":

- Thông qua nguyên tắc đổi mới tuyển sinh;

- Đề nghị hoàn chỉnh kế hoạch, làm đề án trình Bộ Giáo dục và Đào tạo;

- Xem xét thí điểm một số ngành từ năm 2013.

c) Nghị quyết về cơ chế "Tự chủ tự chịu trách nhiệm xã hội tại ĐHQG-HCM".

2. Nghị quyết về tổ chức:

a) Đồng ý thành lập Viện Quản trị Đại học

Lễ công bố Quyết định bổ nhiệm Phó Giám đốc ĐHQG-HCM

Ngày 7/12/2012, ĐHQG-HCM đã tổ chức Lễ công bố Quyết định Số 1662/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về việc bổ nhiệm có thời hạn Phó Giám đốc ĐHQG-HCM. Theo đó, PGS.TS Nguyễn Hội Nghĩa, Trưởng Ban Đại học và Sau đại học , ĐHQG-HCM được bổ nhiệm giữ chức vụ Phó Giám đốc ĐHQG-HCM kể từ ngày 08/11/2012.

Tham dự buổi lễ có các đồng chí đại diện Bộ GD&ĐT, TP.HCM, Tỉnh Bình Dương ; lãnh đạo các trường đại học trên địa bàn TP.HCM; Đảng ủy, Ban Giám đốc ĐHQG-HCM; lãnh đạo ĐHQG-HCM qua các thời kỳ; Bí thư Ban Cán sự Đoàn; lãnh đạo Văn phòng, Văn phòng Đảng ủy, lãnh đạo các Ban chức năng ĐHQG-HCM; lãnh đạo các trường đại học, viện nghiên cứu thành viên và các đơn vị trực thuộc ĐHQG-HCM.

Phát biểu giao nhiệm vụ tại buổi lễ, PGS.TS Phan Thanh Bình, Bí thư Đảng ủy, Giám đốc ĐHQG-HCM chúc mừng PGS.TS Nguyễn Hội Nghĩa đồng thời kỳ vọng và tin tưởng rằng, với quá trình gắn bó với ĐHQG-HCM từ hơn 16 năm qua, PGS.TS Nguyễn Hội Nghĩa sẽ cùng tập thể phấn đấu, đưa công tác đào tạo của ĐHQG-HCM ngày càng phát triển, đặt dấu ấn về một chương trình đào tạo không chỉ cung cấp cho sinh viên kiến thức - tấm hộ chiếu khoa học để vào đời - mà còn trao cho sinh viên những phương pháp tư duy, hướng sinh viên trở thành công dân tốt của xã hội, những con người Việt Nam viết hoa trong một thế giới phẳng.

Phát biểu nhận nhiệm vụ, PGS.TS Nguyễn Hội Nghĩa cảm ơn sự ủng hộ, tín nhiệm của các cấp lãnh đạo, tập thể cán bộ, giảng viên ĐHQG-HCM, đồng thời hứa sẽ hết mình phục vụ sự nghiệp giáo dục và đào tạo của đất nước, hoàn thành nhiệm vụ và trọng trách mà Đảng, Chính phủ, Ngành Giáo dục và Đào tạo đã giao phó; đáp ứng sự kỳ vọng, tin tưởng của lãnh đạo ĐHQG-HCM và hơn 5300 cán bộ, công chức, viên chức, hàng chục ngàn sinh viên, học viên, NCS của ĐHQG-HCM.

PGS.TS Phan Thanh Bình, Giám đốc ĐHQG-HCM trao quyết định cho PGS.TS Nguyễn Hội Nghĩa.

PGS.TS Nguyễn Hội Nghĩa, Phó Giám đốc ĐHQG-HCM phát biểu nhận nhiệm vụ tại buổi lễ.

Các đại biểu lãnh đạo các đơn vị đến tặng hoa và chúc mừng Phó Giám đốc Nguyễn Hội Nghĩa.

Toàn thể lãnh đạo, cán bộ, viên chức ĐHQG-HCM tặng hoa chúc mừng với Phó Giám đốc Nguyễn Hội Nghĩa.

Thư chúc mừng

Của PGS.TS Phan Thanh Bình, Ủy viên Ban Chấp hành TW Đảng, Bí thư Đảng ủy, Giám đốc Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh nhân kỷ niệm 15 năm thành lập Đoàn TNCS Hồ Chí Minh ĐHQG-HCM.

Các bạn đoàn viên thanh niên của Đại học Quốc gia TP.HCM thân mến!

Theo lộ trình, kế hoạch và chiến lược phát triển, Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh (ĐHQG-HCM) đã và đang lớn mạnh về mọi mặt, từng bước khẳng định được vai trò, vị thế của mình trong hệ thống giáo dục đại học ở Việt Nam, ngày càng hội nhập sâu vào hệ thống giáo dục đại học ở khu vực và trên thế giới. Đạt được những thành tựu như hôm nay là do sự đóng góp trí tuệ, tâm huyết và sức lực của nhiều thế hệ Cán bộ, công chức, viên chức và sinh viên gầy dựng nên; Trong đó có những đóng góp quan trọng của Đoàn TNCS Hồ Chí Minh ĐHQG-HCM, với tư cách là một tổ chức chính trị - xã hội dưới sự lãnh đạo của Đảng ủy ĐHQG-HCM.

15 năm qua, Đoàn TNCS Hồ Chí Minh ĐHQG-HCM mà đại diện là Ban Cán sự Đoàn ĐHQG-HCM đã phát huy rất tốt vai trò của mình trong việc theo dõi, nắm bắt kịp thời tình hình học tập, sinh hoạt của sinh viên để có những đề xuất tham mưu cho Đảng ủy ĐHQG-HCM và Ban thường vụ Thành Đoàn TP.HCM những nội dung, biện pháp chỉ đạo công tác Đoàn và phong trào thanh niên, sinh viên ĐHQG-HCM một cách toàn diện, chủ động. Cho thấy, đây thực sự là một tổ chức nòng cốt, là cánh tay phải của Đảng ủy ĐHQG-HCM, góp phần quan trọng giúp Đảng ủy giáo dục chính trị tư tưởng, củng cố, bồi dưỡng bản lĩnh chính trị cho thế hệ trí thức trẻ - những chủ nhân tương lai của đất nước.

15 năm qua, bên cạnh việc hoàn thành chức năng đại diện chăm lo bảo vệ quyền lợi chính đáng cho đoàn viên thanh niên, Đoàn TNCS Hồ Chí Minh ĐHQG-HCM đã có những nỗ lực kịp thời xây dựng, phát triển và tạo ra nhiều sân chơi, hoạt động bổ ích cho sinh viên, góp phần thực hiện các nhiệm vụ kinh tế, văn hóa xã hội cho đơn vị và các địa phương. Chiến dịch mùa hè xanh của sinh viên ĐHQG-HCM mang lại hiệu quả thiết thực cho xã hội, không chỉ dừng lại ở địa bàn thành phố, các tỉnh mà còn mở rộng thực hiện các hoạt động xanh cho các nước anh em như Lào, Campuchia. Các mùa chiến dịch luôn được ghi nhận và đánh giá cao, ngày càng phát triển quy mô và chuyên nghiệp. Đến Liên

hoan sinh viên tiêu biểu được phát triển qua các năm thành phong trào sinh viên 3 tốt, sinh viên 5 tốt đã tạo ra hình mẫu của một thế hệ sinh viên tự tin, năng động sáng tạo trong học tập, nghiên cứu khoa học, hội nhập tốt với quốc tế và trưởng thành trong các kỹ năng. Thật đáng tự hào khi thành tích học tập, nghiên cứu khoa học của học sinh sinh viên ĐHQG-HCM gặt hái được không những làm rạng danh đất nước, mà còn mang lại niềm tự hào cho ĐHQG-HCM như: Đội Robocon Trường ĐH Bách Khoa ba lần vô địch Châu Á - Thái Bình Dương; các cuộc thi học thuật trong nước và quốc tế có sự góp mặt của đội hình học sinh sinh viên ĐHQG-HCM và gặt hái nhiều kết quả cao với những huy chương vàng, bạc của cuộc thi, v.v... Đó là thành quả của nhiều yếu tố, là sự hết lòng truyền dạy kiến thức và chăm lo, hỗ trợ cho học sinh sinh viên của tập thể giảng viên, giáo viên nhằm cung cấp kiến thức chuyên sâu; là sự nỗ lực hết mình của sinh viên học sinh, và đó còn là sự đồng hành không thể thiếu của các Câu lạc bộ, Đội, Nhóm, sân chơi học thuật mà các cấp bộ Đoàn ĐHQG-HCM đã xây dựng và phát triển.

Sự phấn đấu không ngừng nghỉ ấy đã được tương thưởng xứng đáng bằng nhiều thành tích nổi bật, được sự tin tưởng của Đảng ủy-Ban Giám đốc ĐHQG-HCM, của Ban thường vụ Thành Đoàn Tp.HCM để đảm trách nhiều nhiệm vụ chính trị quan trọng, và nhận được nhiều bằng khen, giấy khen của tổ chức đoàn cấp trên. Đó là phần thưởng xứng đáng đối với những thành tích xuất sắc của tập thể Đoàn viên thanh niên ĐHQG-HCM với đại diện là Ban Cán sự Đoàn ĐHQG-HCM đã nỗ lực đạt được.

Nhân dịp kỷ niệm 15 năm thành lập Đoàn TNCS Hồ Chí Minh ĐHQG-HCM, thay mặt Đảng ủy-Ban Giám đốc ĐHQG-HCM, tôi xin trân trọng ghi nhận những thành quả mà chúng ta đã gặt hái được trong 15 năm qua; Đồng thời cũng gửi lời cảm ơn đến các đồng chí lãnh đạo Đoàn các cấp, các nhiệm kỳ và toàn thể các cán bộ Đoàn đã chung tay xây dựng, vì mục tiêu phát triển ĐHQG-HCM tốt đẹp.

Năm 2012 là năm Đảng ta xác định "Đổi mới căn bản và toàn diện Giáo dục đại học", và ĐHQG-HCM là đơn vị tiên phong đi đầu trong vấn đề đổi mới. Tôi mong rằng với sức trẻ, trí tuệ và bản lĩnh được trui rèn trong môi trường đại học, với những tiền đề vững chắc mà chúng ta đã xây dựng, củng cố và phát triển trong 15 năm qua, Đoàn TNCS Hồ Chí Minh ĐHQG-HCM sẽ có nhiều kế hoạch hoạt động phù hợp hơn nữa, phát huy thế mạnh của mình, gặt hái nhiều thành quả hơn nữa để vừa góp phần xây dựng đất nước, vừa đáp ứng sự tin tưởng, kỳ vọng của đoàn viên, thanh niên ĐHQG-HCM.

Kính chúc Đoàn TNCS Hồ Chí Minh ĐHQG-HCM cùng toàn thể các bạn đoàn viên thanh niên sức khỏe và nhiều thắng lợi.

Trân trọng.

Phan Thanh Bình

ĐOÀN TNCS HCM ĐHQG-HCM

15 năm
XUNG KÍCH & SÁNG TẠO

Sáng ngày 1/12/2012, Ban Cán sự Đoàn ĐHQG-HCM tổ chức lễ kỉ niệm 15 năm thành lập Đoàn TNCS Hồ Chí Minh ĐHQG-HCM 1997-2012.

Tham gia buổi lễ có đồng chí Tạ Văn Khôi - Phó Ban thiếu nhi Trung ương Đoàn, đồng chí Lê Quốc Phong Bí thư Ban Cán sự Đoàn ĐHQG-HCM giai đoạn 2003-2007. Phía ĐHQG HCM có sự tham dự của PGS.TS Phan Thanh Bình - Bí thư Đảng ủy, Giám đốc ĐHQG-HCM, TS. Nguyễn Đức Nghĩa, Phó giám đốc ĐHQG-HCM cùng các thầy cô lãnh đạo, nguyên là lãnh đạo ĐHQG-HCM, nguyên là lãnh đạo các trường thành viên; các đồng chí ủy viên Ban Cán sự Đoàn các thời kì, các anh chị nguyên là thường trực Đoàn thanh niên- Hội sinh viên các thời kì của các trường thành viên cùng các cán bộ Đoàn ưu tú của ĐHQG-HCM.

Buổi lễ là dịp để nhìn lại chặng đường 15 năm hình thành và phát triển của Đoàn TNCS Hồ Chí Minh ĐHQG-HCM đây cũng là một dịp gửi lời tri ân sâu sắc đến các thầy cô nguyên là lãnh đạo ĐHQG-HCM, các thầy cô trong Đảng ủy, Ban Giám hiệu các trường thành viên đã có sự quan tâm sâu sắc và tạo mọi điều kiện để công tác đoàn và phào thanh niên ĐHQG-HCM nói chung, các hoạt động của các đơn vị thành viên nói riêng gặt hái những thành quả tốt đẹp. Đây cũng là dịp để các thế hệ Đoàn- Hội, sinh viên ĐHQG-HCM cùng gặp mặt, chia sẻ và gắn kết với nhau, tạo nên sự kết nối vô cùng chặt chẽ của các thế hệ cán bộ Đoàn ĐHQG-HCM.

Phát biểu tại buổi lễ, PGS.TS Phan Thanh Bình- Bí thư Đảng ủy, Giám đốc Đ ĐHQG-HCM ghi nhận, biểu dương những thành quả mà Đoàn TNCS Hồ Chí Minh ĐHQG-HCM đã đạt được trong suốt 15 năm đồng thời nhấn mạnh vai trò của công tác đoàn trong việc thực hiện 5 nhóm chiến lược của Đại học quốc gia TP.HCM: "Tổ chức Đoàn thanh niên, Hội sinh viên phải hiểu rõ và tập trung xây dựng chương trình hành động của mình phù hợp với chiến lược phát triển của ĐHQG-HCM, đặc biệt xây dựng văn hóa ĐHQG-HCM. Tôi rất mừng khi trong thời gian qua bên cạnh việc đào tạo chuyên môn, nghiên cứu khoa học là nhiệm vụ chính của các đơn vị đào tạo, việc trang bị kỹ năng cần thiết, hoạt động hỗ trợ cho sinh viên ổn định cuộc sống được Ban Cán sự Đoàn ĐHQG-HCM triển khai thực hiện rất hiệu quả".

Cũng nhân dịp này, Ban Cán sự Đoàn ĐHQG-

HCM đã trao tặng Bảng lưu niệm 15 năm tới các thầy cô nguyên là Bí thư, Phó Bí thư Đảng ủy ĐHQG-HCM, nguyên là Bí thư, Phó Bí thư Đảng ủy, Hiệu trưởng, Phó hiệu trưởng các trường thành viên thay cho lời cảm ơn của Ban Cán sự Đoàn ĐHQG-HCM về những quan tâm động viên và tạo mọi điều kiện cho công tác Đoàn và phong trào thanh niên ĐHQG-HCM xây dựng và phát triển trong 15 năm qua.

Trung ương Đoàn TNCS Hồ Chí Minh đã trao tặng bằng khen cho 6 đồng chí có đóng góp, nỗ lực và hoàn thành xuất sắc công tác Đoàn và phong trào thanh niên ĐHQG-HCM giai đoạn 2007-2012.

Trong buổi lễ, Kỉ niệm chương Vì thế hệ trẻ - phần thưởng cao quý nhất của Đoàn TNCS Hồ Chí Minh đã được trao cho các đồng chí cán bộ Đoàn, các thầy cô đã có nhiều đóng góp cho công tác Đoàn và phong trào thanh niên, sinh viên ĐHQG-HCM.

Nhằm ghi nhận những đóng góp xuất sắc của các đồng chí nguyên là Bí thư Ban Cán sự, nhân dịp này, Đảng ủy - Ban giám đốc ĐHQG-HCM đã quyết định tặng kỉ niệm chương của ĐHQG-HCM cho 6 đồng chí nguyên là Bí thư Ban Cán sự Đoàn các thời kì.

Trong buổi lễ, 20 suất học bổng, mỗi suất trị giá 3 triệu đồng đã được trao cho các bạn sinh viên ĐHQG-HCM đang là cán bộ đoàn hội, có thành tích xuất sắc tham gia hoạt động cộng đồng, hoạt động xã hội, có hoàn cảnh khó khăn và nỗ lực vươn lên trong học tập. Học bổng do Ban Cán sự Đoàn phối hợp với Qũy phát triển ĐHQG-HCM trao tặng.

Hoạt động xung kích tình nguyện nét sáng của Đoàn TNCS HCM ĐHQG-HCM 15 năm qua

Trải qua 15 năm với rất nhiều đóng góp cho sự phát triển của ĐHQG-HCM, phong trào thanh niên, sinh viên thành phố; đóng góp nhiều mô hình hiệu quả cho tuổi trẻ cả nước và phù hợp với yêu cầu của xã hội, Đoàn ĐHQG-HCM đã và đang tiếp tục khẳng định vai trò của tổ chức tập hợp đông đảo thành viên nhất trong một trong hai hệ thống đại học lớn nhất cả nước.

Tính tổng quát và những lợi ích toàn cầu mà hoạt động tình nguyện đã mang lại cho cộng đồng đã được bà Helen Clark- Giám đốc Chương trình phát triển Liên hiệp quốc nhận định trong trong Báo cáo Thực trạng tình nguyện toàn cầu 2011 như sau: "Tình nguyện hiện hữu trong mọi xã hội trên thế giới". Và trong một chừng mực nhất định, chúng ta, tức những đoàn viên thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh với đại diện là Đoàn TNCS Hồ Chí Minh ĐHQG-HCM đã xây dựng sự nhận thức và tổ chức hoạt động xung kích tình nguyện trong 15 năm qua với tất cả trí tuệ, tâm sức và đạt được nhiều kết quả quan trọng, góp phần xây dựng thành phố ngày một văn minh, hiện đại và nghĩa tình. Nhìn lại chặng đường hoạt động xung kích tình nguyện của Đoàn TNCS Hồ Chí Minh ĐHQG-HCM 15 năm qua, chúng ta sẽ không khỏi tự hào và hãnh diện với những nét sáng mà chúng ta đã nỗ lực thực hiện và đạt được.

ĐHQG - HCM là một hệ thống các trường đại học đa ngành, đa lĩnh vực chất lượng cao: Khoa học kỹ thuật, Khoa học tự nhiên, Khoa học Xã hội và Nhân văn, Khoa học quản lý, Luật học, Công nghệ thông tin, Y khoa... với một số lượng sinh viên rất đông đảo, giỏi về chuyên môn và năng động trong các hoạt động xã hội, đặc biệt là các hoạt động tình nguyện vì cộng đồng. Đây chính là sự thuận lợi để tập hợp sức mạnh hệ thống mà Đoàn TNCS Hồ Chí Minh ĐHQG-HCM (Đoàn ĐHQG-HCM) đã xác định làm trọng tâm và thực hiện.

Ngay từ những ngày đầu được thành lập với 10 trường thành viên vào năm 1997 (gồm trường ĐH Bách Khoa, ĐH KHXH&NV, ĐH KHTN, ĐH Sư phạm, ĐH Luật, ĐH Kinh tế, ĐH Nông Lâm, ĐH Sư phạm Kĩ thuật, ĐH Kiến trúc, ĐH Đại cương) cho đến hiện tại với 7 đoàn cơ sở (Đoàn trường ĐH Bách Khoa, Đoàn trường ĐH KHTN, Đoàn trường ĐH KHXH&NV, Đoàn trường ĐH Quốc tế, Đoàn trường ĐH CNTT, Đoàn Cơ quan), Đoàn ĐHQG-HCM với đại diện là Ban Cán sự Đoàn đã chủ động thiết kế những mô hình hoạt động tình nguyện mang đầy ắp sức trẻ và sự cống hiến cho xã hội.

Kể đến hoạt động tình nguyện của Đoàn ĐHQG-HCM là phải kể đến hoạt động tham gia và thiết kế nội dung hoạt động trong Chiến dịch tình nguyện Mùa hè xanh. 15 năm tham gia hoạt động này, Đoàn ĐHQG-HCM

cùng chung sức với tuổi trẻ thành phố đóng góp nhiều nội dung thiết thực. Đó là hơn 38,000 lượt chiến sĩ tham gia chiến dịch mùa hè xanh, đó là hơn 400 tỉ đồng được các đơn vị vận động và thực hiện để xây dựng các công trình cầu đường, nhà tình nghĩa, tình bạn cùng các nội dung khác. 15 năm, 10 căn nhà tình nghĩa được trao tặng, 25 nhà tình thương gửi đến bà con khó khăn, hàng trăm căn nhà được lợp lại ngói, sửa lại vách, hơn 45,000m đường được bê tông hóa, hơn 100 cây cầu được bêtong hóa, khắp các nẻo đường giục giã bước chân tuyên truyền về kế hoạch hóa gia đình, vệ sinh an toàn thực phẩm, an toàn giao thông, hàng ngàn buổi giao lưu văn hóa văn nghệ ấm áp tình nghĩa. Và hơn cả, đó là những trái tim ấm nóng luôn hừng hực khí thế của tuổi trẻ, bàn tay và khối óc luôn sẵn sàng để mỗi khi mùa hè xanh về cùng với đoàn viên thanh niên của thành phố chung sức trẻ đóng góp cho quê hương. Từ địa bàn Tây Nguyên ngược về Nam đến các tỉnh miền Tây sông nước, không nơi nào không có dấu chân và đôi bàn tay của chiến sĩ tình nguyện mùa hè xanh ĐHQG-HCM. Chúng ta đã mang đến niềm vui với những công trình và hoạt động thiết thực giúp cho bà con nông dân, những gia đình có công với cách mạng, những xã nghèo…với những phần việc ý nghĩa, thiết thực và cần kíp, trong đó, ĐH Bách Khoa luôn khẳng định là đơn vị tiên phong.

Đoàn ĐHQG-HCM có những đơn vị có nội lực về thiết kế phong trào khá mạnh. Chính vì vậy, những mô hình hoạt động xung kích tình nguyện mới cũng từ đây mà lan tỏa và được nhân rộng khắp thành phố và cả nước. Đó chính là hoạt động Xuân tình nguyện, mà xuất phát điểm chính là một ý tưởng và được thực hiện từ trường ĐH Khoa học xã hội và Nhân văn vào năm 2004; đó là mô hình câu lạc bộ "Ong sáng tạo" mà Đoàn trường-HSV trường ĐH KHTN triển khai trong Chiến dịch tình nguyện Mùa hè xanh 2008; hay là mô hình "Máy tính cũ tri thức mới" của ĐH CNTT năm 2009, v.v.. Mỗi một ý tưởng trong thiết kế hoạt động đã mang đến những mặt rất tích cực cho hoạt động xung kích tình nguyện, được đoàn viên thanh niên hưởng ứng và thực hiện, được các đơn vị bạn trong thành phố học hỏi kinh nghiệm, và được cấp thành chỉ đạo triển khai rộng khắp.

Công tác nắm bắt nhu cầu xã hội để thiết kế phong trào cũng được chú trọng. Các câu lạc bộ xung kích tình nguyện bắt đầu được thành lập để giúp cho đoàn thanh niên các đơn vị có những thiết kế phù hợp. Cho nên, đoàn viên thanh niên ĐHQG-HCM luôn là lực lượng chủ lực trong hoạt động xung kích tình nguyện của thành phố như: ra quân thực hiện làm sạch môi trường, ngày thứ 7 tình nguyện, ngày tình nguyện đỏ, v.v.. 15 năm qua, chỉ riêng với hoạt động cấp trường đã có 1,131 ngày thứ 7 tình nguyện, hơn 20,000 lượt hiến máu với hơn 18,000 đơn vị máu. Các hoạt động tình nguyện dưới cơ sở thì đa dạng và muôn sắc màu cũng góp phần làm nên những nét sáng với những con số ấn tượng trong 15 năm qua.

Sự đa dạng về thiết kế, tổ chức hoạt động và đối tượng tham gia hoạt động tình nguyện của Đoàn ĐHQG- HCM đã góp phần quan trọng trong việc cùng thành phố, cùng cả nước giải quyết các vấn đề kinh tế, xã hội nảy sinh trong quá trình phát triển; đồng thời là môi trường chính trị, xã hội tích cực để rèn luyện tinh thần tình nguyện, sống đẹp vì cộng đồng, sống có ích... trong mỗi đoàn viên thanh niên, sinh viên ĐHQG - HCM.

Việc phát triển kỹ năng, nhân cách của người học trong quá trình đào tạo của ĐHQG-HCM đóng vai trò quan trọng trong việc thực hiện cam kết chất lượng sản phẩm đào tạo của một trong hai hệ thống đại học đa ngành, đa lĩnh vực theo định hướng nghiên cứu lớn nhất của nước. Và trong suốt 15 năm vừa qua, Đoàn ĐHQG-HCM đã góp phần quan trọng trong việc hình thành một mô hình chính trị, xã hội đa dạng và hết sức có ý nghĩa để đoàn viên thanh niên, sinh viên rèn luyện, cống hiến và trưởng thành.

Suy ngẫm về

ĐỘNG LỰC THÚC ĐẨY NGƯỜI THẦY

SAY MÊ GẮN BÓ VỚI NGHỀ NGHIỆP

PGS.TS Nguyễn Tấn Phát

Điều gì trở thành động lực chính thúc đẩy người thầy say mê trên bục giảng?

Lương cao, cuộc sống giàu sang sung túc? -Không! Danh tiếng nhiều người biết đến? Không! Quà cáp hậu hĩnh của người được đào tạo? Không! Chức vụ cao sang? Không! Công việc nhàn nhã? Không! Và còn nhiều cái không khác nữa.

Vậy là người thầy giáo chán chuyện lương cao, chán giàu sang phú quý, chán tên tuổi nhiều người biết đến, chán quà cáp hậu hĩnh v.v... Có phải vậy không? Câu trả lời chắc chắn cũng là không? Không - không phải vì họ vô tri vô giác, mà chỉ vì những phạm trù vừa nêu nằm ngoài suy nghĩ của họ, hoặc chỉ là những thoáng nghĩ chơi vơi.

Công bằng mà nói, cũng có một bộ phận sinh viên thi vào các trường Sư phạm chỉ vì nhận thức sức học của mình khó đỗ vào những trường có những ngành thời thượng, tỉ lệ chọi rất cao. Một bộ phận khác thấy Sư phạm là nơi được miễn giảm học phí, được nhiều học bổng, và là nơi đảm bảo ổn định công ăn việc làm... Song, đấy vẫn chưa phải là bản chất sâu xa của vấn đề để giải mã bài toán vì sao người thầy say mê trên bục giảng.

Động lực chính thúc đẩy người thầy say mê trên bục giảng

Theo nhận thức cá nhân tôi và nhiều thầy cô giáo khác sau 50 năm công tác trong ngành giáo dục nói chung, trong lĩnh vực đại học sư phạm nói riêng nằm gọn trong mấy chữ: TIN-YÊU- TINH THẦN TRÁCH NHIỆM. Tôi nhấn mạnh mấy chữ như vậy để nói lên cái chung bao quát nhất, mặc dù bên cạnh cái chung bao quát ấy lại có vô số cái riêng đặc thù; đặc thù từ nhận thức đến hoàn cảnh tiếp cận, cả về tính chất lẫn mức độ... Bản thân tôi cũng có cái riêng đặc thù: Như một số đồng nghiệp, sau khi tốt nghiệp THPT năm 1960 tôi đã không thi vào Sư phạm, mà thi vào một Đại học khác với kết quả rất tốt. Nhưng lúc ấy, cấp trên nhận định: Khi cách mạng miền Nam phát triển, xuất hiện nhiều vùng giải phóng, tất yếu sẽ rất cần thầy cô giáo, rất cần sư phạm. Vì lẽ đó, chúng tôi miễn cưỡng chấp nhận sự điều động, sự phân công của tổ chức, chuyển sang trường ĐH Sư phạm Hà Nội và bản thân tôi cũng như không ít anh chị em khác lúc ấy không tránh được nỗi buồn riêng đeo đẳng nửa năm trời…

Khởi sự như vậy là bằng tinh thần trách nhiệm, ý thức tổ chức, kỷ luật chứ chưa phải bằng niềm tin, bằng yêu nghề tự nguyện. Rồi thời gian trôi qua, với kết quả học tập khả quan, với trách nhiệm được phân công của khoa, của trường, đặc biệt với tình thầy trò, bạn bè đồng nghiệp, chúng tôi đã thành những người TIN và YÊU nghề nghiệp sâu sắc. Khi tốt nghiệp ĐH, chúng tôi được phân công dạy học ở trường ĐH Sư phạm Hà Nội, sau đó là trường ĐH Sư phạm TPHCM trong những điều kiện khó khăn nhất của chiến tranh cũng như khi đất nước vừa mới thoát khỏi chiến tranh. Song, chính trong hoạt động thực tiễn với những khó khăn chồng chất như vậy, chúng tôi mới nhận thức được vẻ đẹp ngọc ngà của ngành sư phạm, của môi trường, tương lai nhà giáo. Niềm tin, tình yêu nghề nghiệp cùng sự trưởng thành của bản thân được củng cố nhiều nhất kể từ đó.

TIN - YÊU và TINH THẦN TRÁCH NHIỆM cần được nhìn từ hai phía

Đối với người trong cuộc có những yếu tố cấu

thành niềm TIN rất rộng, và cũng có những cái thật cụ thể, gần gũi. TIN vào cuộc sống, vào tiền đồ dân tộc, vào viễn cảnh ấm no hạnh phúc cho mọi nhà trong đó có gia đình và bản thân mình. Đó là sự giác ngộ lý tưởng. Tin vào đồng nghiệp, vào thế hệ trẻ, vào môi trường sư phạm, nơi mỗi người tìm thấy hơi ấm của tình đồng nghiệp, tình thầy trò; nơi mỗi người cảm nhận có cuộc sống đằm thắm hơn bất cứ đâu; cũng là nơi thuận lợi nhất để củng cố hạnh phúc gia đình, nuôi dạy con cái.

Khi chúng ta có một bài giảng giàu chất sáng tạo được học viên nhiệt tình hưởng ứng; khi chúng ta cùng đồng nghiệp trao đổi chuyên môn với tinh thần khoa học cầu thị, trung thực; khi bước chân khỏi nhà, chúng ta gặp sự kính trọng của người đời và bao cựu sinh viên do mình đào tạo đã trưởng thành đang làm việc nhiều nơi... thì lúc ấy, chúng ta không cảm thấy làm nhà giáo nhàm chán, buồn tẻ, chúng ta mới nhận ra dưới dòng sông yên ả, phẳng lặng bề ngoài của trường học lại cuộn chảy bao sức mạnh dâng trào của cuộc sống trẻ trung, đầy niềm tin, nghị lực, tình thầy trò đồng nghiệp.

Rồi chính từ niềm tin, từ thành công và sáng tạo, tình yêu nghề càng được mở rộng, củng cố, đi vào chiều sâu.Có tin thì mới có yêu. Có yêu mạnh mẽ thì mới tin bền vững. Sự tác động qua lại giữa tin và yêu luôn biện chứng như đôi cánh đại bàng, nâng mơ ước và tinh thần trách nhiệm bay bổng. Đó chính là quan hệ gắn bó giữa Niềm Tin-Tình Yêu và Tinh thần Trách nhiệm - các yếu tố cơ bản trở thành động lực chính yếu của người thầy say mê tạo dựng sự nghiệp và nét đẹp riêng .

Mất đi các yếu tố vừa nêu, thậm chí mất đi một trong những yếu tố vừa nêu thì người thầy đứng trên bục giảng chỉ còn là những thao tác nghĩa vụ nặng nề, vô cảm, buồn tẻ, chán chường. Song, chữ TIN, YÊU và Tinh thần Trách nhiệm chẳng phải từ trên trời rơi xuống. Chẳng có sức mạnh siêu nhiên nào ở đây ngoài sự nỗ lực phấn đấu trước hết là ở người thầy. Một người bình thường nếu bước vào

nghề chỉ vì một sự toan tính nhỏ nhen, không thật tâm muốn khám phá và cống hiến cho vẻ đẹp của nghề mình chọn thì không bao giờ biết tin, biết yêu và biết có trách nhiệm với nó. Điều ấy lại càng đúng với ngành sư phạm. Làm sao một người có thể nhanh chóng có cuộc sống khá giả, tên tuổi nhanh chóng nổi như cồn, xã hội, học sinh kính trọng nếu như trước hết, anh ta không tin vào nghề mình chọn, không yêu và không có trách nhiệm với sư phạm. Khả năng tự ngã nhận thức ở đây đóng vai trò cực kỳ quan trọng. Ngay cả khi ban đầu, anh chưa thấy có gì hay ho ở lĩnh vực trồng người, nhưng nếu trong quá trình tiếp xúc với học sinh, sinh viên, giáo trình, bài giảng trên lớp, với các hoạt động nghiên cứu, phát minh, sáng chế, kiến tập, thực tập. Nếu anh biết tìm tòi, khám phá vẻ đẹp của nó, thật tâm thật lòng với nó thì trước sau gì anh cũng tìm được những "hạt vàng" từ nó. Vì giáo dục nói rộng, sư phạm nói hẹp- nghề dạy học thật

sự là một "mỏ vàng" quý báu cho quá khứ, hiện tại, nhất là tương lai.

Người thầy sẽ càng tin, càng yêu và càng có trách nhiệm với nghề dạy học khi bằng lao động cần cù và sáng tạo, người thầy tạo được thành quả từ nó, đi lên từ nó, phát triển từ nó, đổ mồ hôi, nước mắt, tạo ra hạnh phúc, nụ cười từ đó. Vì vậy, người thầy có tạo ra sự nghiệp cho bản thân và cống hiến xứng đáng cho xã hội hay không, trước tiên hãy tự hỏi mình đã thực tâm tin, yêu và có trách nhiệm với nghề nghiệp, với tri thức vô tận của nhân loại hay chưa! Nếu chưa thì cần phải có. Nếu có ít thì cần có nhiều. Và chắc chắn lượng sẽ biến thành chất nơi đây.

Mỗi người thầy, vừa là tấm gương sáng cho người học, vừa là chủ thể cải tạo môi trường nghề nghiệp. Nếu biết chung tay xây dựng môi trường sư phạm thì mái trường sẽ là đại gia đình hạnh phúc. Còn chần chừ, chờ đợi sự ban phát từ đâu đó, thậm chí chỉ bực bội, trách móc... thì mãi mãi sẽ bị chìm trong dòng sông bất hạnh. Thậm chí định hướng đúng ban đầu khi đến với giáo dục cũng có thể quay phắt 180^0 thành mối hận lớn của đời người.

Về phía xã hội và người quản lý người đời từng ví người thầy như là người lái đò cặm cụi

cần mẫn đưa khách sang sông. Ở một khía cạnh khác, nhà giáo còn được nhắc đến như hình ảnh con tằm nhả tơ, hiến dâng cho đời những kén tơ vàng óng . Nêu hình ảnh này để thấy chất lượng cống hiến cho đời - cũng giống như con tằm - không thể tách rời khỏi chất lượng dinh dưỡng và điều kiện môi trường hoạt động, sinh trưởng của nó. Động lực thôi thúc người thầy say mê trên bục giảng còn tùy thuộc rất lớn vào nhận thức của các cấp lãnh đạo về vai trò vị trí giáo dục, về các chủ trương, chính sách để phát huy đội ngũ nhà giáo, vào môi trường xã hội nói rộng; vào khoa, tổ bộ môn, vào nhà trường nơi người thầy hoạt động nói hẹp. Nếu các yếu tố vừa nêu không tốt, hoặc tốt chỉ một nửa, thì khó mà đòi hỏi giáo dục đào tạo ra con người có chất lượng như mong đợi. Trường không như trường, lớp không như lớp... thì người thầy cũng khó hoàn thành chức trách như xã hội đã giao phó.

Bên cạnh các yếu tố vừa nêu thì mức lương lâu nay đối với nhà giáo vẫn là bài toán nan giải nhất. Đội ngũ nhà giáo và cán bộ Quản lý giáo dục (QLGD) chiếm đến hơn 70- 80% số lượng công chức, viên chức nhà nước ở mỗi tỉnh thành. Hợp lý nhất là 100% công chức, viên chức sống được bằng lương, trong đó bao gồm gần 80% nhà giáo. Nhưng quả thực ý nguyện như vậy đang vấp phải mâu thuẫn lớn với thực lực nền kinh tế. Bên cạnh số lượng rất lớn đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục như vừa nêu, chúng ta cũng yêu cầu rất cao về chất lượng đội ngũ. Đến năm 2020, chẳng những 100% giáo viên mầm non, giáo viên phổ thông đạt chuẩn đào tạo, mà còn phải đạt trên chuẩn 100% giáo viên tiểu học, 88% giáo viên trung học cơ sở, 60% giáo viên mầm non, 100% giảng viên đại học đạt từ thạc sĩ trở lên v.v…

Để từng bước giải quyết bài toán nan giải này, Chính phủ đã có Quyết định số 224/2005 thực hiện chế độ phụ cấp ưu đãi đối với nhà giáo đang trực tiếp giảng dạy trong các cơ sở giáo dục công lập; Nghị định số 54/2011 thực hiện chế độ phụ cấp thâm niên đối với nhà giáo, giáo dục trong các cơ sở giáo dục công lập. Đối với nhà giáo công tác ở các trường chuyên biệt, vùng kinh tế- xã hội đặc biệt khó khăn thì được hưởng chính sách quy định tại hai Nghị định số 61 và 116- CP.

Được biết đã có đề án đưa ra kiến nghị: Để nhà giáo và cán bộ QLGD được xếp bậc

PGS.TS Nguyễn Tấn Phát

Tâm sự đầu xuân

Có những hàng xoan lá úa tàn,
Đưa cành cục mịch giữa không gian,
Cựa mình, bất chợt cành biến động.
Đông đã qua và xuân lại sang.

Xuân đến, lòng xuân thật rộn ràng,
Lộc xuân biêng biếc, tiếng nhạc vang,
Từ trong tổ khúc - HỒN VŨ TRỤ,
Trái đất xoay vòng, sử sang trang.

Từng ngày như nước trôi về biển,
Biển hóa hồn mây- nước về nguồn.
Cuộc đời CHO- NHẬN thôi đừng tiếc.
Trái đất chưa tròn- Trái đất nghiêng.

Biêng biếc lộc xoan, xanh nối xanh,
Hàng hàng cánh lúa, sóng dợn quanh.
Cuộc đời không phút giây dừng lại.
Đất nước chưa giàu vẫn tiến nhanh.

Vẫn chặt tay em cuối góc trời,
Sánh vai đồng nghiệp suốt cuộc đời.
Mùa xuân Tổ Quốc hoa còn nở,
Trái đất còn xoay, Hạnh Phúc cười.

lương cao nhất trong hệ thống thang bảng lương viên chức, công chức nhà nước. Đề xuất như vậy, theo ý kiến của riêng tôi là hợp lý. Hợp lý không phải vì mức lương đề xuất đã đủ sống, mà vì với bậc thang lương cao nhất trong hệ thống thang bảng lương viên chức, công chức phần nào đã thể hiện sự tôn vinh của xã hội đối với lĩnh vực mang nhiều nét đặc thù, và được gọi là Quốc sách hàng đầu của đất nước. Nếu đề xuất như vậy được thực hiện thì cũng cần tiếp tục suy nghĩ thêm nhiều sáng kiến mới để hiến kế cho các cấp lãnh đạo, ví dụ như: Từng bước chuyển từ phương thức trả lương bình quân theo thâm niên công tác, sang phương thức trả lương căn cứ chất lượng, hiệu quả công việc. Nhà giáo có nghiên cứu khoa học, có cải tiến cách dạy học theo chuẩn mực tiên tiến như tăng cường thực tế, thực tập, kiến tập, dạy học theo phương pháp lấy người học làm trung tâm, tăng cường kỹ năng mềm. Phải có mức lương cao cách biệt so với nhà giáo không nghiên cứu khoa học, không áp dụng chuẩn mực tiên tiến trong dạy học. Hoặc đầu tư cho GD-ĐT như là đầu tư cho cơ sở hạ tầng kỹ thuật kinh tế- xã hội, mở rộng hơn nữa các loại hình trường lớp ở những nơi có điều kiện với sự trợ giúp mạnh mẽ của nhà nước v.v.., nhưng trước mắt, cần sớm có bước cải tiến mức lương nhà giáo, và nếu được, Thành phố Hồ Chí Minh cân đối ngân sách và đi đầu thực hiện thí điểm mức lương mới như vừa nêu. Cũng xin kiến nghị, các cấp lãnh đạo, những người có trách nhiệm quản lý các trường học, các cơ sở giáo dục cần nhận rõ trách nhiệm của mình, lo cho cuộc sống tinh thần, vật chất của đội ngũ công chức, viên chức giáo dục như là trách nhiệm thuộc nhiệm vụ chính trị, có chủ trương kế hoạch khả thi, không phó mặc cho nhà giáo tự bươn chải vật lộn với đồng lương không đủ sống. Cần có kế hoạch cụ thể tổ chức các dịch vụ tạo quỹ phù hợp, kế hoạch phân chia, khen thưởng động viên khuyến khích phù hợp. Đây là lĩnh vực nhà giáo rất dễ bị tổn thương nếu bươn chải tự phát thiếu tổ chức.

Khi ta hướng về ánh mặt trời thì ánh sáng tất sẽ chan hòa trên khuôn mặt. Khi ta hướng về đổi mới căn bản và toàn diện GD-ĐT thì mùa xuân của Tổ Quốc sẽ hiện ra trước mắt. Mùa xuân ấy sẽ rất đẹp, sẽ chan hòa ánh sáng và hoa nở nếu mỗi người biết chung tay góp sức làm nên vẻ đẹp của nó. Mỗi chúng ta, gia đình chúng ta, thành phố chúng ta, Tổ Quốc chúng ta, ĐHQG chúng ta nhất định sẽ được sống trong mùa xuân thắng lợi của sự nghiệp đổi mới căn bản và toàn diện GD-ĐT.

KỶ NIỆM 68 NĂM NGÀY THÀNH LẬP QUÂN ĐỘI NHÂN DÂN VIỆT NAM
(22/12/1944 - 22/12/2012)

ĐỐI MẶT VỚI TỬ THẦN

Nhữ Đình Ngoạn

Trong đời lính thời chiến tranh, đã vài lần tôi giáp mặt với tử thần…

1. Lần đầu tiên chết hụt, năm 1973.

Sau Hiệp định Paris 1973, theo thỏa thuận Mỹ phải rút quân khỏi VN, còn quân đội 2 bên (quân Giải phóng và quân SG) thì cắm cờ ở đâu đóng quân ở đấy... Chiến dịch cắm cờ giữ đất này mang mật danh là "Chiến dịch bảo vệ mùa màng"... Hai bên giữ đất theo thế cài răng lược... Đơn vị tôi đóng quân ở Tây Ninh (bên kia núi Bà Đen).

Một buổi tối, tôi được đơn vị cử đi công tác. Nhóm đi có 2 người, tôi là lính mới vào chiến trường, còn trẻ măng, đi kèm cùng một đồng đội có kinh nghiệm. Chúng tôi băng ngang một khu rừng rậm, đi cách nhau 5-6m. Trên người chỉ có súng đạn, quần xà lỏn, dép cao su. Bầu trời trong rừng qua các tàng cây chỉ mờ mờ sáng ánh sao... Đang đi, bất chợt... "phập" một cái, tôi thấy nhói đau ở ngón chân thứ hai bên phải (chân đi dép lốp cao su thòi ngón chân ra ngoài) và một cái đuôi nhớt nhát cuốn quàng vào cổ chân. Theo phản xạ, tôi đá mạnh chân,... một tiếng "xoạt" văng vào bụi rậm... Tôi thầm nghĩ "Thôi chết ! Bị rắn cắn rồi"... Rắn rừng thì con nào cũng độc hết. Nhớ lại các bài viết chữa rắn cắn, tôi bước lui 3 bước, ngồi thụp xuống, quờ tay vơ đại nắm cây cỏ gần đó bỏ vào miệng nhai, lấy bã đắp vào chỗ bị cắn (cứ làm vậy theo phản xạ chứ chẳng biết có tác dụng gì không)…

Anh bạn đi sau chạy lên hỏi "Gì vậy ?" - "Em bị rắn cắn rồi! ". Người đồng đội giúp tôi xé cái lai quần cột ga-rô trên cổ chân (để ngăn nọc truyền lên). Anh bàn với tôi "Bây giờ ở giữa rừng thế này không có thuốc chữa, chậm là chết. Đằng nào cũng vậy, thôi đưa súng đạn cho tao, mày cố chạy ra khỏi rừng tìm nơi cứu chữa… May nhanh thì sống"

Thế là tôi cố sức chạy. Cái cảm giác nọc độc chạy chầm chập trong chân mình rất rõ rệt. Một cảm giác lạ rần rật trong mạch máu... Khi nó chạy lên đùi, tôi cảm giác mình sắp chết đến nơi. Trong đầu nghĩ: "Nó mà lên tim thì làm sao cứu được !"...

Tôi vừa chạy vừa ứa nước mắt, nghĩ thầm trong đầu: "Sao lại chết lúc này... Bố mẹ ơi, ở nhà có biết con sắp chết ở một khu rừng xa xôi này không? Chết lúc này sao vô nghĩa quá. Một thằng con trai mới 17 tuổi, chưa biết yêu, chưa ra chiến trận, không chết vì súng đạn mà lại chết vì một con rắn. Nhục ơi là

"Dàn nhạc Tân Tây Lan"

nhục !!! "...

Cứ thế mà cắm đầu chạy. Cái chân dần sưng tấy lên, cứng nhắc. Nhưng phải cố chạy đua với cái chết thôi... Cũng may, khi ra đến cửa rừng thấy một ánh đèn dầu le lói của một cái lán... Đó là cái lán của các anh biên phòng chốt vùng giáp ranh giữa 2 bên, vừa tăng gia sản xuất, vừa ở để canh thú rừng phá hoại.

Tôi ngã khuỵu trước ngõ và la to "Cứu em với !!! ". Có hai anh chạy ra cõng vào lán, khi biết sự tình và xem xét vết thương, các anh lấy dây thun (cắt từ ruột xe) băng ga-rô vào đùi cho tôi và thay phiên cõng tôi đến trạm xá của đơn vị các anh gần đó. Cũng rất may là trạm xá còn thuốc chống nọc độc. Sau khi chích cho tôi vài mũi chống nọc độc và uống thuốc, trạm xá cho tôi nằm lại điều trị…

Không biết tin tức truyền thế nào mà đến đơn vị tôi là: "Thằng N. bị rắn cắn chết đêm qua rồi, đơn vị cử người ra nhận xác". Các anh trong đơn vị sững sờ. "Mới tối qua nó còn ngồi với tụi tao trước khi đi mà ! ". Các anh rất thương tôi vì 1 cậu bé em út của đơn vị vừa từ ngoài Bắc bổ sung vào, còn trắng trẻo thư sinh và ngây thơ lắm (đương nhiên là đẹp trai hơn mấy anh sốt rét rừng kinh niên...). Anh Võ Đình Hảo vừa khóc vừa chạy mấy cây số đường rừng ra tận nơi (anh Hảo bây giờ đã về hưu, hiện làm bảo vệ cho 1 công ty ở Quang Trung). Khi anh thò đầu vào lán, thấy tôi đang nằm, nhìn thấy anh tôi nhoẻn cười chào... Anh thở hắt ra, nói "Vậy mà thằng nào ác ôn độc miệng đồn mày chết rồi "...

Sau khi chữa trị, nọc độc dồn ra chỗ vết cắn như một trái nho chín mọng đen thui. Cũng may trước khi vào Nam chiến đấu, mẹ tôi mua cho một số thuốc chống độc để phòng thân, nên điều trị vết thương cũng lành dần, ngón chân khuyết 1 góc...

Đó là lần đầu tiên tôi giáp mặt với cái chết... Và đã trở về bình an. Bây giờ, thỉnh thoảng anh em đơn vị cũ gặp nhau, tôi vẫn gặp lại anh Hảo. Anh không phải là người cứu mạng tôi, nhưng tôi cứ nhớ mãi tình cảm anh dành cho tôi ngày ấy. Đúng là khi ta gặp hoạn nạn mới càng thấy rõ tình cảm đồng đội với nhau...

2. Lần đầu ra trận ….

Trước khi tham gia các trận đánh ở miền Tây Nam Bộ, việc đầu tiên của chúng tôi là tập... chèo xuồng. Xuống miền sông nước mà không biết bơi, hoặc chèo xuồng là... thua. Chúng tôi tập chèo xuồng, chống xuồng ở Ba Thu (nhìn trên bản đồ ở vùng Tây Ninh, cái

Chụp chung với các bạn cùng lớp trước khi gia nhập quân đội, cầm súng ra chiến trường.

mỏ nhô ra giáp ranh Cambodia). Lần đầu chèo xuồng, xuồng cứ quay vòng vòng. Quạt mái chèo hai bên thì xuồng đi hình chữ chi rồng rắn như say rượu. Còn chống xuồng thì cái sào cắm chặt xuống bùn, xuồng đi... người ở lại. Mỗi lần rơi xuống nước, leo trở lại xuồng là lo … ngồi gỡ đỉa. Đỉa ở Ba Thu to như ngón tay cái, rất nhiều, ngồi trên xuồng thấy chúng bơi lội tung tăng dày đặc dưới nước…

Sau một tuần tập luyện thì chúng tôi bơi xuồng thành thạo chẳng khác dân miền Tây. Khi quạt mái chèo xuống nước, xoay cổ tay móc nhẹ dưới bụng xuồng như cái bánh lái, là con xuồng chạy thẳng băng. Chống xuồng cũng chỉ cần cắm nhẹ, vừa đẩy vừa rút nhẹ sào là cái xuồng chạy ngon ơ. (Bây giờ ngồi xem phim VN, thấy mấy anh bộ đội-diễn viên chèo xuồng quạt mái chèo hai bên, xuồng đi uốn lượn kiểu rồng rắn, lại thấy buồn cười).

Bắt đầu hành quân xuống Kiến Tường chiến đấu (nay là Đồng Tháp). Trời nhập nhoạng bắt đầu hành quân (vì ban ngày dễ bị máy bay phát hiện). Mỗi người đeo hơn 30 kg: gạo, vũ khí, đạn dược. Lính bộ binh chỉ hành quân bộ. Xuồng chỉ dành cho hậu cần và cán bộ chỉ huy cao cấp. Chúng tôi vượt sông Vàm Cỏ Đông và Vàm Cỏ Tây. Buổi tối trời đen thui, chẳng thấy bờ sông, chỉ nghe sóng vỗ ì oạp. Cởi hết đồ bọc vào cái bồng may bằng tăng nhựa dán kín, bên trong bọc mấy lớp nylon để khi thả xuống nước nổi như cái phao. Cột chặt cổ bồng và hai góc đáy, đeo như ba lô. Hầu như là lính tráng khỏa thân tồng ngồng hết, vì giữ quần áo khô để sang sông mặc. Đơn vị chiến đấu cũng chẳng có nữ, việc gì mà mắc cỡ. Gác súng ngang bồng, chúng tôi bơi qua sông. Từng tốp 3 người trông chừng nhau, người bơi giỏi kèm người bơi yếu. Khi gặp sự cố tuyệt đối không được kêu to, vì bị lộ là pháo dập tới ngay, thương vong rất lớn. Trên bờ sông cứ cách khoảng 1km lại có bốt gác của lính SG. Ban đêm, tiếng động vang xa nghe rất rõ. Thực tế có người (do chủ quan làm bồng không kín bị lọt nước, hoặc cột dây không chặt, ra giữa sông bị sóng đánh bung phao), bơi đuối quá đã âm thầm chìm vào dòng sông, không hề kêu cứu, để bảo vệ bí mật cho cả đơn vị. Qua sông kiểm lại người thấy thiếu mới biết vừa mất đi một người đồng đội (mặc dù 3 người bơi gần nhau, nhưng ban đêm bơi giữa sông, rất khó quan sát để cứu kịp thời)... Ban ngày trú tạm trong các lùm cây, ban đêm hành quân tiếp...

Lần đầu tiên tôi được biết đến Đồng Tháp Mười...

Một cánh đồng cỏ nhìn ngút tầm mắt như bất tận. Có cảm giác như đứng trên con tàu giữa biển khơi nhìn ra bốn hướng mênh mông. Mặt

trời đã khuất bóng chiếu hắt lên bầu trời những tia nắng như những rẻ quạt màu vàng cam sẫm. Vân mây nhuốm màu hồng, cam, tím tuyệt đẹp. Cỏ lăn, cỏ lác cao ngang tầm đầu người, nước ngập ngang bụng. Từng đoàn người súng vác trên vai lội nước vẹt cỏ mà đi... Tôi còn nhớ mãi khung cảnh hùng vĩ này, định bụng sau này sẽ vẽ một bức tranh sơn dầu hoặc tranh sơn mài thật lớn về cái hình ảnh hành quân trong ánh hoàng hôn tuyệt đẹp mà tôi được chứng kiến...

Trời sụp tối rất nhanh, chỉ còn nhìn thấy khoảng 20 mét xung quanh. Phải bám đuôi nhau thật sát mới không bị lạc lối giữa đồng nước mênh mông này. Chỉ cần tụt tạt lại một chút, đoàn người đi mất hút là không thể tăng tốc theo nổi, và không biết đi hướng nào nữa (trời tối, cỏ che cao kín lối đi). Mệt mỏi mấy cũng phải cố lội. Thỉnh thoảng bước ngang vài bước, vục tay chỗ nước trong để tấp lên mặt cho tỉnh táo, rồi lại nối tiếp đoàn quân. Đôi lúc hụt chân xuống một cái hố, lập tức cái bồng nổi như cái phao trên lưng, quẫy đạp vài cái đến khi bàn chân tiếp đất bên kia hố. Tới chỗ được nghỉ giải lao, nước vẫn ngập ngang bụng, không ngồi nghỉ được nên đành cúi lom khom cho cái bồng nằm gọn trên lưng, thả lỏng quai để nhẹ 2 cái vai. Súng ống thì quẹt ngang một cái là cỏ rạp xuống, để súng nằm trên cỏ... Hết 15 phút nghỉ rồi lại đi... Chẳng còn gì là lãng mạn, chỉ còn biết đi như một cái máy...

Khi ở đường chân trời lờ mờ hiện lên một bóng cây nào đó, lòng lại khấp khởi mừng, chắc là sẽ được nghỉ ngơi (vì có cây là có mô đất khô ráo). Càng gần đến càng mừng. Tự động viên mình "cố lên, cố lên, chỉ còn vài trăm mét nữa thôi"... Thế nhưng đoàn quân vẫn đi, lại mênh mông đất trời, người xì xuống như quả bóng hết hơi, lại đi lầm lũi... Cứ thế trong đêm bao lần hy vọng, bấy nhiêu lần thất vọng. Vì từng chặng đường đi phải tính toán kỹ, sao cho tới nơi tập kết quy định trước khi trời mờ sáng...

Cho đến giờ tôi vẫn nhớ những cảm xúc ấy. Và không hiểu vì sao mình có thể vượt qua được những đêm như thế. Bây giờ có cá vài chục cây vàng cũng không thể thực hiện lại nổi...

Khi tiếp cận mục tiêu thì trời đã mờ sáng. Ăn tạm thanh lương khô mang theo. Khu vực này có căn cứ Chi khu 75, thuộc huyện Tuyên Nhơn, tỉnh Kiến Tường (cũ). Đây là trận đánh đầu tiên kể từ khi tôi vào chiến trường. Vô cùng hồi hộp...

Bộc phá mở rào nổ. Lệnh xung phong ! Tôi nhớ lại các bài tập luyện trên thao trường, nhớ lại các cuộc chiến đấu trên phim ảnh Liên Xô được xem hồi bé, người lính ào ào đạp dây kẽm gai xung phong, trông thật... hoành tráng và oai hùng. Tôi cũng kẹp nách khẩu súng AK lao nhanh lên phía trước. Bóng vài tên địch thấp thoáng chạy xa xa, tôi điểm xạ đúng bài bản 2 viên một, nhưng cũng chẳng biết có trúng ai không nữa... Chợt có một cảm giác hơi là lạ, liếc xung quanh, sao chẳng thấy ai chạy cùng mình. Tính đứng lại xem sao thì nghe tiếng thét phía sau: "Chạy tiếp đi !". Yên tâm có đồng đội ở gần mình, tôi tiếp tục xung phong lên phía trước,,,

Nghe tiếng hô tiểu đội trưởng: "Đứng lại, N." tôi dừng lại. Anh chạy đến mặt tái mét, quát: "Mày chạy đi đâu vậy hả? " - Tôi đáp:" Dạ, em... xung phong theo lệnh mà ! ". Anh ta quát: "Mày nhìn lại sau lưng mày coi !"...

Tôi ngoái lại phía sau... Trời đất quỷ thần thiên địa ơi... Ông bà, cha mẹ, anh chị em ơi,,, Mồ hôi tôi toát ra như tắm, một luồng điện lạnh toát sống lưng...

Tôi vừa mới thoát chết trong gang tấc... Tôi vừa chạy qua một bãi mìn.

hội ngộ anh Võ Đình Hảo trong dịp họp mặt truyền thống Sư đoàn 5

Dàn pháo 105 mm

Loại máy bay F.105E đã thả 2 quả bom lên đầu chúng tôi hôm ấy.

Một vài tấm biển nhỏ bằng nửa bàn tay màu xanh đậm cắm thấp lẫn trong cỏ ghi chữ "mine" và dấu hiệu "đầu lâu 2 xương chéo".

Thì ra trong lúc mường tượng cách xung phong như trong phim ảnh, tôi chạy mà đâu có quan sát. Ở thao trường cũng đâu có dạy về bãi mìn như thế này…

Tiểu đội trưởng đã hoàn hồn mới nói " Hồi nãy tao thấy mày chạy mà kêu không có kịp. Đến lúc vào bãi mìn rồi mày định dừng lại tao hô mày chạy tiếp, may mắn thì thoát. Chứ mày đứng lại giữa bãi mìn, hoảng hốt rối trí thì có khi lại bị "dính" mìn. May cho mày đấy! ".

Vâng, chỉ có may mắn mới cứu đời tôi.

Sau này bà ngoại tôi nói khi tôi đi bộ đội, tối nào bà cũng tụng kinh cầu nguyện hương hồn ông ngoại linh thiêng phù hộ độ trì cho cháu trai cưng. Cám ơn ông ngoại đã hóa giải bãi mìn giúp tôi. Để cuộc đời không mất đi một họa sĩ biếm. Để bây giờ tôi có thể ngồi viết lại câu chuyện này.

Có thể nói trong chiến tranh, đó là sự may mắn. Không ai có thể biết ngày mai, hoặc ngay sau đó mình sẽ ra sao. Chính vì vậy, tình đồng đội thương nhau hơn cả anh em ruột. Tình đồng đội là một từ thiêng liêng và cao cả đối với tất cả những ai đã trải qua đời lính chiến.

3. Trúng bom

Trận ấy xảy ra tại Đức Hòa - Đức Huệ (Long An) bây giờ...

Sáng hôm ấy địch bao vây và chúng tôi chống trả quyết liệt. Khoảng 10h sáng, tiếng súng thưa dần và vòng vây giãn ra. Đây là dấu hiệu cho thấy chúng sẽ lui ra gọi pháo bắn hoặc kêu máy bay thả bom "dằm nát" chúng tôi.

Quả nhiên 10 phút sau, chiếc "chuồn chuồn" OV.10 bay vòng vòng thám thính rồi bắn xuống trận địa của chúng tôi 1 trái đạn khói màu làm điểm. Phía chân trời đã ầm ì vọng lại tiếng máy bay phản lực.

"Tất cả xuống hầm coi chừng chúng ném bom".

Công sự hình chữ Z của tôi có 5 người. 3 người xuống trước, còn tôi và một đồng đội khác ngồi trên miệng công sự quan sát. Phút chốc, bầu trời như bị xé toạc bởi tiếng gầm rú của đám máy bay phản lực. Chúng bay vòng rồi bắt đầu lao xuống cắt bom vào điểm khói màu...

Một chiếc F.105E bổ nhào về phía tôi. Hai trái bom tròn như 2 trái ổi đen thùi lùi tách khỏi máy bay phóng xuống… Tôi đã vài lần bị chịu đựng các trận bom, nhưng chỉ bị gần gần thôi. Kinh nghiệm chiến trường cho thấy, nếu nhìn thấy trái bom dài như trái dưa, thì bom sẽ bay qua đầu mình. Còn nhìn trái bom tròn xoe như thế này là nó sẽ rơi ngay chỗ mình.

"Bom đấy! Ngồi chống bom!"... Tôi la to và cùng người bạn nhảy ào xuống công sự.

Ngồi chống bom là kiểu tư thế ngồi xổm, bó gối, úp mặt xuống, hai tay vòng khóa nhau ôm đầu. Kiểu ngồi này, nếu chẳng may bị đất vùi thì vẫn có chỗ trống để thở tạm trong thời

Xe bọc thép M113

Trở lại thăm chiến trường xưa. Ngã ba Tuyên Nhơn (Kiến Tường cũ) nay đã thay đổi nhiều. Anh bạn đồng đội đã gửi lại 1 con mắt tại chiến trường

gian bị lấp.

Chúng tôi không nghe thấy tiếng nổ. Chỉ thấy mặt đất rùng rùng, không gian như chao nghiêng. Thân thể như nhẹ bỗng, bay lơ lửng. Ngực bị ép mạnh, máu mồm máu mũi trào ra, rồi một bóng tối bao trùm ụp xuống... Chúng tôi bị ép chặt trong hầm... như một hộp cá mòi...

Khi tôi mở mắt ra thì đã thấy đồng đội bao quanh mừng rỡ. Đồng đội đã kịp thời đào bới chúng tôi lên từ cái công sự bị vùi lấp. Tôi nhìn quanh, bàng hoàng...

Trước khi bị bom, công sự của chúng tôi nằm gần mấy bụi chuối và cây cối... Bây giờ cảnh vật đã tan hoang như bình địa. Cây cối bị lật ngửa gốc rễ, hoặc chặt ngọt như một nhát dao sắc vừa chém ngang thân... Thân cây còn ứa dòng nhựa như dòng máu.

Công sự của chúng tôi nằm giữa 2 hố bom sâu hoắm, đường kính mỗi hố khoảng 10m. Tâm hố bom gần nhất cách căn hầm của tôi khoảng 5-6m, miệng hố bom vừa chớm tới miệng hầm.

Cha mẹ ơi, Tổ Quốc ơi,... Nếu như quả bom này bay lệch lên thêm 4-5m nữa, là nó thổi bay căn hầm của chúng tôi đi rồi. Căn hầm bị sức ép ép chặt lại, không còn nhận ra nữa...

Lại một lần may mắn thoát chết. Bom nổ quá gần nên sau đó anh em chúng tôi bị tức ngực vài tháng, có khi ho ra máu. Tai bị ù như người điếc. Cũng may là nó tự khỏi.

Cứ tưởng tượng nếu trái bom nó "bứng" mình đi như thế nào... Chắc là "lãng mạn" lắm.

4. "Dàn nhạc Tân Tây Lan"

Có lẽ trên thế giới này không ai đánh nhau kiểu nhà giàu bằng cái anh Mẽo. Gây chiến tranh ở đâu là cứ ào ào đổ vũ khí đạn dược vào như cái thùng không đáy.

Trong khi mấy anh Việt Cộng nhà mình bắn dè sẻn từng viên đạn, mới đẻ ra cái chiêu bắn điểm xạ, nghĩa là để súng AK ở nấc bắn liên thanh, nhưng tập luyện làm sao cho mỗi lần nghoéo ngón tay là ra đúng 2 viên thôi. Theo nguyên lý sức giật phản lực thì mỗi lần bắn nòng súng sẽ giật lên 1 chút và viên thứ 3 sẽ bị bắn lên trời, là lãng phí đạn. Tiếc từng viên đạn nhỏ vậy đó. Đó là mồ hôi xương máu của nhân dân đóng góp mà.

Còn mấy anh Mẽo thì bắn cứ gọi là bắn là nguyên băng, súng M.16 nhấn cò cái rẹt là đi 1 băng (mà có khi chẳng trúng đích). Máy bay dội bom ở đâu là cũng chơi cả chùm…

Mấy anh lính chư hầu của Mẽo tham chiến tại VN : Đại Hàn, Tân Tây Lan,… cũng nhiễm cái tính công tử giàu sang hoang phí thế. Câu chuyện mà tôi kể dưới đây là về dàn đại bác của tụi lính Tân Tây Lan. Đây là những trận địa pháo 105mm và 155mm gồm mười mấy khẩu một cụm.

Ngoài việc bắn phá các địa điểm trong vùng giải phóng và các khu vực nghi vấn có Việt Cộng, chúng thường canh sẵn một số tọa độ mà cho là Việt Cộng nhà ta hay qua lại, thỉnh thoảng bắn dồn dập chừng 30-45 phút không dứt, chẳng cần biết lúc ấy có người ở đó hay không? Anh em chiến sĩ quân giải phóng thường gọi đùa là "Dàn nhạc Tân Tây Lan"

đang biểu diễn. Sau này chết tên gọi, bất cứ dàn pháo nào bắn kiểu đó cũng gọi là Dàn nhạc Tân Tây Lan luôn.

Hôm đó tôi đang trên đường đi công tác, giữa đồng không mông quạnh, đang tìm phương hướng thì không biết lớ ngớ thế nào mình lại đứng ngay cái tọa độ chết mà "dàn nhạc" đã canh sẵn. Bắt đầu nghe tiếng pháo đề-pa phía xa: "kuum", "kuum", "kuum"... là vài giây sau nghe..."xoẹt"... "đoàng" những tiếng nổ chát chúa cách chỗ đang đứng vài chục mét. (Kinh nghiệm chiến trường là nghe tiếng đạn bay như tiếng huýt gió thì nó bay qua đầu rồi, không sao. Hồi ở rừng ngủ võng, say sưa thế nào không biết chứ cứ nghe đạn pháo rít là lập tức mọi người lật sấp rơi xuống đất, hai tay hai chân chống xuống như tập hít đất, rồi nhào ngay xuống hầm trú ẩn, thành một phản xạ tự nhiên trong lúc 2 mắt vẫn còn nhắm tít.).

Biết là bị "lọt ổ pháo" rồi, lập tức tôi nằm sấp ngay xuống đất. Liếc xung quanh, thấy có khu đất trũng như ổ gà (sao lúc này mong có mấy cái ổ gà ổ voi thế không biết), lập tức trườn ngay đến, toàn thân ép sát xuống đất như một con thằn lằn, tránh nhô cao để hạn chế thương vong. Ngay cả cái đầu cũng phải nghiêng một bên cho nó "mỏng" bớt độ cao.

Bắt đầu là các tiếng đề-pa liên tục "kuum... kuum... kuum..." phía chân trời (nghe như "Tiếng chày trên sóc Bom Bo") và tiếng rít chói tai của những trái đạn pháo như một bầy sói lao tới. Tiếng nổ chát chúa liên tiếp như xé toạc màng nhĩ, mảnh đạn văng vù vù như đàn ong đang bay gần. Liếc xung quanh thấy không chỗ nào thấp hơn nữa, tôi chỉ còn biết nằm tại chỗ mà cầu khẩn; "Lạy Trời! Lạy Trời! trái tới đừng rớt... trúng lưng con... Lại trái nữa này... Lại trái tiếp nữa này... Đừng trái nào trúng nhé...".

Thỉnh thoảng lại nghe một tiếng "keng". Một mảnh đạn va vào cái xẻng buộc ngang cái bồng đeo trên lưng. Hên là cái xẻng cao hơn cái đầu. "Sao nó cứ bắn hoài dai như đỉa thế này. Lạy Trời cho nó... hết đạn đi cho rồi".

Thời gian kéo dài như một cực hình. Cuộc vui nào rồi cũng đến hồi kết thúc. Cho đến khi tiếng nổ cuối cùng chấm dứt, tôi lập tức vùng dậy cắm đầu cắm cổ chạy tốc độ ra khỏi "tọa độ chết", vì chẳng biết khi nào nó hứng lên lại bắn tiếp.

Hú hồn hú vía. Không có trái nào trúng lưng.

Một điều may mắn đặc biệt là bữa đó nó không bắn PHÁO CHỤP. Pháo chụp là loại đạn pháo nổ lần hai trên không trung, tất cả miểng pháo chụp xuống đất như một cái nơm cá. Loại này dùng để sát thương lính bộ binh nằm trên mặt đất, không có hầm trú ẩn, có mà chạy đằng trời. Bữa đó không có thằng pháo binh nào vô duyên nhớ ra, chứ mà nó bắn vài trái pháo chụp thì... đời tôi tiêu rồi.

Lại một lần may mắn bị Thần Chết... vồ hụt.

Bây giờ đi coi bắn pháo hoa, nghe tiếng nổ lụp bụp lụp bụp trên trời, từng trái pháo nổ bung ra, tôi lại nhớ cái cảm giác lạnh lưng lần ấy...

***

Tôi đã vài lần gặp may mắn thoát chết.

Nhưng tiểu đội trưởng của tôi thì không may mắn. Anh tên Phong, người Hải Dương, vào Nam chiến đấu trước tôi 2 năm. Anh có khuôn mặt rất đàn ông, trắng trẻo, đẹp trai.

Trong 1 lần đi công tác tháng 3/1975, nhóm tôi gồm 5 người đi một hàng dọc. Tôi đi đầu (vì tôi có thể định vị hướng đi trong đêm và trí nhớ tốt), anh Phong đi kế tiếp và những người còn lại đi sau. Trăng sáng mờ mờ, chúng tôi vừa đi vừa nói chuyện khe khẽ vì chưa đến vùng nguy hiểm... Bất chợt, một tiếng carbin (loại súng cổ lỗ chỉ có lính địa phương quân của SG sử dụng, lính chính quy không thèm xài mà thường dùng M.16) nổ "đọp". Chúng tôi đã vô tình bị lọt vào ổ phục kích. Triển khai đánh trả thì tụi địch rút chạy. Quay lại thấy anh Phong bị đạn trúng ngực, anh thều thào "Đau quá, chắc tao chết mất ! "Đồng đội băng bó cho anh nhưng... 10 phút sau thì anh tắt thở. Chúng tôi chôn anh trên bờ kênh Nguyễn Văn Tiếp.

Một lần nữa tôi may mắn không trúng đạn vì tôi là người đi đầu (không biết hướng nào bắn tới). Cái chết đã tránh tôi, nhưng lại ập lên đầu người đồng đội của tôi...

Một may mắn không được vui...

Gần 2 tháng sau, đất nước được hoàn toàn giải phóng.

"Sinh viên 5 tốt" ĐHQG-HCM năm 2012 tại tượng đài Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Chương trình "Doanh nghiệp và Sinh viên ĐHQG-HCM năm 2012"

Ngày 8/12/2012, Đại học Quốc gia Tp.HCM tổ chức Chương trình "Doanh nghiệp và Sinh viên ĐHQG-HCM năm 2012". Tham dự chương trình có TS Nguyễn Đức Nghĩa PGĐ ĐHQG-HCM, lãnh đạo các trường thành viên, các ban chức năng ĐHQG-HCM, đại diện các doanh nghiệp và 173 sinh viên 5 tốt cấp ĐHQG-HCM năm 2012, cùng các sinh viên năm cận cuối và năm cuối đang theo học tại các trường đại học thành viên, khoa trực thuộc Đại học Quốc gia TP.HCM.

Nằm trong khuôn khổ Chương trình "Doanh nghiệp và Sinh viên ĐHQG-HCM năm 2012", Hội thảo "Đối sánh chuẩn đầu ra theo nhu cầu xã hội" đã được tổ chức dưới sự phối hợp giữa ĐHQG-HCM với Trung tâm Dự báo Nguồn nhân lực và Thông tin Thị trường Lao động TP.HCM.

Mục tiêu của hội thảo nhằm phân tích, đánh giá tổng quan về cung và cầu nguồn nhân lực trình độ đại học; đối sánh giữa mong đợi của nhà trường với thực tế "chuẩn đầu ra" của sinh viên, với "cầu" nguồn nhân lực; nguyên nhân của những hạn chế trong phát triển nguồn nhân lực; đưa ra các khuyến nghị về chính sách và giải pháp để nâng cao hiệu quả đào tạo nguồn nhân lực. Với tầm vóc và vai trò nòng cốt của mình trong hệ thống giáo dục đại học của đất nước, ĐHQG-HCM đang vươn tới mục tiêu đạt chuẩn chất lượng quốc tế về đào tạo, cung cấp nguồn nhân lực đạt chuẩn chất lượng cao, đáp ứng nhu cầu xã hội, nhu cầu doanh nghiệp trong môi trường hội nhập quốc tế về kinh tế, về khoa học kỹ thuật, về thông tin, bảo vệ và phát triển môi trường cho chất lượng cuộc sống của con người ngày càng tốt hơn.

Hội thảo tập trung thảo luận 3 chủ đề chính: thực trạng sử dụng và phát triển nguồn nhân lực tại doanh nghiệp; các kỹ năng cần bổ sung

TS. Nguyễn Đức Nghĩa, Phó Giám đốc ĐHQG-HCM chúc mừng các tập thể, cá nhân đạt thành tích cao trong học tập, NCKH, các cuộc thi học thuật.

TS. Lê Thị Thanh Mai, Trưởng Ban Công tác Sinh viên ĐHQG-HCM báo cáo tại Hội thảo "Đối sánh chuẩn đầu ra theo nhu cầu xã hội".

Khai mạc chương trình " Doanh nghiệp và sinh viên ĐHQG-HCM" năm 2012.

trong một số lĩnh vực đột phá (Quản lý nhà nước, hoạch định chính sách và luật quốc tế; Giảng viên đại học, cao đẳng; Khoa học - công nghệ; Y tế, chăm sóc sức khỏe; Tài chính - ngân hàng; Công nghệ thông tin.....; giải pháp xây dựng quan hệ bền vững giữa nhà trường và nhà tuyển dụng trong phát triển nguồn nhân lực, đáp ứng chuyển dịch cơ cấu kinh tế.

Tham gia Hội thảo, sinh viên có cái nhìn tổng quan về công tác đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao, đáp ứng nhu cầu xã hội và doanh nghiệp của ĐHQG-HCM; đồng thời sẽ biết được các đòi hỏi, yêu cầu của các doanh nghiệp về chất lượng người lao động trong cuộc sống đa dạng và năng động như hiện nay. Từ đó sinh viên định hình và chủ động trang bị những kỹ năng cần thiết bên cạnh các kiến thức chuyên môn để đáp ứng tốt nhất yêu cầu công việc sau khi tốt nghiệp.

Đặc biệt, nhằm giúp sinh viên ĐHQG-HCM có thêm những hình dung về môi trường làm việc trong các doanh nghiệp, ĐHQG - HCM tổ chức chương trình giao lưu với chủ đề "Con đường thành công". Khách mời của chương trình là Ông Masaki Yamashita, Tổng Giám đốc Ngân hàng Mitsubishi UFJ Việt Nam. Thông qua vị khách mời này, sinh viên được chia sẻ môi trường làm việc, kinh nghiệm, phong cách làm việc, cách tổ chức phát triển sản xuất, kinh doanh... của doanh nghiệp. Đây là những cơ hội bước đầu để sinh viên "làm quen", mường tượng về công việc của các doanh nghiệp và của mình trong tương lai để có những chuẩn bị chu đáo cho mình trong học tập và cuộc sống.

Tích hợp vào Chương trình "Doanh nghiệp và Sinh viên ĐHQG-HCM" năm 2012 có Lễ Tuyên dương sinh viên 5 tốt năm 2012. Tham gia hoạt động này ngoài 173 sinh viên của 6 trường thành viên và Khoa Y ĐHQG-HCM được trao tặng danh hiệu "Sinh viên 5 tốt" ĐHQG-HCM thì đây còn là cơ hội để các sinh viên năm cận cuối và năm cuối được tiếp cận và trao đổi thông tin cần thiết về cơ hội nghề nghiệp, quy trình, điều kiện tuyển dụng của các đơn vị, doanh nghiệp. Đồng thời cũng là cơ hội để nhà tuyển dụng tiếp cận với nguồn nhân lực chất lượng cao của ĐHQG-HCM; qua đó, có thể trực tiếp tuyển dụng hoặc ký kết hợp đồng ghi nhớ tuyển dụng; có định hướng đặt hàng nguồn nhân lực cho những năm tiếp theo. Hoạt động này cũng nhằm mục đích ghi nhận và vinh danh những doanh nghiệp đã gắn bó và hỗ trợ tích cực các hoạt động của HSSV ĐHQG-HCM trong nhiều năm qua.

Nằm trong khuôn khổ chương trình, ĐHQG-HCM đã tổ chức trao 30 suất học bổng từ Quỹ học bổng Mitsubishi UFJ cho 30 sinh viên ĐHQG-HCM. Mỗi suất học bổng trị giá 310 usd/sinh viên/năm.

Serge Haroche

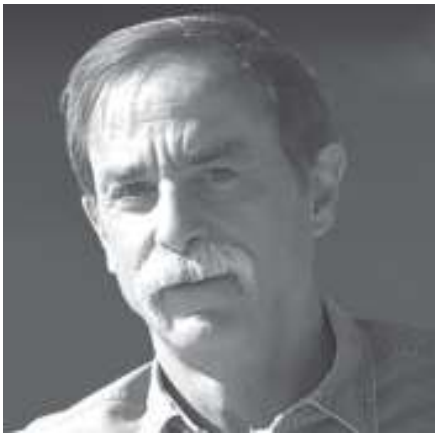

David J.Wineland

Giải Nobel Vật lý năm 2012

GS.TS. Nguyễn Ngọc Giao

Trong Thông cáo báo chí ngày 9/10/2012 Viện Hàn lâm khoa học Hoàng gia Thụy điển đã quyết định trao Giải Nobel Vật lý năm 2012 cho hai nhà khoa học: Serge Haroche, Collège de France và Ecole Normale Supérieure, Paris, Pháp và David J.Wineland, National Institute of Standards and Technology (NIST) và University of Colorado Boulder CO, USA"về các phương pháp thí nghiệm đột phá giúp đo đạc và thao tác với các hệ lượng tử đơn lẻ". Nội dung cụ thể: Kiểm soát hạt trong thế giới lượng tử.

Serge Haroche và David J.Wineland đã độc lập nhau sáng tạo và phát triển các phương pháp đo đạc và thao tác với các hạt đơn lẻ mà vẫn bảo toàn bản chất cơ - lượng tử của chúng, theo những cách thức trước đây vẫn nghĩ là không thể làm được.

Hai người đoạt Giải Nobel đã mở cánh cửa vào một giai đoạn thí nghiệm mới với vật lý lượng tử qua việc thể hiện quan sát trực tiếp các hạt lượng tử đơn lẻ mà không phá hủy chúng. Đối với các hạt đơn lẻ của ánh sáng hay vật chất, các định luật của vật lý cổ điển không áp dụng được nữa mà phải là vật lý lượng tử. Tuy nhiên các hạt đơn lẻ không dễ gì cô lập khỏi môi trường xung quanh, và chúng mất ngay các tính chất lượng tử bí mật của mình ngay khi chúng tương tác với thế giới bên ngoài. Do vậy nhiều hiện tượng có vẻ kỳ lạ dự kiến bởi vật lý lượng tử không thể quan sát trực tiếp được, và các nhà nghiên cứu chỉ còn cách là phải tiến hành các thí nghiệm tưởng tượng để "thấy" các hiện tượng đó.

Thông qua các phương pháp thí nghiệm đầy sáng tạo, Haroche và Wineland cùng các nhóm nghiên cứu của mình đã khéo léo đo

đạc và kiểm soát các trạng thái lượng tử rất nhạy cảm, trước đây được cho là hoàn toàn không thể quan sát trực tiếp được. Các phương pháp mới này cho phép hai ông khảo sát, kiểm soát và đếm các hạt.

Phương pháp thí nghiệm của hai ông có nhiều điểm chung. David Wineland bẫy các nguyên tử tích điện, hay ion, kiểm soát và đo đạc chúng với ánh sáng, hay photons. Còn Serge Haroche làm ngược lại : ông kiểm soát và đo đạc các photons đã bị bẫy bằng cách cho các nguyên tử đi qua bẫy.

Cả hai người đoạt Giải đều làm việc trong lĩnh vực quang học lượng tử, nghiên cứu tương tác cơ bản giữa ánh sáng và vật chất, một lĩnh vực đã có thành tựu đáng kể kể từ giữa những năm 1980. Các phương pháp đột phá của hai ông đã đưa lĩnh vực nghiên cứu này đi được bước khởi đầu tiến đến chế tạo một loại computer mới tốc độ siêu cao dựa trên vật lý lượng tử. Biết đâu computer lượng tử sẽ làm thay đổi cuộc sống hàng ngày của chúng ta trong thế kỷ XXI này một cách căn cơ như computer cổ điển đã làm trong thế kỷ vừa qua. Các nghiên cứu còn dẫn đến việc chế tạo loại đồng hồ cực kỳ chính xác làm nền tảng tương lai cho chuẩn thời gian mới, hàng trăm lần chính xác hơn các đồng hồ hiện nay dựa trên nguyên tố Cesi.

***

Trên đây là Thông cáo báo chí của Ủy ban giải Nobel Viện Hàn lâm khoa học Hoàng gia Thụy điển.

Serge Haroche nhận được điện thoại từ Ủy ban Nobel thông báo tin vui khi đang đi ngoài đường cùng với vợ, còn David J.Wineland thì vào lúc nửa đêm khi đang ngủ, do chênh lệch thời gian giữa Châu Âu và Mỹ. Trả lời phỏng vấn của phóng viên trang Web Nobelprize. org về các công trình đoạt giải, Haroche trả lời đơn giản là "... tôi sử dụng các nguyên tử để nghiên cứu photon, còn Wineland thì sử dụng photon để nghiên cứu nguyên tử ...".

Ta hãy nói kỹ hơn một chút về công việc của hai nhà khoa học đoạt Giải Nobel Vật lý năm nay 2012.

Trong phòng thí nghiệm của David J.Wineland ở Boulder, Colorado, các ions được giữ bên trong cái bẫy bao bởi điện trường. Các hạt được cách ly khỏi nhiệt và bức xạ của môi trường nhờ vacum cao và nhiệt độ cực thấp.

Điểm đột phá của Wineland là nghệ thuật sử dụng các tia laser và tạo các xung laser. Laser được dùng để khử chuyển động nhiệt của ion trong bẫy, cho nó xuống mức năng lượng thấp nhất. Sau đó một xung laser được chỉnh chính xác để kích thích ion vào trạng thái chồng chất của hai trạng thái cụ thể, chẳng hạn nằm giữa hai mức năng lượng với xác suất mỗi mức giống nhau. Bằng cách đó, việc chồng chất lượng tử các trạng thái năng lượng của ion có thể khảo sát được.

Serge Haroche và nhóm của mình trong phòng thí nghiệm ở Paris thì làm ngược lại : Ông cho các photon vi sóng phản xạ qua lại trong không gian giữa hai gương phản xạ cao, đặt cách nhau 2,7cm. Các tấm gương được làm bằng vật liệu siêu dẫn, làm lạnh xuống gần 0^0 tuyệt đối. Các tấm gương phản xạ cao đến mức mỗi photon đơn lẻ phản xạ qua lại giữa hai gương một phần mười giây, đi được khoảng đường 40.000 km (!) (bằng quãng đường vòng quanh Trái Đất) trước khi thoát ra hoặc bị hấp thu.

Trong khoảng thời gian "dài" đó, Haroche bắn các nguyên tử đã được chuẩn bị đặc biệt (gọi là nguyên tử Rydberg) vào trong vùng không gian giữa hai gương, lần lượt từng nguyên tử một với vận tốc chọn kỹ trước, sao cho tương tác giữa nguyên tử với photon xảy ra trong tầm kiểm soát. Khi nguyên tử Rydberg đi qua bẫy và thoát ra ngoài, trạng thái lượng tử của nó có thể thay đổi hay không tùy thuộc vào việc trong bẫy có photon (và do đó tương tác với nguyên tử) hay không. Như vậy qua xác định trạng thái lượng tử của nguyên tử Rydberg khi ra khỏi bẫy Haroche đã có thể đo được photon riêng lẻ mà không phá hủy nó. Nói cách khác Haroche và nhóm của mình đã có thể đếm được số photon bên trong bẫy.

Có thể hỏi thành tựu đoạt Giải Nobel Vật lý 2012 đóng góp gì cho công nghệ? Hiện nay có thể trả lời là không có gì mấy. Nhưng ngày mai, sẽ có thể là mọi thứ.

Một ứng dụng tiềm năng của các bẫy ion mà các nhà khoa học vẫn mơ ước là computer

lượng tử. Trong máy computer cổ điển hiện nay đơn vị thông tin nhỏ nhất là bit, có thể nhận giá trị 1 hay 0. Còn trong computer lượng tử, đơn vị thông tin cơ bản là qubit, có thể đồng thời là 1 và 0. Hai qubit có thể đồng thời nhận bốn giá trị - 00, 01, 10 và 11. Đối với n qubit ta có 2n trạng thái khả dĩ, do đó một computer lượng tử với chỉ 300 qubit sẽ có đồng thời 2300 giá trị, nhiều hơn số nguyên tử trong vũ trụ (!)

Nhóm của Wineland là nhóm nghiên cứu đầu tiên trên thế giới thực hiện được một thao tác lượng tử với hai qubit. Và như vậy về nguyên tắc ta có thể tin ở khả năng các thao tác với nhiều qubit. Tuy nhiên để chế tạo được một computer lượng tử ta phải giải quyết được hai đòi hỏi ngược nhau : một mặt các qubit phải được cách ly tốt khỏi môi trường xung quanh để không phá vỡ các đặc tính lượng tử của chúng, mặt khác chúng phải làm sao thông tin được với thế giới bên ngoài để chuyển các kết quả tính toán ra.

Có thể computer lượng tử sẽ thành hiện thực trong thế kỷ này.

Một ứng dụng có thể nữa của các bẫy ion là chế tạo đồng hồ, chính xác cả trăm lần hơn đồng hồ chuẩn hiện nay dựa trên nguyên tử Cesi. Đồng hồ nguyên tử Cesi hoạt động trên giai tầng vi sóng, trong khi đồng hồ mà nhóm Wineland thiết kế lại sử dụng ánh sáng thấy được, do đó có tên là đồng hồ quang học. Độ chính xác của đồng hồ quang học là tốt hơn một phần trên 1017, có nghĩa là nếu ta bắt đầu cho đồng hồ chạy từ thời điểm Vụ Nổ Lớn hình thành vũ trụ cách nay 13,7 tỷ năm thì cho đến bây giờ sai số của đồng hồ chỉ vào khoảng 5 giây.

Đồng hồ quang học còn có thể sử dụng để kiểm chứng thuyết tương đối của Einstein. Theo thuyết này thì thời gian sẽ trôi chậm lại khi ta chuyển động nhanh, hoặc khi có trường hấp dẫn mạnh, nhưng sự chậm lại này là rất nhỏ (tỷ lệ nghịch với bình phương vận tốc ánh sáng). Vì vậy đối với các chuyển động hàng ngày, kể cả máy bay siêu thanh, sự chậm thời gian này đồng hồ thông thường không thể ghi nhận được. Lâu nay hiệu ứng này chỉ "thấy" trong các thí nghiệm tưởng tượng, khi vật

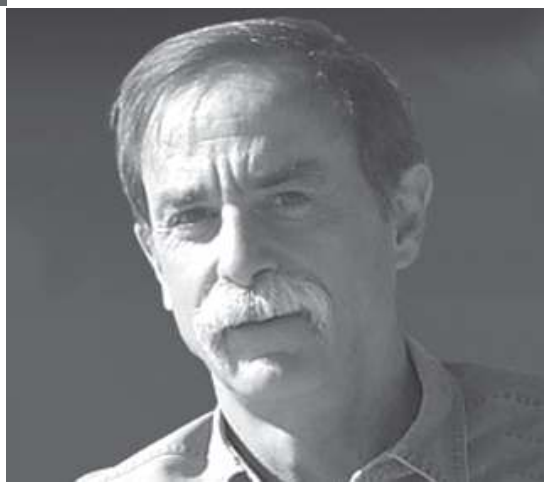

chuyển động với vận tốc gần bằng vận tốc ánh sáng c (c = 300.000km/giây) hoặc chuyển động trong trường hấp dẫn cực lớn của lỗ đen.

Độ chính xác của đồng hồ quang học sẽ cho phép đo được hiệu ứng thời gian trôi chậm đối với vận tốc chỉ vài km/giờ, hay đối với sự khác biệt thế năng hấp dẫn của Trái Đất giữa hai điểm có độ cao thấp khác nhau chỉ 30cm(!).

***

Cũng cần nhắc lại là thời gian qua, nhiều nhà khoa học cho rằng việc phát hiện ra "hạt tựa-Higgs" ở CERN xứng đáng đoạt Giải Nobel. Về vấn đề này, Sir Peter Knight, Viện trưởng Viện Vật lý Vương quốc Anh có ý kiến xác đáng như sau: việc phát hiện hạt tựa-Higgs được công bố chính thức vào tháng 7, là thời điểm mà Ủy ban Nobel đã khóa sổ danh sách các đề cử cho năm nay nên không thể xét được. Có thể qua năm 2013, vấn đề sẽ được xem xét kỹ chăng?

Việc phát triển thương mại điện tử và đào tạo nguồn nhân lực cho lĩnh vực này là hai vấn đề chính được nhiều đại biểu quan tâm tại Hội thảo khoa học "Phát triển thương mại điện tử trong bối cảnh tái cơ cấu nền kinh tế". Hội thảo do Trường Đại học Kinh tế - Luật ĐHQG-HCM phối hợp với Hiệp hội thương mại điện tử Việt Nam tổ chức.

Phát triển thương mại điện tử
TRONG BỐI CẢNH TÁI CƠ CẤU NỀN KINH TẾ

Mỹ Lệ - Khánh Lâm

Tham dự hội thảo, hơn 100 đại biểu đến từ các cơ quan quản lý nhà nước về kinh tế, các nhà lãnh đạo, nhà nghiên cứu, các chuyên gia về thương mại điện tử, các cơ sở đào tạo đại học, các doanh nghiệp đã trao đổi, đánh giá và chia sẻ những kinh nghiệm, kiến thức về phát triển, quản lý thương mại điện tử (TMĐT) trong điều kiện tái cơ cấu nền kinh tế và phát triển kinh tế tri thức của Việt Nam hiện nay. Hội thảo quan tâm đến vấn đề đào tạo nguồn nhân lực, đặc biệt là việc xây dựng chương trình đào tạo cử nhân ngành TMĐT. Ban tổ chức hội thảo cho rằng, ĐHQG-HCM có những điều kiện thuận lợi nhất định cho việc xây dựng mô hình TMĐT tại khu đô thị đại học. Và đây chính là cơ hội để sinh viên sớm tiếp cận với văn minh thương mại, đồng thời góp phần hoàn thiện khung pháp lý, đào tạo nguồn nhân lực cho TMĐT và phát huy cơ sở hạ tầng đáp ứng yêu cầu cho các doanh nghiệp quan tâm đến TMĐT.

Sau các phiên làm việc, nhiều nội dung quan trọng đã được hội thảo đi sâu thảo luận sôi nổi. Thông qua các tham luận, Hội thảo đã giới thiệu những kinh nghiệm trong việc triển khai dự án, nghiên cứu pháp luật về TMĐT; tổng hợp những đề xuất, kiến nghị với các cơ quan có thẩm quyền để phục vụ cho hoạch định chiến lược phát triển TMĐT tại TP.HCM và các địa phương lân cận; phát huy vai trò của Hiệp hội TMĐT (VECOM) và Khu Công nghệ phần mềm ĐHQG-HCM (ITP) phục vụ cho sự phát triển TMĐT của đất nước.

Đồng thời, Hội thảo cũng góp ý xây dựng chương trình đào tạo ngành TMĐT, giáo trình về TMĐT và định hướng phát triển nguồn nhân lực trong lĩnh vực TMĐT Việt Nam; góp phần bổ sung "Đề án phát triển nguồn nhân lực TMĐT tại các trường đại học, cao đẳng 2012-2015" do Cục TMĐT và CNTT (VECITA) chủ trì; Tăng cường sự hợp tác, khai thác thế mạnh của các sở công thương, các trường đại học và cơ sở đào tạo, doanh nghiệp hoạt động trong lĩnh vực TMĐT.

TMĐT vượt rào để phát triển

Theo ông Triệu Việt Cường, đại diện Công ty Phần mềm và Truyền thông VASC , cùng với việc phát triển nhanh TMĐT, việc thanh toán điện tử tại Việt Nam cũng trở nên sôi động và

phát triển nhanh nhờ sự ra đời của các cổng thanh toán trực tuyến. Nó tạo điều kiện cho các doanh nghiệp (DN) dễ dàng tham gia thanh toán điện tử trong thời gian gần đây. Tuy vậy mặt trái của nó lại khiến cho DN dễ bị thiệt hại do lỗ hổng an ninh trong thanh toán điện tử, nguyên nhân là do cơ chế tạo chữ ký điện tử còn thiếu an toàn hiện đang được sử dụng tại một vài cổng thanh toán trực tuyến là con đường để hacker lợi dụng gây thiệt hại cho DN.

Có nhiều rào cản được đặt ra trong phát triển TMĐT về mức độ an ninh, tính rủi ro, trình độ khai thác, năng lực tiếp cận của mỗi DN, vai trò tiên phong của chính phủ trong ứng dụng TMĐT, kỹ năng xây dựng chiến lược TMĐT hay đào tạo nguồn nhân lực cho TMĐT. Theo ông Nguyễn Ngọc Sơn, Tổng giám đốc Điều hành công ty Giải pháp điện tử (eSolution) nhận định, một DN muốn phát triển TMĐT cần đưa TMĐT hội nhập vào chiến lược kinh doanh của công ty, nâng cao ý thức xây dựng thương hiệu và đưa đến khách hàng những dịch vụ và sản phẩm tốt nhất.

Hiện nay, TMĐT có vai trò quan trọng trong hoạt động kinh tế, thúc đẩy kinh tế phát triển. Trong các tham luận được gởi đến hội thảo, nhiều đại biểu cho rằng, cùng với các mục tiêu để phát triển TMĐT những giai đoạn tới thì việc đầu tư tổ chức các cuộc thi là một cách hiệu quả để nâng cao tính cạnh tranh về mặt chất lượng cũng như tính sáng tạo cho thị trường TMĐT. Tăng cường việc quảng cáo trên truyền thông tạo thúc đẩy việc mở rộng quy mô sử dụng.

Mặt khác, cần khảo sát đánh giá tình hình phát triển TMĐT hiện tại, đúc rút kinh nghiệm và bổ sung các phương án nâng cao hiệu quả cho phát triển TMĐT. Thực hiện các biện pháp hỗ trợ người tiêu dùng tham gia mua sắm qua các phương tiện điện tử mà không thanh toán bằng tiền mặt khi mua hàng để thúc đẩy TMĐT phát triển.

Đào tạo nguồn nhân lực TMĐT Việt Nam là nhân tố để phát triển TMĐT

Trong tham luận của NCS Tạ Minh Châu, Công ty CP Vietnam Digital về "Hiện trạng đào tạo và vai trò của các trường đại học và cao đẳng trong việc đào tạo, phát triển nguồn nhân lực cho TMĐT", hiện cả nước đang có 49 trường đại học và 28 trường cao đẳng đào tạo TMĐT. Tuy nhiên, Bộ Giáo dục và Đào tạo vẫn chưa công bố chương trình khung cho ngành TMĐT và chưa có mã ngành. Do vậy việc các trường tự biên soạn hoặc dịch giáo trình của nước ngoài đã tạo sự khác biệt lớn về nội dung, chất lượng giáo trình giảng dạy giữa các trường. Hơn nữa, việc các trường chưa kết nối với các doanh nghiệp cung cấp công nghệ, giải pháp TMĐT để trang bị cho sinh viên học tập đã tạo ra tình trạng học chay.

Các đại biểu cho rằng nhà trường cần phải bắt tay với các DN trong việc hợp tác đào tạo nguồn nhân lực TMĐT. Xu hướng này sẽ tạo ra tác động kép vừa giúp nhà trường đào tạo được nguồn nhân lực có trình độ chuyên môn cao có tính thực tế cao, vừa giúp DN tìm được những nhân viên TMĐT theo đúng yêu cầu tuyển dụng. Mặt khác, việc đào tạo cho đội ngũ giảng viên, đổi mới phương thức tổ chức giảng dạy và hoàn chỉnh giáo trình cho TMĐT cũng là yếu tố quan trọng cho quá trình đào tạo nhân lực chất lượng cao.

Hội thảo GIÁO DỤC ĐẠI HỌC VIỆT NAM HỘI NHẬP QUỐC TẾ

PGS.TS Phan Thanh Bình, Giám đốc ĐHQG-HCM phát biểu khai mạc hội thảo

Ngày 9/11/2012, Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh đã tổ chức hội thảo "Giáo dục Đại học Việt Nam hội nhập quốc tế" nhằm thảo luận những cơ hội và thách thức đang đặt ra cho giáo dục đại học Việt Nam trong việc hội nhập quốc tế, đồng thời đưa ra những giải pháp chiến lược.

Có 26 tham luận của các đại biểu là các nhà giáo, nhà nghiên cứu, các chuyên gia về giáo dục đại học, các nhà quản lý và hoạch định chính sách trong và ngoài nước đã được gửi về hội thảo. Trong đó, các bài viết đã đề cập đến nhiều đề tài phong phú, dưới những góc nhìn khác nhau, về những vấn đề trọng yếu mà GDĐH phải giải quyết trước áp lực toàn cầu hóa.

Phát biểu đề dẫn tại hội thảo, PGS.TS Huỳnh Thành Đạt, Phó Giám đốc ĐHQG-HCM, Trưởng Ban tổ chức hội thảo nhấn mạnh: "Hội thảo sẽ không chỉ bàn về các thách thức hay cơ hội đặt ra cho GDĐH Việt Nam, hay là thực trạng của hệ thống giáo dục. Trọng tâm của hội thảo là nhận thức những chiến lược cạnh tranh trong bối cảnh toàn cầu hóa, là chia sẻ kinh nghiệm, tri thức và thông tin, để từng người, từng đơn vị, từng trường và cả hệ thống có thể đáp ứng tốt nhất với bối cảnh ấy.

Đại học Việt Nam khó hội nhập, tại sao?

Thuyết trình tại hội thảo, GS. Nguyễn Văn Tuấn, Viện Nghiên cứu Y khoa Garvan, Australia, cho biết nghiên cứu khoa học là một yếu tố có liên quan chặt chẽ đến kinh tế tri thức và ảnh hưởng lớn đến thứ hạng của một đại học trên thế giới. Tuy nhiên, sự hiện diện của khoa học Việt Nam trên trường quốc tế hiện nay quá khiêm tốn nếu không muốn nói là quá lu mờ.

Trong thời gian 41 năm (từ 1970 - 2011), Việt Nam công bố được 10.745 bài báo khoa học trên các tạp san khoa học quốc tế. Con số này chỉ bằng 22% của Thái Lan, 27% của Malaysia và 11% của Singapore. Tầm ảnh hưởng của các công trình NCKH của Việt Nam cũng thấp nhất so với các nước trong khu vực. Hiện phần lớn những ấn phẩm khoa học công bố quốc tế của Việt Nam tập trung vào ngành y sinh học, vật lý và toán học.

Có nhiều nguyên nhân dẫn đến tình trạng trên, nhưng theo giáo sư Tuấn, chủ yếu do các đại học và trung tâm nghiên cứu khoa học chưa có những quy định về chuẩn mực nghiên cứu khoa học phù hợp với các chuẩn mực quốc tế.

Hệ thống đề bạt giáo sư vẫn còn dựa vào các tiêu chuẩn "nội địa," chưa quan tâm đúng mức đến mức độ đóng góp của các công trình đăng trên các tập san khoa học quốc tế. Vì thế, nhiều biện pháp đã được các đại biểu bàn thảo, trong đó cần tăng cường ngân sách và phân phối tài trợ cho nghiên cứu; xác lập những chuẩn mực đánh giá khoa học phù hợp với tiêu chuẩn quốc tế; khuyến khích các nhà khoa học công bố quốc tế; đồng thời có chính sách đãi ngộ nhà khoa học và lập ra những tập san khoa học bằng tiếng Anh.

PGS.TS Lưu Tiến Hiệp, đại diện trường University Preparation College Sydney tại Việt Nam cũng nêu thực trạng vì sao đại học Việt Nam lại khó hội nhập quốc tế. Trong đó, ông cho rằng, GDĐH Việt Nam khó hòa nhập do yếu kém trải đều gần như toàn diện. Khả năng tiếng Anh yếu từ lãnh đạo xuống sinh viên, ít hiểu biết về đối tác, không nắm bắt được chuẩn mực quốc tế dẫn đến thái độ ngán ngại, mất tự tin khi hội nhập và hợp tác quốc tế.

Ông Hiệp nhấn mạnh việc quản lý GDĐH hiện nay chưa bài bản, còn chắp vá tràn lan trong khi cơ chế tự quản của ĐH còn rất hạn chế. Các trường muốn thoát được chương trình khung đã tồn tại từ lâu không phải dễ, khó để học được những cái hay từ những trường có cơ chế tự trị và tự do học thuật mà mình muốn liên kết.

Đồng quan điểm trên, TS Hồ Bá Thâm, Trưởng ban Triết học và Khoa học chính trị, Viện Nghiên cứu phát triển TP.HCM cho rằng sự yếu kém về khả năng tiếng Anh của sinh viên trong trường ĐH hiện nay là một rào

Ban chủ tọa hội thảo

cản lớn trong xu hướng hội nhập quốc tế. Các trường từng bước thực hiện giảng dạy bằng tiếng Anh ở một số môn học. Đó là con đường hội nhập thuận lợi nhất, không những cho lực lượng lao động chất lượng cao mà nhất là nhà khoa học, trí thức, chuyên gia cho tương lai.

TS Hồ Vũ Khuê Ngọc, Trường ĐH Ngoại ngữ, Đà Nẵng cho rằng, việc thiếu nguồn lực có chuyên môn là trở ngại lớn nhất đối với sự phát triển cũng như hội nhập khu vực và quốc tế của GDĐH Việt Nam.

Mô hình ĐH lợi nhuận và phi lợi nhuận

Tại hội thảo, GS.TS Martin Hayden, ĐH Southen Cross, Úc nhìn nhận: Các trường đại học tư ở Việt Nam thực chất là sản phẩm của các tổ chức kinh doanh được quản trị bằng một tổ chức do các cổ đông bầu ra và có thể bổ nhiệm hiệu trưởng. Họ chủ yếu hoạt động vì lợi nhuận, mặc dù theo định hướng của Nhà nước là không vì lợi nhuận. Những văn bản pháp lý liên quan đến vấn đề này không rõ ràng. Nghị quyết 05/2005 của Chính phủ định nghĩa các cơ sở giáo dục ĐH phi lợi nhuận là những trường mà "lợi nhuận được sử dụng hầu hết cho đầu tư phát triển" nhưng lại không nêu cơ sở rõ ràng để phân biệt các trường "vì lợi nhuận" và "phi lợi nhuận".

TS Hồ Vũ Khuê nói: "Ở Việt Nam, khái niệm và thực tế "thương mại hóa giáo dục ĐH" là không phù hợp với nhau. Luật Giáo dục khẳng định "không cho phép bất kỳ hình thức thương mại hóa giáo dục nào". Tuy nhiên, Chính phủ vẫn cho phép lập trường đại học tư, những trung tâm giáo dục mà sự quan tâm về chất lượng giáo dục hầu như rất mờ nhạt.

PGS.TS Lưu Tiến Hiệp, Trường University Preparation College Sydney tại Việt Nam trình bày tham luận "Tại sao đại học Việt Nam khó hội nhập quốc tế?".

Theo TS Khuê Ngọc, ở các nước Nhật, Singapore, Malaysia, Thái Lan… sự ra đời của các trường ĐH tư nhằm làm giảm bớt sự áp đặt của Nhà nước lên hệ thống giáo dục ĐH. Mục tiêu của ĐH tư rất đa dạng bao gồm việc cung cấp những khóa học có chi phí cao, chất lượng tốt cho tầng lớp các gia đình có thu nhập cao. Một mặt, nhà trường tổ chức tuyển sinh các khóa đào tạo có chi phí vừa phải cho những học sinh không trúng tuyển vào các trường ĐH công lập.

Theo các đại biểu, tăng cường hơn nữa vai trò

GS. Nguyễn Văn Tuấn, Viện Nghiên cứu Y khoa Garvan, Australia phân tích những đóng góp và vị trí của khoa học Việt Nam trên trường quốc tế.

tự chủ của các trường ĐH công lập, xác định lại mô hình ĐH lợi nhuận và phi lợi nhuận là một trong những yêu cầu để giáo dục ĐH hội nhập tốt hơn.

Để hội nhập toàn cầu

Trong báo cáo Xây dựng hệ thống GDĐH hội nhập toàn cầu cho Việt Nam: một kế hoạch 9 điểm, GS.TS Martin Hayden đã phân tích và kiến nghị: "Việt Nam cần phải áp dụng rộng rãi hơn hệ thống "người sử dụng trả tiền" (nghĩa là học phí phải tăng) nếu các trường ĐH công muốn duy trì được tài chính để đảm bảo chất lượng. Tuy nhiên, vì lý do công bằng, nhà nước phải đưa ra nhiều loại học bổng và các khoản tín dụng để hỗ trợ những sinh viên có năng lực nhưng cần giúp đỡ về tài chính để có thể theo học, đồng thời xây dựng lộ trình hoàn vốn sau khi người học ra trường".

GS.TS Martin Hayden báo cáo tham luận Xây dựng hệ thống GDĐH hội nhập toàn cầu cho Việt Nam: một kế hoạch 9 điểm.

Theo ông, để có nguồn kinh phí này, nhà nước có thể lấy từ nguồn vốn quốc tế. Bên cạnh đó, sự mở rộng của hệ thống giáo dục đại học Việt Nam sẽ đòi hỏi một nguồn tài chính khổng lồ. Chi phí trung bình mỗi sinh viên để theo học bậc ĐH sẽ phải tăng 3 - 4 lần vào năm 2015 so với năm 2007 và 5 - 6 lần vào năm 2019 thì mới thực hiện được tham vọng của Việt Nam về tăng trưởng, cải thiện chất lượng giáo dục đại học. Trong khi năng lực của Chính phủ đầu tư vào hệ thống giáo dục đại học còn khá giới hạn nên việc tăng học phí dường như là lựa chọn duy nhất mà Việt Nam phải tính đến.

GS.TS Martin Hayden cho rằng, thách thức của việc đổi mới hệ thống GDĐH và NCKH của Việt Nam đã bắt đầu và những bước đi lớn cần được thực hiện càng sớm càng tốt.

Đồng quan điểm, PGS.TS Lưu Tiến Hiệp cho rằng lỗi hệ thống của ngành giáo dục làm quá trình hội nhập quốc tế của các trường chậm hơn nhưng không thể vì thế mà ngồi chờ cho đủ điều kiện rồi mới dám thực hiện. "Nếu dừng lại các khiếm khuyết sẽ càng sâu sắc hơn. Nên các trường nên tự lực cánh sinh trong vấn đề này, định vị mình trong hội nhập quốc tế từ những tác phong nhỏ nhất trong việc đào tạo giáo dục, nghiên cứu rồi hãy nghĩ đến những việc lớn hơn", ông Hiệp chia sẻ.

"Vấn đề của GDĐH Việt Nam có quá nhiều mặt phức tạp nên không thể cùng lúc tiếp cận xử lý dàn ngang mà phải tìm được mấu chốt. Khi tìm được những mấu chốt chúng ta sẽ tìm phương hướng giải quyết và điều này sẽ là hiệu ứng, đầu tàu cho các vấn đề khác chứ không thể chờ một kế hoạch đồ sộ rồi mới bắt tay thực hiện". - bà Tôn Nữ Thị Ninh, nguyên đại sứ Việt Nam tại EU.

LUẬT SO SÁNH- xu thế tất yếu

TRONG NGHIÊN CỨU VÀ GIẢNG DẠY PHÁP LUẬT GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

Bành Quốc Tuấn

Khoa Luật, Trường Đại học Kinh tế - Luật

So sánh là một trong những phương pháp quan trọng để nghiên cứu khoa học. Việc so sánh sẽ giúp cho người nghiên cứu có cái nhìn tổng quan về những tri thức khoa học trong lĩnh vực đang nghiên cứu, từ đó kết quả nghiên cứu sẽ được đảm bảo tính hợp lý và khoa học. Bài viết sau đây là ý kiến cá nhân của tác giả trong việc vận dụng so sánh luật với tư cách là một phương pháp khoa học áp dụng trong nghiên cứu và giảng dạy pháp luật.

Khái quát về so sánh luật

Trong khoa học pháp lý hiện nay tồn tại nhiều quan điểm khác nhau về so sánh luật mà nguyên nhân chính là sự khác nhau ở góc độ tiếp cận vấn đề. Về cơ bản có các quan điểm sau đây:

So sánh luật là một phương pháp nghiên cứu khoa học: Trong việc nghiên cứu khoa học pháp lý so sánh các quy phạm pháp luật, các chế định luật, các ngành luật, thậm chí các hệ thống pháp luật với nhau là yêu cầu quan trọng để làm rõ các khía cạnh của vấn đề cần nghiên cứu. Với ý nghĩa đó, so sánh luật là phương pháp quan trọng thường xuyên được sử dụng và được thừa nhận là cách thức hiệu quả nhất để tăng cường sự hiểu biết và mối quan tâm của giới luật gia giữa các quốc gia và là công cụ hỗ trợ vô giá giúp phát triển và cải cách hệ thống pháp luật của chính chúng ta và của các nước khác[1]. Quan điểm này xuất hiện gắn liền với sự hình thành và phát triển của so sánh luật và là quan điểm được thừa nhận rộng rãi nhất trong thời kỳ đầu hình thành và phát triển của phương pháp so sánh luật. Những người theo quan điểm này thường sử dụng thuật ngữ "so sánh luật" (Comperative Jurisprudence) với ý nghĩa là một phương pháp nghiên cứu phổ biến của khoa học pháp lý.

So sánh luật là một ngành khoa học pháp lý: Không dừng lại ở tư cách chỉ là một phương pháp nghiên cứu pháp luật, theo quan điểm được nhiều người thừa nhận, các kết quả nghiên cứu của so sánh luật đã cho thấy so sánh luật còn là một ngành khoa học pháp lý bởi lẽ chúng là một hệ thống tri thức độc lập và vì thế cần phải công nhận nó như một môn khoa học độc lập. Ở khía cạnh này thuật ngữ "Luật so sánh" (Comperative Law) được sử dụng phổ biến hơn. Nếu so sánh luật là phương tiện để nghiên cứu các hiện tượng pháp lý xã hội thì Luật so sánh là lĩnh vực khoa học có đối tượng nghiên cứu là các hệ thống pháp luật đương đại. Luật so sánh không chỉ dừng lại ở việc so sánh các hệ thống pháp luật mà còn nghiên cứu mối quan hệ giữa các hệ thống pháp luật này, giải thích nguồn gốc của những điểm tương đồng và khác biệt giữa các hệ thống pháp luật đó nhằm mục đích cải tổ hệ thống pháp luật quốc gia cũng như làm hài hòa và đi đến nhất thể hóa pháp luật của các quốc gia[2]. Quan điểm này xuất hiện từ những năm 80 của thế kỷ XX trở lại đây.

- So sánh luật là một môn học: Nhằm phổ biến những tri thức của ngành khoa học pháp lý Luật so sánh cũng như những vấn đề khoa học liên quan đến phương pháp so sánh luật, các chương trình đào tạo ngành Luật đã đưa so sánh luật với tư cách là một môn học vào chương trình giảng dạy với mục tiêu chính là trang bị cho người học những kiến thức làm nền tảng cho việc nghiên cứu các ngành luật chuyên ngành cũng như trang bị nền tảng tri thức cơ bản một phương pháp nghiên cứu khoa học pháp lý để người học có thể nâng cao năng lực nghiên cứu khoa học, phục vụ cho việc học tập và nghiên cứu ở những chương trình đào tạo sau đại học. Tùy thuộc vào chương trình đào tạo mà môn học này có nhiều tên gọi khác nhau như "Phương pháp so sánh luật", "Luật học so sánh", "Luật so sánh",... Tuy nhiên, tên gọi Luật so sánh được sử dụng phổ biến trong trường hợp này.

Mặc dù còn nhiều tranh luận về thuật ngữ cũng như bản chất của so sánh luật như trên, về cơ bản so sánh luật vẫn được khẳng định là một phương pháp nghiên cứu khoa học quan trọng nhằm góp phần so sánh các hệ thống pháp luật khác nhau để tìm ra những điểm tương đồng và khác biệt giữa chúng cũng như cố gắng giải thích những điểm tương đồng và khác biệt giữa các hệ thống pháp luật. Vai trò của so sánh luật trong hệ thống ngành khoa học pháp lý và trong mối liên hệ với các ngành khoa học pháp lý ngày càng thu hút được sự quan tâm của các nhà luật học trên thế giới và vì thế so sánh luật đã trở thành môn học được giảng dạy trong các chương trình đào tạo của các cơ sở đào tạo luật trên thế giới ở các bậc đào tạo. So sánh luật không chỉ dừng lại ở việc trình bày về các hệ thống pháp luật lớn trên thế giới mà đã có sự hình thành nhiều môn học so sánh trong các lĩnh vực pháp luật chuyên ngành như luật hiến pháp so sánh, luật hành chính so sánh, luật hợp đồng so sánh, đặc biệt là Tư pháp quốc tế.

Cần so sánh luật đối với việc nghiên cứu và giảng dạy pháp luật

Với ý nghĩa là một phương pháp nghiên cứu khoa học, so sánh luật đóng vai trò quan trọng trong quá trình nghiên cứu và giảng dạy những vấn đề thuộc chuyên ngành luật. Vai trò của so sánh luật thể hiện ở các khía cạnh sau đây:

Quá trình thống nhất hóa pháp luật đang diễn ra mạnh mẽ, đặc biệt trong lĩnh vực pháp luật tư. Toàn cầu hóa đã trở thành xu thế phát triển không thể đảo ngược của nhân loại. Các dân tộc sẽ phải từng bước san bằng những khác biệt, những cách biệt, hướng đến những tương đồng để nhanh chóng thiết lập một trật tự thế giới mà ở đó xu thế thống nhất hóa đang chiếm ưu thế. Với ý nghĩa này, việc nghiên cứu pháp luật các nước, nghiên cứu những

thành tựu lập pháp chung của nhân loại có ý nghĩa rất quan trọng trong quá trình xây dựng và ban hành pháp luật của mỗi quốc gia. Quá trình nghiên cứu sẽ giúp rút ra được các ưu điểm và hạn chế của vấn đề mình đang nghiên cứu để để ra những giải pháp pháp lý phù hợp với các chuẩn mực pháp lý chung mà thế giới đã chấp nhận. Chính vì vậy, người học chuyên ngành luật cần phải được trang bị những kiến thức của so sánh luật để phục vụ tốt nhất cho việc nghiên cứu và học tập theo xu hướng mở rộng tri thức ra phạm vi thế giới, chủ động so sánh để đánh giá, nhận xét những ưu điểm và hạn chế của pháp luật Việt Nam hiện hành làm cơ sở nền tảng cho việc xây dựng các giải pháp thay thế trong quá trình nghiên cứu và học tập ở những bậc cao hơn.

Quá trình hội nhập quốc tế của Việt Nam: Dân tộc Việt Nam đã bỏ lỡ nhiều cơ hội phát triển của lịch sử nhân loại, đặc biệt là những thập niên của thế kỷ XX. Chính vì vậy, quá trình toàn cầu hóa mang đến đã mở ra những cơ hội mới, có thể là những cơ hội sau cùng, để Việt Nam thu hẹp khoảng cách phát triển với các nước khác. Đáp ứng yêu cầu của đất nước, Đảng và Nhà nước đã chủ trương hội nhập quốc tế trên mọi lĩnh vực, trong đó có lĩnh vực đào tạo pháp luật. Quá trình hội nhập của đất nước đã đặt ra yêu cầu phải xây dựng một đội ngũ các bộ pháp luật có kiến thức pháp luật quốc tế sâu rộng để phục vụ cho việc xây dựng, thiết lập các mối quan hệ pháp lý trên bình diện quốc tế, hạn chế tối đa các rủi ro pháp lý trong quá trình hợp tác mọi mặt với các đối tác nước ngoài. Để đạt được mục tiêu đó, so sánh pháp luật Việt Nam với pháp luật quốc tế để phát huy những ưu điểm, khắc phục những hạn chế có lẽ là một trong những con đường ngắn nhất. Chính vì vậy, việc học tập theo phương pháp so sánh luật trở thành một yêu cầu quan trọng đối với chuyên ngành luật hiện nay nhằm nâng tầm tri thức của người học ra phạm vi quốc tế, đáp ứng các yêu cầu của môi trường pháp lý quốc tế.

Định hướng đào tạo của các đơn vị giáo dục đại học Việt Nam trong giai đoạn hiện nay: Hoạt động đào tạo và nghiên cứu Luật của Việt Nam hiện nay tập trung tại ba trung tâm lớn: Hà Nội, TP. Hồ Chí Minh và TP. Cần Thơ. Tại thành phố Hồ Chí Minh hoạt động

đào tạo và nghiên cứu Luật tập trung vào hai trung tâm chính là Trường Đại học Kinh tế - Luật thuộc Đại học quốc gia TP. Hồ Chí Minh và Trường Đại học Luật TP. Hồ Chí Minh. Mỗi đơn vị đều ban hành khung chương trình riêng của mình phù hợp với mục tiêu đào tạo do nhà trường đặt ra cũng như phù hợp với yêu cầu của trình độ đào tạo. Dù có sự khác biệt nhưng về cơ bản mục tiêu đào tạo của các đơi vị đều nhằm vào hai tiêu chí: đáp ứng yêu cầu của tình hình thực tiễn và phục vụ cho quá trình hội nhập quốc tế. Ở khía cạnh thứ hai của mục tiêu đào tạo thì trang bị những kiến thức của pháp luật quốc tế là quan trọng nhất. Bên cạnh đó, tại Trường đại học Kinh tế - Luật, với tư cách là một thành viên của Đại học quốc gia thành phố Hồ Chí Minh, mục tiêu đào tạo còn nhằm góp phần xây dựng một đại học định hướng nghiên cứu, trong đó, trang bị những tri thức khoa học nền tảng phục vụ cho nghiên cứu khoa học là một trong những mục tiêu cơ bản. Xuất phát từ tất cả những yêu cầu này, đối với ngành luật, một lần nữa vai trò của so sánh luật phải được đặt ra và khẳng định như là một trong những yêu cầu bắt buộc của quá trình nghiên cứu và giảng dạy chuyên ngành luật.

Những đóng góp nhằm tạo điều kiện vận

dụng phương pháp so sánh luật trong nghiên cứu và giảng dạy pháp luật

Xác định đúng vai trò của so sánh luật trong hệ thống kiến thức của chương trình đào tạo ngành luật. Vai trò của so sánh luật trong học tập và nghiên cứu là vấn đề không cần phải tranh luận thêm. Tuy nhiên, không phải bất cứ ai, ở đâu và khi nào vai trò này cũng được nhìn nhận một cách khách quan và chính xác. Hiện nay, một số đơn vị đào tạo ngành luật đánh giá cao vai trò của so sánh luật và xây dựng một cơ chế tạo điều kiện thuận lợi cho khoa học luật so sánh phát triển. Ví dụ: Khoa Luật trực thuộc Đại học quốc gia Hà Nội, bên cạnh việc đưa Luật so sánh vào chương trình giảng dạy còn thành lập Trung tâm Luật so sánh với tư cách là một đơn vị trực thuộc Khoa Luật chuyên nghiên cứu, giảng dạy đào tạo về Luật so sánh[3]. Tuy nhiên, nhiều đơn vị đào tạo khác vẫn chưa xác định đúng đắn vai trò của so sánh luật trong nghiên cứu, giảng dạy cũng như hệ thống kiến thức chuyên ngành. Điều này đã dẫn đến việc nghiên cứu, giảng dạy so sánh luật không được đặt đúng vị trí vốn có của nó và người học cũng không được trang bị đầy đủ những kiến thức liên quan đến so sánh luật. Để khắc phục hạn chế này, theo tác giả, vai trò của so sánh luật cần được xác định theo hướng sau:

Thứ nhất, với tư cách là một ngành khoa học pháp lý: Kiến thức khoa học của so sánh luật cần được xác định là nền tảng cho toàn bộ quá trình nghiên cứu và học tập của sinh viên chuyên nghành luật. Điều này có nghĩa là trong khối kiến thức cơ bản bắt buộc thì kiến thức về so sánh luật phải được đặt lên hàng đầu, làm cơ sở cho toàn bộ quá trình học tập và nghiên cứu ở các bậc đào tạo. Bên cạnh đó, những tri thức khoa học của so sánh luật phải được nhìn nhận ở góc độ thực tiễn áp dụng chứ không dừng lại ở kiến thức khoa học hàn lâm như quan điểm của nhiều nhà nghiên cứu pháp luật hiện nay. Thực tế hiện nay cho thấy sinh viên ngành luật chỉ xem so sánh luật là ngành khoa học pháp lý mang nặng tính lý luận mà không có giá trị thực tiễn áp dụng. Cần phải thấy rằng việc nghiên cứu so sánh luật không chỉ nhằm mục đích trang bị kiến thức lý luận nền tảng cho những người làm công tác nghiên cứu mà đó là kiến thức bắt buộc đối với tất cả những người học tập và làm việc trong lĩnh vực pháp lý, đặc biệt là trong giai đoạn hội nhập quốc tế, các quan hệ dân sự có yếu tố nước ngoài diễn ra ngày càng nhiều như hiện nay. Bên cạnh đó, việc khuyến khích thực hiện các công trình nghiên cứu khoa học về so sánh luật cũng là vấn đề cần được quan tâm bởi phần lớn các công trình nghiên cứu hiện nay tập trung vào các quy định của pháp luật thực định mà chưa có nhiều công trình nghiên cứu lĩnh vực lý luận cơ bản của pháp luật cũng như các giá trị thực tiễn của phương pháp so sánh luật.

Thứ hai, với tư cách là một phương pháp nghiên cứu khoa học: So sánh luật cần được vận dụng rộng rãi trong trong nghiên cứu khoa học cũng như trong việc học tập các môn học chuyên ngành luật. Đây có lẽ là điểm hạn chế lớn nhất của việc nghiên cứu và học tập của sinh viên ngành luật hiện nay bởi lẽ mọi việc chỉ dừng lại ở những gì liên quan đến pháp luật Việt Nam mà không có sự so sánh, đối chiếu với pháp luật các nước. Trong nhiều công trình nghiên cứu khoa học, khóa luận, luận văn tốt nghiệp của sinh viên, học viên ở các bậc đào tạo, thậm chí cả các công trình nghiên cứu khoa học của giảng viên điều không có sự so sánh, nhận xét, đánh giá

các hệ thống pháp luật khác nhau mà đơn giản chỉ là sự sao chép, liệt kê lại những vấn đề của pháp luật Việt Nam đã được công bố trong các công trình nghiên cứu trước đó. Điều này làm cho các công trình nghiên cứu không có giá trị về chiều sâu, lượng tri thức khoa học chứa đượng trong từng công trình gần như không đáng kể và giá trị thông tin để tham khảo là thứ duy nhất mà các công trình nghiên cứu đạt được. Và trên hết, sinh viên sau khi tốt nghiệp không đủ khả năng nghiên cứu khoa học một cách độc lập bởi sao chép đã trở thành thói quen không thể bỏ được. Để khắc phục hạn chế này việc vận dụng thường xuyên phương pháp so sánh luật trong nghiên cứu và giảng dạy là yêu cầu quan trọng nhất nhằm góp phần giúp cho người học cũng như người nghiên cứu có nhận thức đúng đắn về vai trò khoa học của so sánh luật trong việc nghiên cứu các ngành khoa học pháp lý.

Thứ ba, với tư cách là một môn học: So sánh luật cần phải được xác định và đặt ở vị trí là một học bắt buộc đối với tất cả các chuyên ngành đào tạo của khối ngành luật. Thực tế hiện nay cho thấy ngoài một vài đơn vị đào tạo đánh giá đúng vai trò của môn học Luật so sánh và đặt môn học này vào vị trí xứng đáng thì nhiều đơn vị khác vẫn chưa làm được điều này, thậm chí xem nhẹ vai trò của môn học Luật so sánh so với các môn học chuyên ngành. Điều này thể hiện qua việc xếp Luật so sánh vào các môn học tự chọn, bố trí thời lượng giảng dạy cho môn học rất ngắn (2 tín chỉ, tương ứng 30 tiết) hoặc thậm chí hiện nay đang xuất hiện xu hướng gạt bỏ Luật so sánh ra khỏi chương trình đào tạo và chỉ tập trung vào những môn học mang tính chất ứng dụng thực tiễn trong một giới hạn thời gian và phạm vi áp dụng rất hạn hẹp, không đủ khả năng trang bị cho người học những tri thức khoa học nền tảng[4]. Dĩ nhiên rằng, việc đưa vào hay loại bỏ ra khỏi chương trình một môn học không ảnh hưởng đến đơn vị đào tạo, đến giảng viên và càng không ảnh hưởng đến việc giảng dạy các môn chuyên ngành khác nhưng điều này lại ảnh hưởng trực tiếp đến người thụ hưởng chương trình đào tạo mà không ai khác chính là người học và xa hơn nữa, ảnh hưởng đến một thế hệ những con người sẽ hoạt động trong lĩnh vực pháp luật vốn được đào tạo tại đơn vị giáo dục đó. Chính vì vậy, việc xác định đúng vị trí, vai trò của môn học Luật so sánh là yêu cầu quan trọng nhất của việc nghiên cứu và giảng dạy pháp luật bằng phương pháp so sánh luật. Theo quan điểm tác giả, cần thực hiện tốt 3 vấn đề liên quan đến môn học Luật so sánh:

Đặt Luật so sánh vào vị trí là một môn học bắt buộc của khối kiến thức cơ sở bắt buộc trong chương trình đào tạo với thời lượng học ít nhất là 3 tín chỉ (tương ứng 45 tiết học). Điều này sẽ giúp thay đổi nhận thức của người học cũng như người dạy đối với môn học Luật so sánh.

Sử dụng so sánh luật như là một trong những tiêu chí bắt buộc để đánh giá năng lực học tập, giảng dạy, nghiên cứu khoa học trong các môn học khác của chương trình đào tạo ngành luật.

Tăng cường công tác nghiên cứu khoa học liên quan đến so sánh luật làm cơ sở phương pháp luận cho việc nghiên cứu và giảng dạy các môn học khác của chương trình đào tạo ngành luật.

Tóm lại, những phân tích trên cho thấy so sánh luật đóng vai trò quan trọng trong hệ thống kiến thức mà người học luật cũng như tất cả những người hoạt động trong lĩnh vực khoa học pháp lý phải được trang bị và vận dụng trong quá trình học tập, nghiên cứu cũng như vận dụng vào thực tiễn. Chính vì vậy, việc nghiên cứu và giảng dạy pháp luật bằng phương pháp so sánh trở thành một xu thế tất yếu trong giai đoạn hiện nay.

.....

1. Viện Nghiên cứu Khoa học Pháp lý - Bộ Tư pháp, Thông tin khoa học pháp lý, Chuyên đề Luật so sánh, Hà Nội, 1998, tr. 9.

2. Trường Đại học Luật Hà Nội, Giáo trình Luật so sánh, Nxb Công an nhân dân, Hà Nội, 2009, tr. 15.

3. Xem thêm thông tin tại địa chỉ: www.lawsch@vnu.edu.vn

4. Có thể tham khảo thêm chương trình đào tạo bằng 2 chuyên ngành Luật Kinh doanh (Mã ngành 501), Luật Thương mại quốc tế (Mã ngành 502) của Khoa Luật, Trường Đại học Kinh tế - Luật để có cái nhìn tổng quan và đầy đủ về xu hướng này tại Trường Đại học Kinh tế - Luật.

GS.TS Harald zur Hausen thuyết trình về vấn đề phòng chống ung thư: Thách thức cho ngành y tế toàn cầu tại ĐHQG-HCM

GS.TS HARALD ZUR HAUSEN thăm và giao lưu với Sinh viên ĐHQG-HCM

Tố Ngân

Ngày 28/11/2012, giáo sư Harald zur Hausen, người đoạt giải thưởng Nobel Y học 2008 đã có buổi nói chuyện với cán bộ, giảng viên, sinh viên ĐHQG-HCM về chủ đề "Phòng chống ung thư: thách thức cho ngành y tế toàn cầu". Tham dự buổi nói chuyện còn có Tổng Lãnh sự CHLB Đức tại TP.HCM, ông Conrad Cappell. Buổi nói chuyện này thuộc chương trình "Những cầu nối - Đối thoại hướng tới văn hóa hòa bình" (gọi tắt là Bridges 4) do Bộ GD-ĐT phối hợp cùng Quỹ hòa bình quốc tế tổ chứcnhằm tạo cầu nối giữa những nhà khoa học nổi tiếng trên thế giới với thế hệ trẻ Việt Nam.

Giáo sư Harald zur Hausen, người đã đoạt giải Nobel về Y học năm 2008 tại Viện Nghiên Cứu Ung Thư của Đức ở Heidelberg vì đã tìm ra virus HPV gây ra ung thư cổ tử cung, loại ung thư phổ biến thứ 2 ở phụ nữ.

Nói về phát hiện của mình, GS Harald Zur Hausen chia sẻ vào thời điểm 1972, ông mới nghiên cứu những cái mụn cóc ở bộ phận sinh dục có liên quan đến ung thư cổ tử cung. Tuy nhiên, vào thời điểm này, hầu hết các đồng nghiệp, nhà nghiên cứu khác đều nghi ngờ nghiên cứu này của ông. Đến 1983-1984, ông cùng các đồng nghiệp chính thức khám phá ra virus HPV 16 và 18 liên quan đến ung thư cổ tử cung. Ông cho biết, mỗi năm thế giới có 530 ngàn phụ nữ chịu ảnh hưởng bởi virus HPV (human papillomavirus), một loại virus gây ung thư cổ tử cung. Virus HPV là tác nhân chính gây ra các bệnh lây truyền qua đường tình dục, ảnh hưởng đến 50-80% dân số. Có thể phát hiện virus HPV ở 99,7% phụ nữ có tiền sử ung thư cổ tử cung. Theo đánh giá của GS. Hausen, gánh nặng của virus HPV lên sức khỏe con người trên toàn thế giới là vô cùng to lớn, hơn 5% ca ung thư trên thế giới là do virus này gây ra.

PGS.TS. Lê Quang Minh trao bằng Tiến sĩ danh dự cho GS.TS Harald zur Hausen

Trước đó, trong nghiên cứu của mình, GS. Hausen đưa ra giả định rằng virus HPV đóng vai trò trong gây ra ung thư cổ tử cung. Ông đã tiến hành nhân bản virus HPV 16 và 18 từ các bệnh nhân ung thư cổ tử cung. Virus này được phát hiện liên tục trong 70% mẫu tế bào ung thư cổ tử cung trên toàn thế giới. Cũng theo GS. Hausen, lứa tuổi nên chích văcxin ung thư cổ tử cung, tốt nhất là từ 9-25 tuổi cho cả nam lẫn nữ.

Tại buổi nói chuyện, các sinh viên và giảng

Giáo sư Harald zur Hausen sinh ngày 11/2/1936 tại Đức, nhận bằng tiến sĩ y khoa năm 1960 tại đại học Düsseldorf (Đức), sau đó làm việc ở viện Nghiên cứu vi sinh y khoa của trường này. Ông bắt đầu nghiên cứu về virus từ cuối những năm 60 (thế kỷ 20), bắt đầu với công việc ở phòng thí nghiệm bệnh viện nhi tại Philadelphia, Mỹ, sau đó trở lại Đức tiếp tục công việc nghiên cứu tại Würzburg vào năm 1969. Trong thời gian 1983 - 2003, ông là Chủ tịch và Giám đốc khoa học của trung tâm Nghiên cứu ung thư Đức (DKFZ), có công lớn trong việc mở rộng hợp tác giữa trung tâm với bệnh viện của các trường đại học để đảm bảo sự phối hợp chặt chẽ giữa việc nghiên cứu và điều trị ung thư. Ông hiện là thành viên của nhiều tổ chức nghiên cứu quốc tế về ung thư.

GS zur Hausen đã nhận được nhiều giải thưởng danh giá trong và ngoài nước bao gồm giải thưởng Robert Koch ,giải thưởng S. Mott Prize của Viện Nghiên Cứu Ung Thư của General Motors, giải thưởng của Liên Minh Châu Âu về điều trị và nghiên cứu ung thư, giải Paul Ehrlich Ludwig Darmsẗdte, giải thưởng Jung, giải thưởng Charles Rudolphe Brupbacher , giải thưởng the Prince Mahidol, giải thưởng the Raymond Bourgine, giải thưởng the Coley và giải thành tựu khoa học trọn đời của Viện Nghiên cứu ung thư của Hoa Kỳ. Ông nhận được bằng tiến sĩ danh dự từ 21 quốc gia.

Năm 2008, giáo sư Harald zur Hausen nhận giải Nobel Y học cùng với hai giáo sư người Pháp là bà Francoise Barré-Sinoussi, và ông Luc Montagnier. Giáo sư zur Hausen được trao giải cho các phát hiện về virus HPV gây bệnh ung thư cổ tử cung, còn giáo sư Sinoussi và Luc Montagnier được trao giải cho các phát hiện về virút HIV.

viên ĐHQG-HCM đã trao đổi nhiều vấn đề liên quan đến chính công trình nghiên cứu mà ông đã được nhận giải Nobel Y học năm 2008. Trong đó, nhiều sinh viên còn đưa ra ý tưởng có thể tạo ra loại kháng thể nhằm tấn công và làm giảm sự phát triển của virus HPV trên bệnh nhân bị ung thư. Chính ông Hausen cũng bất ngờ với ý tưởng này của các sinh viên và khuyến khích các bạn tiếp tục nghiên cứu, tìm tòi những vấn đề mới liên quan đến đề tài này.

Nhân dịp này, ĐHQG-HCM đã trao bằng Tiến sĩ Danh dự về Y học cho GS Harald zur Hausen, người đoạt giải thưởng Nobel y học 2008 vì những đóng góp to lớn cho sự phát triển của nền y học thế giới.

GS.TS Harald zur Hausen cùng các bạn sinh viên ĐHQG-HCM tại buổi giao lưu ngày 28/11/2012

Trường Thi

TOP 10 ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ 2012

Năm 2012 là năm bùng nổ của khoa học công nghệ trên thế giới, đặc biệt là trong lĩnh vực công nghệ thông tin. Sau đây là top 10 sản phẩm ứng dụng công nghệ được ưa chuộng nhất trong năm qua do tạp chí ITNEW Africa bình chọn.

1. Samsung Galaxy SIII

Chiếc smartphone này đã trở thành sản phẩm điện thoại di động thành công nhất trong lịch sử tập đoàn công nghệ Samsung từ trước đến nay. Theo thống kê, sau khi tung ra thị trường 100 ngày đã có 20 triệu chiếc được bán ra. Một con số kỉ lục vượt xa thế hệ SII trước đó và chiếm ưu thế hơn cả Iphone 4S trên thị trường smartphone thế giới. Samsung Galaxy SIII được trang bị một số tính năng ưu việt giúp nó vượt trội hơn những dòng smartphone khác như: Màn hình cảm ứng Super Amoled HD (1280x720) 4,8 inch; camera có độ phân giải 8.0 megapixel; sử dụng phiên bản mới nhất của Android - Ice Cream Sandwich. Đặc biệt, nó còn được cung cấp chip Exynos lõi 4 với tốc độ 1,4 Ghz giúp tăng sức mạnh cấu hình và giảm chi phí năng lượng của máy 20%. Không những thế, kiểu dáng thanh nhã nhưng đầy cá tính cũng là điểm mạnh thu hút rất lớn sự quan tâm của người tiêu dùng. Một ứng dụng công nghệ rất phù hợp với giới trẻ hiện nay.

2. Apple Iphone 5

Không có quá nhiều thay đổi trong thiết kế so với các thế hệ Iphone 4 và Iphone 4S trước đó. Tuy nhiên, Iphone 5 lại có sự đột phá trong

cấu hình máy, với việc sử dụng chip A6 giúp tăng gấp đôi tốc độ cấu hình máy và đồ họa của máy. Bên cạnh đó, sự sắc nét từ độ phân giải của màn hình tiếp tục là điểm mạnh vượt trội được Iphone 5 phát huy. Với màn hình 326 Retina PPI, người sử dụng có thể có được cảm giác sống động như ngồi trước một chiếc TV màn hình phẳng khi theo dõi các chương trình video. Ngoài ra, điểm yếu từ pin của các dòng thế hệ trước cũng đã phần nào được khắc phục trong chiếc smartphone mới này. Iphone 5 là sản phẩm công nghệ rất được ưa chuộng tại Mỹ nói riêng cũng như trên thế giới nói chung. Cùng với Samsung Galaxy SIII, đây là hai dòng smartphone có sức hút lớn nhất hiện nay trên thế giới.

3. Lenovo IdeaPad Yoga

Dòng sản phẩm mới này của nhãn hàng Lenovo là sự kết hợp giữa máy tính bảng và máy tính xách tay. IdeaPad Yoga chạy trên hệ điều hành Window 8, được cung cấp thêm tính năng cảm ứng 10 ngón tay trên màn hình cùng 1 lúc. Bên cạnh đó, nó còn được cung cấp bộ vi xử lý Ivy Bridge với 8 Gb bộ nhớ RAM, 128 Gb dung lượng lưu trữ. Màn hình rộng 13,3 inch, với độ phân giải cao 1600 x

900. Điều đặc biệt là độ dày của chiếc máy này chỉ có 17 mm và nặng 1,47 kg rất tiện dụng trong di chuyển và mang xách.

4. Sony 84-inch 4K Bravia

Cùng với các dòng smartphone, HDTV cũng là một thế mạnh của tập đoàn công nghệ hàng đầu tại Nhật - Sony. Trong năm qua, Sony đã trình làng "bom tấn" Sony 84-inch 4K Bravia, một siêu phẩm trong công nghệ HDTV hiện nay. Màn hình rộng 84 inch được xem là lớn nhất thế giới hiện tại. Bên cạnh đó, sản phẩm sử dụng màn hình công nghệ LED với độ phân giải thực tế là 3840 x 2160 pixel. Vì thế, chất lượng hiển thị cao gấp 4 lần các loại HDTV thông thường đang bán trên thị trường. Người xem sẽ có cảm giác vô cùng sống động khi theo dõi các chương trình qua sản phẩm công nghệ mới này của Sony. Một ứng dụng công nghệ rất được các đấng mày râu quan tâm.

5. Apple iPad 4

Cùng với Iphone 5, một sản phẩm khác của Apple cũng lọt vào top 10 ứng dụng công nghệ là Apple iPad 4. Tập đoàn Apple cho ra

mắt sản phẩm này vào đầu năm nay với thiết kế mỏng hơn 23% và nhẹ hơn 53% so với thế hệ trước nó. Thiết bị mới này được cung cấp màn hình Retina 9,7 inch , camera FaceTime HD cực nhanh và sắc nét. Không những thế, nó còn có thêm bộ xử lý A6X nhanh hơn gấp hai lần so với Ipad 3. Ngay khi xuất hiện được 3 ngày, đã có 3 triệu chiếc được bán ra một con số vô cùng ấn tượng đối với một sản phẩm công nghệ.

6. Nokia Lumia

Là dòng smartphone mới nổi của "ông lớn" trong lĩnh vực điện thoại di động - Nokia. Đi đầu trong dòng sản phẩm Lumia là chiếc 920 mới được trình làng trong quý cuối năm 2012. Mặc dù không tỏ ra vượt trội hơn so với nhỮng "ứng cử viên" nặng ký khác (Samsung hay Iphone) nhưng smartphone của Nokia vẫn được đón nhận khá nhiều từ thị trường trên thế giới. Lumia 920 cũng là chiếc smartphone đầu tiên trên thế giới sử dụng hệ điều hành Window Phone 8. Sự liên kết giữa hai đại gia trong lĩnh vực công nghệ Nokia - Microsoft hứa hẹn sẽ còn gây nhiều sóng gió trên thị trường công nghệ trong thời gian sắp tới.

7. PlayStation Vita

Một sản phẩm mới trong lĩnh vực thiết bị chơi game điều khiển bằng tay của Sony. Lần

đầu tiên, tập đoàn công nghệ Sony tung ra thị trường loại sản phẩm này là vào năm 2004 với tên gọi PSP (PlayStation Portable). Cho đến nay đã có 71,3 triệu chiếc đã được bán ra và được đánh giá là một trong những sản phẩm công nghệ thành công nhất của Sony. Việc PlayStation Vita ra đời tiếp tục khẳng định vị thế của Sony trong dòng sản phẩm này. Được trang bị những tính năng tốt nhất như: CPU ARM Cortex-A9 MP lõi 4; chip đồ họa GX543MP4 lõi 4. PlayStation Vita là thiết bị game cầm tay có cấu hình mạnh nhất hiện nay trên thế giới.

8. Samsung's 68cm Series 9 LED Monitor

Một sản phẩm khác của Samsung góp mặt trong top 10 ứng dụng công nghệ nữa là màn hình LED Series 9. Ngoài công nghệ tấm nền PLS với độ nét cao, Samsung series 9 (S27B970) còn là mẫu màn hình đầu tiên thế giới có khả năng hiển thị 1 tỷ màu sắc. Độ phân giải của màn hình đạt chuẩn Quad-HD với 2.560 x 1.440 pixel, nét gấp 4 lần chuẩn HD 720p và cao hơn cả chuẩn Full HD 1.080p thông thường. Đồng thời, màn hình còn được thiết kế với góc nhìn 178 độ, có thể lên - xuống, nghiêng trái - phải một các tùy thích. Qua đó, cung cấp cho người xem hình ảnh và màu sắc tinh tế nhất, sống động nhất.

9. HP Compaq Elite 8300 All-In-One

Dòng máy tính bàn All-In-One (AIO) là sự lựa chọn tuyệt vời dành cho giới văn phòng hoặc công sở trong một doanh nghiệp. Tích hợp đa chức năng, tiết kiệm chi phí nhưng lại mang lại hiệu quả cao. Sản phẩm được trang bị màn hình LCD Backlit 23 inch có độ phân giải full HD 1920 x 1080 có tích hợp webcam và microphone kép.

10. Dell's XPS 13 Ultrabook

Ultrabook là xu hướng công nghệ rất được ưa chuộng trong năm nay. Tiêu biểu trong số đó là đại diện đến từ nhãn hàng Dell, XPS 13 Ultrabook. Thiết kế chỉ gói gọn trong 13 inch nhưng sản phẩm này lại chứa đựng một cấu hình khá "khủng". Bộ vi xử lý Intel Core i7-3517U, tốc độ xử lý lên đến 3.0 GHz xử lý và 8GB RAM. Một cấu hình đủ mạnh cho bất cứ xử lý đồ họa phức tạp nào. Bên cạnh đó, XPS 13 còn cung cấp pin 47WHr với thời gian sử dụng lên đến 9 giờ đồng hồ, một ưu thế vượt trội so với các dòng vi tính xách tay khác.

Hình chụp từ việc dự báo siêu bão Sandy ở New Jersey

GÓC NHÌN MỚI về Trái Đất qua thiết bị VIIRS

Trường Thi

40 năm trước (7/12/1972) phi hành đoàn Apollo 17 chụp loạt ảnh đầu tiên về Trái Đất trên không gian với tên gọi "khối cầu xanh". Từ đó "hành tinh xanh" là mệnh danh được gắn liền với Trái Đất của chúng ta. Tuy nhiên, mới đây NASA đã công bố một góc nhìn mới khá thú vị về Trái Đất, hình ảnh Trái Đất về đêm (hay còn gọi "Black Marble")

Tàu vũ trụ Suomi và "con át chủ" VIIRS

Công trình này bắt đầu vào năm ngoái tại Mỹ, khi NASA áp dụng nó vào việc dự báo và cung cấp dữ liệu về khí tượng của Trái Đất. Tuy nhiên vào thời điểm đó nó nhận được ít sự quan tâm bởi chưa thể hiện được cụ thể nội dung mà nó đề cập đến. Mãi đến đúng một năm sau, bằng thiết bị chụp quét VIIRS của tàu vũ trụ Suomi, những hình ảnh này mới chính thức được công nhận.

VIIRS là hệ thống chụp thông qua các bức xạ hồng ngoại tiếp nhận được từ vật thể. Đây là thiết bị chủ chốt của tàu vũ trụ Suomi trong nhiệm vụ cung cấp những hiện tượng của bề mặt Trái Đất. Nhờ những tính năng vượt trội, VIIRS có thể phân biệt được rất nhiều các hiện tượng liên quan đến thời tiết như: Bão, lốc xoáy, các vùng mây. Thậm chí nó còn cung cấp được hình ảnh về những khí tượng chi tiết hơn như: tuyết hay sương mù. Điều mà ít vệ tinh hay thiết bị nào khác hiện nay làm được. Thời gian khi mới được thiết lập nhiệm vụ của VIIRS chủ yếu là quan sát và chụp lại hoạt động chiếu sáng của Mặt Trăng. Tuy nhiên, các nhà khoa học đã nhận ra được những tính năng ưu việt của nó và tiến hành một nhiệm vụ mới, đó là chụp ảnh Trái Đất về đêm khi mà điều kiện thiếu sáng cao nhất. Christopher Elvidge - Hội liên hiệp Địa lý Hoa Kì (AGU) cho biết: "Với những tấm ảnh tốt như thế này, VIIRS hoàn toàn có thể đáp ứng một cách tốt nhất sứ mạng mới của mình".

Hoạt động của VIIRS không giống các thiết bị chụp vệ tinh thông thường khác. Nó không chụp toàn bộ hình ảnh trong một lần tiếp xúc với vật thể mà sử dụng hệ thống quét điểm. Trong những bức ảnh chụp Trái Đất ban đêm, VIIRS đã liên tục quét và xử lý hàng triệu điểm ảnh trước khi cho ra 1 sản phẩm hoàn

Xử lý các điểm ảnh qua lượng sáng của VIIRS

Hình ảnh ban đêm của Trái Đất qua thiết bị VIIRS

chỉnh. Hệ thống quét điểm sẽ kiểm tra lượng sáng ở từng pixel, nếu đủ sáng hệ thống sẽ chặn điểm đó và ghi lên bề mặt. Nếu không đủ sáng hoặc rất tối, hệ thống sẽ khuếch đại lượng sáng lên đến khi rõ nét nhất. Hiện tại, các cảm biến của VIIRS có xử lý liên tiếp 3 điểm ảnh tối cùng một lúc và dự kiến sẽ còn tăng lên trong thời gian tới. Christopher Elvidge: "Khả năng xử lý ảnh trong điều kiện thiếu sáng của nó là vô cùng hiệu quả. Tôi đánh giá nó phải tốt gấp 6 lần các hệ thống chụp vệ tinh trước đây".

VIIRS sẽ dẫn đầu trong dịch vụ dự báo thời tiết quốc gia

Nhờ tính năng quét điểm ảnh bằng cảm biến hồng ngoại tiên tiến nhất, VIIRS có thể phân biệt ánh sáng ban đêm của bầu khí quyển cũng như ánh sáng phát ra từ một con tàu đang đi trên biển. Với độ phân giải sắc nét nhất hiện nay.

Hiện tại, VIIRS đang thuộc biên chế của tàu vũ trụ Suomi (NASA), nằm trên vị trí quỹ đạo khoảng 500 dặm ở vùng cực của Trái Đất. Trước khi chụp những tấm ảnh Trái Đất ban đêm, NASA cũng đã từng thử sử dụng thiết bị này cho việc theo dõi và cung cấp thông tin trong trận siêu bão Sandy vào hồi tháng 10 vừa qua tại bang New Jersey và đã thu được một số kết quả đáng kể. Với những ấn tượng từ những tấm ảnh sắc nét về Trái Đất ban đêm. Các nhà khoa học dự kiến sẽ phát triển thiết bị này thành một hệ thống dự báo thời tiết tốt nhất thế giới. Hiện nay, thiết bị dự báo tốt nhất là vệ tinh Air Force cũng thuốc Hoa Kì. Tuy nhiên, VIIRS của tàu vũ trụ Suomi hoàn toàn có thể thay thế vị trí này trong thời gian sắp tới bằng những tính năng vượt trội và hiệu quả hơn.

Một số trung tâm dự báo khí tượng ở Hoa Kì đã bắt đầu áp dụng hệ thống VIIRS vào việc cung cấp thông tin thời tiết. Tiêu biểu là việc dự báo sương mù ở các vùng ven biển thuộc bang San Fransisco.

Ông Christopher Elvidge cũng cho biết thêm: "Trong tương lai, VIIRS sẽ được giao những trọng trách lớn hơn như việc theo dõi một phạm vi rộng của các hiện tượng đất, đại dương và khí quyển... từ nhiệt độ, độ ẩm không khí và sự lan rộng của tảo nở hoa trên Trái Đất. Và cũng có thể là hiện tượng tan băng ở 2 cực".

THỰC TRẠNG SỬ DỤNG & PHÁT TRIỂN NGUỒN NHÂN LỰC TẠI DOANH NGHIỆP

Đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao, nghiên cứu khoa học gắn với nhu cầu doanh nghiệp, nhu cầu xã hội là một trong những chiến lược trọng tâm nhằm xây dựng, phát triển trường Đại học Bách Khoa - ĐHQG-HCM ngày một vững mạnh.

Phòng CTSV trường ĐH Bách Khoa

Vào năm 1957, Trung tâm Quốc gia Kỹ thuật Phú Thọ được thành lập trên cơ sở hợp nhất các trường Cao đẳng Công chánh, Cao đẳng Điện lực, Quốc gia Kỹ sư Công nghệ Việt Nam Hàng hải, được ghi nhận là cột mốc cho sự khởi đầu quá trình hình thành, tồn tại và phát triển không ngừng của Trường Đại học Bách Khoa 55 năm qua (1957 - 2012).

Từ một cơ sở ban đầu, đến nay Trường đã mở rộng thêm với các cơ sở tại Dĩ An - Bình Dương và dự kiến một số cơ sở khác, tạo sự phát triển về địa bàn và lĩnh vực hoạt động. Cùng với việc đầu tư tập trung vào các Khoa chuyên ngành, Trường đã xây dựng các phòng thí nghiệm trọng điểm cấp Quốc gia và cấp Đại học Quốc gia, các trung tâm nghiên cứu và chuyển giao công nghệ, đầu tư phát triển nguồn nhân lực với đội ngũ GS, PGS, TS ... hùng hậu, thể hiện quyết tâm và sự sẵn sàng cho những bước tiến mang tính đột phá cao hơn, mạnh mẽ hơn của một trường đại học theo định hướng nghiên cứu.

Uy tín, chất lượng của Trường được khẳng định thông qua các hoạt động kiểm định, đánh giá chất lượng giáo dục. Nhà trường đã được công nhận đạt Tiêu chuẩn chất lượng của Bộ GD & ĐT, đã có 02 chương trình được đánh giá theo AUN-QA (Điện tử - Viễn thông, Kỹ thuật Chế tạo - Cơ khí) và kết quả là đạt yêu cầu. Ngoài ra, 06 chương trình thuộc chương trình PFIEV đã được chính thức công nhận đạt chất lượng bởi Ủy ban bằng kỹ sư Pháp (CTI) và mạng lưới đánh giá các chương trình đào tạo kỹ sư Châu Âu ENAEE và EUR-ACE trong giai đoạn 2010 - 2016). Hiện nay, 02 chương trình Khoa học Máy tính và Kỹ thuật Máy tính cũng đang tiến hành kiểm định theo tiêu chuẩn ABET.

Nhà trường đã, đang và sẽ tiếp tục đưa sinh viên đến với doanh nghiệp (DN), đưa trường học đến khu chế xuất, khu công nghiệp để nối dài hoạt động từ nhà trường ra thực tế. Từ những kế hoạch đặt ra bước đầu, trường Đại học Bách Khoa đã từng bước đưa hoạt động này vào chương trình đào tạo của tất cả các khoa, ngành và hiện nay việc tham gia thực tập tốt nghiệp trở thành điều kiện bắt buộc cho mọi sinh viên trước khi tốt nghiệp.

Hoạt động đào tạo, nghiên cứu của một trường đại học không thể tách rời DN sản xuất vì doanh nghiệp là nơi sử dụng kết quả cuối cùng trong công tác đào tạo của nhà trường. Việc hợp tác với DN trong quá trình đào tạo là mối quan hệ có lợi cho cả hai bên nên Nhà trường đã từng bước tiếp cận với doanh nghiệp và xây dựng một kế hoạch hợp tác toàn diện cả trong đào tạo, nghiên cứu khoa học, chuyển giao công nghệ. Hằng năm, nhà trường đều tổ chức ngày hội việc làm, hội thảo Nhà trường - DN - sinh viên, hội thảo hướng nghiệp - giao lưu DN… với mục đích cùng tham gia xây dựng chương trình đào tạo, góp ý xây dựng chuẩn đầu ra cho tất cả các ngành, giới thiệu hoạt động của doanh nghiệp cũng như tổ chức

nhiều chuyến đi bổ ích cho sinh viên của trường đến tham quan, thực tập tốt nghiệp tại DN (Công ty TNHH JUKI Việt Nam, Công ty TNHH Xi măng Holcim Việt Nam, Công ty Honda Việt Nam, Tổng công ty Tư vấn Thiết kế Dầu khí - PV Engineering …)

Nhà trường còn hợp tác với DN trong việc tìm kiếm các vấn đề cần nghiên cứu từ thực tế quản lý và sản xuất của doanh nghiệp để giảng viên và sinh viên cùng nghiên cứu. Rất nhiều đề tài nghiên cứu của sinh viên xuất phát từ thực tế sản xuất tại doanh nghiệp đã đạt giải cao trong các hội nghị nghiên cứu khoa học cấp trường, cấp tỉnh và cấp Bộ như: đề tài Hệ thống tưới tiêu sử dụng năng lượng mặt trời ở nông thôn Ninh Thuận đạt giải đặc biệt và giải ứng dụng tại vòng quốc gia Holcim Prize 2012, Robot Kiến, robot thông minh (robot dẫn đường cho người mù), đề tài xe hai bánh tự cân bằng đạt giải Ba trong cuộc thi "Sáng tạo tiết kiệm năng lượng 2011" ... Nhiều đề tài nghiên cứu của giảng viên, sinh viên trường được chuyển giao cho các DN và được các đơn vị sử dụng đánh giá cao. Bên cạnh việc đồng hành với nhà trường trong công tác đào tạo, hướng nghiệp thì DN còn trao tặng học bổng nhằm khuyến khích sinh viên học tập và nghiên cứu khoa học; tính riêng trong năm học 2011 - 2012, các doanh nghiệp đã trao tặng 914 suất cho sinh viên trường với tổng trị giá 7.341.549.388 đồng.

Về phía doanh nghiệp, việc cùng tham gia đào tạo với nhà trường giúp DN có điều kiện thuận lợi để lựa chọn được những ứng viên phù hợp nhất cho những vị trí mà DN cần tuyển chọn. Mặt khác, việc tham gia vào quá trình đào tạo như một hình thức đầu tư phát triển, sẽ khiến DN có thêm quyền và cơ hội lựa chọn, nâng cấp nguồn nhân lực chất lượng cao, đáp ứng được yêu cầu, giảm bớt thời gian và chi phí đào tạo bổ sung. DN còn có thêm cơ hội quảng bá hình ảnh của mình với xã hội.

Về phía Nhà trường, sự hợp tác này sẽ tăng cường mối liên hệ giữa nhà trường và DN, tạo điều kiện, cơ hội để các thầy cô giáo góp phần cùng với DN giải quyết các bài toán do sản xuất đặt ra. Đây cũng là cơ hội giúp nhà trường xem xét cải tiến chương trình đào tạo, đáp ứng với yêu cầu xã hội, nâng cao uy tín của nhà trường.

Về phía sinh viên, sự hợp tác sẽ cho phép sinh viên tự điều chỉnh nhận thức, nâng cao năng lực và kiến thức, kỹ năng chuyên môn và thực tiễn cuộc sống, tăng cơ hội tìm việc và giảm thiểu những phí tổn học hành cả về tài chính, thời gian và tâm sức…

Về tổng thể xã hội, sự hợp tác này còn cho phép tăng hiệu quả đầu tư xã hội trong giáo dục và đào tạo nói riêng, trong đầu tư phát triển nói chung, nâng cao sức cạnh tranh và đẩy mạnh phát triển kinh tế thị trường theo hướng kinh tế tri thức. Bên cạnh việc đóng góp ý kiến trong đào tạo kiến thức chuyên môn, DN còn hỗ trợ sinh viên trong các đợt hoạt động xã hội như: xung kích tình nguyện vì cộng đồng như chiến dịch tình nguyện Mùa hè xanh, Xuân tình nguyện, Tiếp sức mùa thi, Hiến máu nhân đạo… Có thể khẳng định, những hoạt động trên cùng với sự hợp tác chặt chẽ giữa nhà trường - DN đã giúp đào tạo, rèn luyện sinh viên trường Đại học Bách Khoa thành những thanh niên "vừa hồng vừa chuyên" và xứng đáng với 16 chữ vàng do Trung ương Đoàn trao tặng: "Sinh viên Bách Khoa - giỏi chuyên môn - vững chính trị - sáng tâm hồn - khỏe thể chất".

Từ trái sang: *Hữu Nhân, Văn Vinh, Xuân Hưng - Ảnh: N.T.N*

KHÔNG CẦN KHÓA CỬA nhà vẫn an toàn

Lê Khanh

Nhà thông minh là một khái niệm vốn chỉ xuất hiện trong phim viễn tưởng và là một đề tài đang được khai thác trong thời gian gần đây. Với mục đích nghiên cứu tìm hiểu, nhằm đưa khái niệm này đến gần với cuộc sống, một nhóm bạn trẻ tại Đại học Bách khoa, ĐHQG-HCM đã thiết kế ra mô hình nhà thông minh với nhiều chức năng hữu dụng.

Mô hình này có kích thước 75 x 60 cm, bao gồm một phòng khách, một gara và nhà vệ sinh, có 2 cửa ra vào. Các thiết bị điện mô phỏng các đồ điện gia dụng như đèn, quạt, motor cửa được bố trí ở các phòng. Tham gia thực hiện mô hình này gồm nhóm sinh viên: Lâm Xuân Hưng, Phạm Hữu Nhân, Phạm Văn Vinh thuộc Khoa Khoa học và kỹ thuật máy tính, Trường Đại học Bách khoa, ĐHQG-HCM.

Người sử dụng sẽ dùng một điện thoại di động có chạy hệ điều hành Android để điều khiển toàn bộ hệ thống ngôi nhà. Một bản đồ hệ thống ngôi nhà sẽ được lập trình sẵn trên điện thoại, người dùng chỉ cần chạm nhẹ lên giao diện để tắt mở các thiết bị. Bên cạnh đó, hệ thống giám sát được đặt ở cửa chính cho phép mở cửa thông qua điện thoại, báo động bằng tin nhắn SMS khi phát hiện cửa được mở trái phép bằng cách khác.

Ngoài ra, nhà thông minh còn có khả năng cảm nhận những sự thay đổi của môi trường, từ đó đưa ra những điều chỉnh phù hợp đối với các thiết bị điện trong nhà như: hệ thống sẽ bật đèn chỉ nơi nào có người, sẽ bật quạt to hơn khi nhiệt độ cao... Chỉ cần nối các thiết bị với module điều khiển là có thể điều khiển toàn bộ ngôi nhà một cách dễ dàng, nhanh chóng và tiết kiệm.

Hệ thống được cấu tạo phần cứng rất đơn giản, phần mềm gồm: chương trình nhúng cho hệ thống mạch được viết bằng ngôn ngữ C và chương trình điều khiển có giao diện trực quan trên điện thoại. Công nghệ chính ở đây là các mạch điều khiển giao tiếp bằng giao thức CAN và kĩ thuật đọc, xử lý các tín hiệu tương tự sang tín hiệu số. Mô hình này được thực hiện trong vòng 4 tháng với chi phí 8 triệu đồng.

Nói về lí do chọn đề tài nhà thông minh Vinh cho biết: "Theo như chúng tôi được biết thì nhà thông minh cũng đã và đang được phát triển rất nhiều trên thế giới và họ cũng đã có rất nhiều những thành tựu đáng kể, ở Việt Nam thì cũng có doanh nghiệp cũng như phòng nghiên cứu làm về lĩnh vực này. Nói về so sánh thì quả thực một nhóm nghiên cứu sinh viên thì tất nhiên khi so ra sẽ có thể kém những nơi đó về mặt kinh nghiệm, sự đầu tư tài chính hay nhân lực... Tuy nhiên, chúng tôi có thể nói là sản phẩm của chúng tôi được nghiên cứu kĩ càng và xây dựng một hệ thống tương đối hoàn chỉnh hoàn toàn do sinh viên thiết kế. Và trên cơ sở nắm bắt được công nghệ thì sau này chúng tôi có khả năng nghiên cứu tích hợp thêm những chức năng cần thiết khác".

Hệ thống nhà thông minh mang lại rất tiện ích cho các tòa nhà, đặc biệt là các biệt thự. Nó cho phép đảm báo an ninh ngôi nhà mà không cần ổ khóa. Tự động hóa mà hệ thống này mang lại giúp con người tiết kiệm thời gian, tiền bạc và rất an toàn.

"Tất nhiên khi thực hiện một dự án sẽ có những khó khăn nhất định,

(Xem tiếp trang 69)

An Chi

TÁM & TÁN.

*** Thanh Toàn (TP.HCM):** *Trong khẩu ngữ của tiếng Việt hiện nay, người ta hay dùng hai tiếng BÀ TÁM để chỉ người nhiều chuyện, nhiều lời, người hay nói những chuyện đâu đâu. Lại có cả từ TÁM riêng biệt để chỉ việc tán chuyện lai rai, linh tinh. Lối nói này không chỉ phổ biến ở trong Nam mà còn được thấy dùng ở Miền Bắc (ít nhất là Hà Nội) nữa. Vậy có phải TÁM là một kiểu "trẹo âm" của chữ TÁN (trong TÁN DÓC, TÁN GÁI, TÁN GẨU, v.v.), rồi sau đó mới kết hợp với BÀ (thành BÀ TÁM) để chỉ những người phụ nữ có đặc điểm nói trên? Và TÁN có phải là một từ Nôm? Xin cám ơn ông.*

Trả lời: Trước nhất, xin khẳng định với bạn rằng từ TÁM (trong BÀ TÁM, TÁM CHUYỆN) và từ TÁN (trong TÁN GẨU, TÁN DÓC, v.v.) tuyệt đối không có quan hệ bà con gì về ngữ âm và nguồn gốc, ngoại trừ quan hệ... đồng nghĩa. Và cũng không phải TÁM có trước rồi BÀ TÁM có sau như bạn đã nêu.

BÀ TÁM là một hình thức sao phỏng (loan translation), có lẽ bắt đầu ở tiếng Việt Miền Nam. Mà ở Miền Nam thì nó bắt nguồn từ tiếng Quảng Đông PÁT PHÒ 八婆, đọc theo âm Hán Việt là BÁT BÀ, dịch đúng nghĩa gốc là "bà tám". Đây là một đặc ngữ của tiếng Quảng Đông ở Hongkong, dùng để chỉ người phụ nữ hay để ý hoặc bàn tán đến chuyện của người khác, hiểu rộng ra, là người đàn bà nhiều chuyện. Ở những địa phương khác của Tàu, dân Tàu gọi hạng đàn bà đó là "trường thiệt phụ" 長舌婦, dịch theo nghĩa đen là "con mẹ lưỡi dài". Những kẻ đã trực tiếp đóng góp vào sự ra đời của danh ngữ BÀ TÁM "quái đản" này trong tiếng Việt là dân làm ăn liên quan đến làng điện ảnh và truyền hình. Sau khi phim Tàu, đặc biệt là phim Hongkong, nói tiếng Quảng Đông, được một vài đài truyền hình "chiếu cố" thì trước nhất là nhu cầu thuyết minh, rồi sau đó là nhu cầu lồng tiếng, đã phát sinh như một điều tất yếu. Mà muốn thuyết minh và lồng tiếng thì trước hết phải dịch. Khốn khổ thay, người dịch có lẽ trước nhất và căn bản, cũng chỉ là những kẻ chạy theo nhịp điệu hối hả của thị trường, chứ nào phải là những người thực sự yêu mến tiếng Việt, nhất là thực sự thấu hiểu nó. Chưa kể trong đó, có thể có cả những tay Việt gốc Tàu. Thì làm sao tránh khỏi chuyện PÁT PHÒ trở thành BÀ TÁM! Trong khi đó thì tiếng Việt đâu có thiếu từ, ngữ tương ứng với khái niệm "con mẹ Tám" của Tàu Quảng Đông!

BÀ TÁM dần dần đưa đến từ TÁM phái sinh bằng cách ngắt bỏ từ BÀ đằng trước; nhiều phần cũng là do nhu cầu động từ hoá. Thế là ta có động từ TÁM và danh ngữ BÀ TÁM, mẹ đẻ của nó tồn tại song song trong khẩu ngữ. BÀ TÁM dùng để chỉ những người nhiều chuyện còn TÁM thì dùng để chỉ hành động của hạng người đó.

Cứ như trên thì TÁM là do BÀ TÁM mà ra. Còn TÁN thì chẳng có liên quan gì đến TÁM về mặt nguồn gốc vì đó là một từ Việt gốc Hán chính tông, bắt nguồn ở từ ghi bằng chữ 讚 mà âm Hán Việt chính thống hiện đại chính là... TÁN. Ở đây, TÁN 讚 có nghĩa là "khen", "ca ngợi", như có thể thấy trong TÁN DƯƠNG, TÁN MỸ, TÁN TỤNG, v.v.. Nó cũng được dùng như danh từ để chỉ một thể văn có nội dung ca ngợi một người, một vật hoặc một sự việc nhất định. Từ này cũng được ngôn ngữ Phật giáo dùng để chỉ hành động ca ngợi Đức Phật và cũng biến nó thành danh từ để chỉ những bài kinh ca tụng Đức Phật. Nghĩa của TÁN trong TÁN GÁI thực ra cũng bắt nguồn từ cái nghĩa "khen", "ca ngợi" này của chữ TÁN 讚. Chẳng có chàng trai nào đi tán gái mà lôi khuyết điểm về tư cách hoặc dung nhan của "đối tác" ra mà chê. Chẳng "em có khuôn mặt trái xoan ưa nhìn" thì cũng "miệng em cười rất duyên, môi em đỏ thắm" hoặc "em ơi, sao em không bớt đẹp đi cho anh đỡ ngày thương đêm nhớ", v.v.. Tán gái, suy đến cùng, chẳng qua là dùng ngôn từ quyến rủ làm phương tiện để ve gái mà thôi. Thế là nghĩa gốc của chữ TÁN 讚 vẫn còn nằm trong cái lõi của ngữ động từ TÁN GÁI. Trong TÁN DÓC, TÁN GẨU, nó đã đi xa hơn, rộng hơn nhưng cũng xuất phát từ đó.

"Cái đầu mầy" là cái gì?

*** Hoài Nhơn (Bình Định)**: *Ban đầu, trong phim Tàu Hongkong, tôi thường được nghe cụm từ "cái đầu mầy" qua lời thuyết minh hoặc lời thoại (đã dịch sang tiếng Việt) của nhân vật. Không ngờ bây giờ phim của người Việt Nam hẳn hoi cũng "cái đầu mầy", "cái đầu mầy", một cách chướng tai và ngô nghê. Tôi thực sự không hiểu "cái đầu mày" là cái gì và đây có phải là tiếng Việt hay không. Xin nhờ ông An Chi giải hộ và xin cám ơn ông.*

Trả lời: "Cái đầu mầy" là một lối nói ngô nghê, ngu ngơ mà những kẻ kinh doanh phim Tàu Kong Kong đã "nhập lậu" vào từ vựng của tiếng Việt. Đúng như bạn nói, những tưởng nó chỉ lưu hành trong lời thoại hoặc lời thuyết minh phim Tàu mà thôi, ai ngờ một số nhà biên kịch, người Việt Nam hẳn hoi, cũng xài nó một cách hoàn toàn vô ý thức mà nhét vào lời thoại cho nhân vật của mình; rồi góp phần vào cái tai nạn ngôn ngữ này, một số đạo diễn cũng đã giữ y nguyên mà bắt diễn viên của mình "nhả ngọc phun châu". Điều đáng báo động là tần số của lối nói

"cái đầu mầy" cực kỳ vô duyên này có vẻ như càng ngày càng tăng. Đây là một cách dịch "bí rị" từ ba tiếng "nẹy cô thầu" 你個頭 của tiếng Quảng Đông. Trong thứ tiếng này thì "nẹy" 你 là mày, "cô" 個 là cái và "thầu" 頭 là đầu. Khốn nỗi, đối với dân Quảng Đông thì "nẹy cô thầu" lại không trực chỉ cái đầu của bất cứ "thằng" đối thoại nào cả. Còn nó chỉ cái gì, thì mạng CRIonline đã có giảng rõ tại mục 輕鬆學粵語之六.粵語中"頭"字的用法 (Học tiếng Quảng Đông nhanh lẹ Bài 6 - Cách dùng chữ "đầu" trong tiếng Quảng Đông), đưa lên ngày 25-11-2009.

Theo bài này, và với thí dụ đầu tiên là "Hổu nẹy cô thầu" 好你個頭 - âm Hán Việt là "Hảo nhĩ cá đầu", dịch từng tiếng là "Tốt cái đầu mầy" - mà nó đưa ra, ta được biết đại khái rằng đây là một lối nói mang tính đặc ngữ trong khẩu ngữ của tiếng Quảng Đông. Trong phương ngữ này của tiếng Tàu, "nẹy cô thầu" 你個頭 ("cái đầu mầy") là một lối nói biểu thị thái độ phản đối, thường dùng để phủ định lời nói của người đối thoại. Thí dụ như nhận xét về giọng hát của một ca sĩ, Giáp nói: "Anh ta hát hay thật đấy!" nhưng Ất không tán thành lời khen của Giáp, liền nói: "Hay "cái đầu mầy"! Sao mầy lại khoái nó tới vậy?" Qua đó, ta có thể hiểu rõ câu "Hay cái đầu mầy!" có hàm nghĩa được "thông dịch" sang tiếng phổ thông (Bắc Kinh) là "Hǎo shén.me hǎo"[好 什么好], tức là "Tốt (cái) gì mà tốt!" Rất rõ ràng là lối nói này dùng để phủ định lời nói của người đối thoại khi nó ngược với ý của đương sự.

Tại mục 廣東話的你個頭 ([Mấy tiếng] "nẹy cô thầu" trong tiếng Quảng Đông), trang hk.knowledge.yahoo.com cho biết trong thứ tiếng này, bất cứ vị từ nào cũng có thể đứng vào vị trí của X trong cấu trúc "X nẹy cô thầu" X你個頭 (X "cái đầu mày"), như: "xịk nẹy cô thầu" 食你個頭 (ăn "cái đầu mầy"), "oản nẹy cô thầu" 玩你個頭 (chơi "cái đầu mầy"), "hoei nẹy cô thầu" 去你個頭 (đi "cái đầu mầy"), v.v.. Và những câu trên đây có nghĩa là: Ăn cái gì mà ăn! - Chơi cái gì mà chơi! - Đi cái gì mà đi! Và, cứ như trên, thì ba tiếng "cái đầu mầy!" nhất thiết phải đi liền sau một vị từ chứ không thể nào đứng "độc lập" thành một lời trách hay một tiếng chửi nhẹ như một số nhà biên kịch Việt Nam đã xài một cách rởm đời.

Còn tại mục "Help understanding the phrase 唔你個頭垃 (Giúp hiểu được ngữ đoạn "hỏi nẹy cô thầu lá") của Chinese-forums.com, forumer Anonymoose đã hiểu rất đúng rằng "nẹy cô thầu" 你個頭 là "Something like "my ass!"" (Cái gì đó giống như "my ass!"). Tuy nhiên đây chỉ là một sự "diễn dịch ngữ nghĩa" chứ không phải một sự tương ứng hoàn hảo giữa hai thứ tiếng. "My ass!" (mà nghĩa gốc "đen thui" là "cái mông của tao!") là một ngữ tán thán thông tục dùng để diễn đạt sự phủ nhận hoặc ngờ vực trước một lời nói cụ thể của người đối thoại với thái độ xem thường hay chê bai. Nhưng trong câu tiếng Anh thì nó là một thành phần độc lập; còn trong tiếng Quảng Đông thì cấu trúc 你個頭 "nẹy cô thầu" ("cái đầu mầy") là một thành phần phụ thuộc, luôn luôn "dính" vào một vị từ đứng trước nó, đồng thời vị từ này phải là từ diễn đạt khái niệm mà người sử dụng cấu trúc này phản đối, đã được dùng trước đó trong lời của người đối thoại kia.

Vậy thì tiếng Việt cũng có cách để diễn đạt hàm nghĩa của cấu trúc "nẹy cô thầu" 你個頭 của tiếng Quảng Đông. Với cái thí dụ "Hổu nẹy cô thầu" 好你個頭, ta có thể dịch thành "Tốt cái gì!" hoặc "Tốt (cái) gì mà tốt!", y chang như tiếng phổ thông "Hǎo shén.me hǎo"[好 什么好] Trở lên, chúng tôi đã phải dẫn CRIonline, hk.knowledge.yahoo.com và Chinese-forums.com để bạn đọc có thể thẩm tra lại trên "giấy trắng mực đen" chứ thực ra, riêng cá nhân người viết câu trả lời này thì đã có thể sử dụng thành thạo cái cấu trúc trên đây của tiếng Quảng Đông từ những năm đầu của "tuổi teen", khi chơi với các bạn thiếu niên người Quảng Đông ở Chợ Lớn. Một đứa trẻ mười hai, mười ba tuổi mà còn làm được như vậy thì nếu thực sự có trách nhiệm và đừng làm kiểu "mì ăn liền", người lớn kinh doanh phim Tàu Hongkong đâu có dịch sai, dịch ẩu mà làm hại đến "sức khoẻ" của tiếng Việt như thế. Thâm chí không phải là dịch, mà là dùng nó như một quán ngữ thực thụ sẵn có của tiếng Việt một cách ngu xuẩn.

"Sức khoẻ" (santé) là hai tiếng mà chúng tôi mượn của bà Jacqueline de Romilly, nữ viện sĩ Viện Hàn lâm Pháp, chủ mục "Santé de la langue" (Sức khoẻ của ngôn ngữ) trong tạp chí Santé Magazine (Tạp chí Sức khoẻ). J. de Romilly khẳng định : "Nói chung, thói thông thái rởm là tấm bình phong của sự dốt nát hoặc của sự mù mờ trong tư duy." (Dans le jardin des mots [Trong vườn từ ngữ], Editions de Fallois, 2007, p.14). Vậy xin các nhà làm phim liên quan chớ có tiếp tục "cái đầu mầy", "cái đầu mầy" một cách lố bịch.

LỄ HỘI TRE DAMYANG -

Sản phẩm tre quấn của công ty Việt Tre, ở Lễ hội Tre Damyang

Biểu diễn nông nhạc dân gian đường phố

MỘT NÉT VĂN HOÁ TRUYỀN THỐNG ĐẶC SẮC CỦA HÀN QUỐC

Damyang là một huyện phía bắc của tỉnh Jeollanam, thuộc miền Nam Hàn Quốc. Từ sân bay Quốc tế Incheon về Damyang mất khoảng 4 giờ đồng hồ bằng xe hơi. Huyện Damyang thuộc vùng ôn đới nam bộ, nằm tại khu có nhiều núi rừng, nhiệt độ bình quân là 12,5^{0}C, được bao bọc xung quanh bởi những dãy núi cao thấp như một tấm bình phong che gió. Sông Youngsan chảy xuyên qua đồng bằng Damyang nên thổ nhưỡng màu mỡ, điều kiện môi trường rất thích hợp để trồng tre, trúc. Đặc biệt, từ giữa tháng 3 đến cuối tháng 5, lượng mưa khoảng 300mm và nhiệt độ thời điểm này rất thích hợp cho tre sinh trưởng và phát triển. Vì vậy, ở Hàn Quốc, cây tre và sản phẩm thủ công mỹ nghệ tre đan được xem là "đặc sản" của Damyang.

Damyang cũng là một trong những nơi lưu giữ những nét văn hóa truyền thống của Hàn Quốc, đặc biệt là việc tổ chức Lễ hội Tre Damyang (Damyang Festival Bamboo). Lễ hội Tre Damyang chính thức được tổ chức từ năm 1999. Mục đích của Lễ hội Tre là nhằm tăng hiệu quả ứng dụng cây tre tự nhiên trong việc phát triển kinh tế, kết hợp với phát triển du lịch, văn hóa, nâng cao giá trị thương hiệu địa phương. Lễ hội thường được tổ chức vào đầu tháng 5. Đây là một trong những lễ hội lớn, đặc biệt quan trọng đối với người dân huyện Damyang nói riêng và người dân Hàn Quốc nói chung.

Năm 2012, Lễ hội Tre Damyang diễn ra từ ngày 01 tháng 5 đến ngày 06 tháng 5. Chương trình lễ hội rất phong phú: trình diễn Nông nhạc dân gian Hàn, Carnival đường phố, Biểu diễn âm nhạc trong rừng Trúc, Triển lãm sản phẩm thủ công mỹ nghệ tre đan, thả bè tre, bắt cá bằng rổ tre v.v... Khắp nơi trên các đường phố từ sân bay Incheon về Damyang, chúng tôi đều nhìn thấy những băng rôn và hình ảnh quảng cáo về Lễ hội Tre Damyang. Đến thị trấn Damyang, không khí và sắc màu của Lễ hội bàng bạc khắp nơi trên các đường phố, qua những hàng băng rôn dày đặc giăng ngang đường, qua những dây đèn lồng bằng tre được treo dọc hai bên đường, đêm xuống tỏa ánh sáng muôn màu rực rỡ.

Trong cái se lạnh của đất trời, dưới những cơn mưa rả rích, người dân Hàn Quốc vẫn kéo nhau đi xem triển lãm sản phẩm tre, tham quan Bảo tàng tre, Viện nghiên cứu tre, tham quan rừng trúc, mua sắm trong hội chợ vào ban đêm... Chúng tôi rất ấn tượng khi thấy người dân Hàn trong trang phục truyền thống, mang trên lưng những đồ dùng bằng tre, tham gia biểu diễn âm nhạc dân gian trên đường phố một cách rất tự nhiên. Ban đêm, những sinh viên Hàn Quốc tay cầm pháo hoa chào mời quan khách ở những khu hội chợ. Không khí rất vui nhộn.

Đặc biệt, đến tham dự Lễ hội Tre Damyang năm nay có đại diện của một số quốc gia có sự phát triển nghề thủ công tre đan như: Việt Nam, Nhật Bản, Trung Quốc. Mỗi quốc gia mang đến cho Lễ hội những sản phẩm đặc sắc, mang đậm dấu ấn của quốc gia mình. Trong đó, sản phẩm tre quấn của Công ty Việt Tre (Việt Nam) được Ban Tổ chức và nhiều khách tham quan vừa ngạc nhiên, vừa thích thú bởi sự khéo léo và tinh xảo.

Lễ hội Tre Damyang đã để lại cho chúng tôi nhiều ấn tượng. Không chỉ được tận mắt chứng kiến sự trân trọng, bảo tồn giá trị của cây tre của nhân dân Hàn Quốc (xây dựng Bảo tàng tre, thành lập Viện nghiên cứu tre, tổ chức Lễ hội tre, bảo tồn Khu rừng trúc…), chúng tôi còn được thưởng thức những đặc sản từ tre của Damyang như: cơm trộn ống tre, trà tre, rượu tre... Qua Lễ hội tre Damyang, chúng tôi hiểu hơn đất nước và con người Hàn

Quốc - một quốc gia có tốc độ phát triển kinh tế khiến chúng ta phải kinh ngạc nhưng lại rất trân trọng những giá trị truyền thống. Chúng tôi cũng hiểu hơn vì sao Hàn Quốc lại có sức ảnh hưởng lớn đến nhiều quốc gia, tạo thành "Làn sóng Hàn Quốc" (Hanllyu) như hiện nay. Chủ tịch huyện Damyang tự hào nói với chúng tôi: "Cây tre có ý nghĩa quan trọng trong đời sống của người dân Hàn Quốc. Vì nó có nhiều đốt nối nhau và không bao giờ đứng một mình nên nó là biểu tượng cho sự phát triển và sức mạnh đoàn kết của dân tộc Hàn Quốc. Năm 2015, chúng tôi sẽ tổ chức một Lễ hội Tre mang tính chất Quốc tế để giới thiệu cây tre và những sản phẩm tre của chúng tôi với bạn bè trên khắp thế giới".

Chúng tôi nghĩ, với dân tộc Việt Nam, cây tre cũng có một ý nghĩa đặc biệt quan trọng. Cây tre có mặt mọi lúc, mọi nơi trong đời sống sinh hoạt của người dân Việt. Cây tre cũng góp phần quan trọng trong công cuộc xây dựng và bảo vệ đất nước. Nhưng chúng ta đã làm gì để thể hiện sự trân trọng, bảo vệ và phát triển cây tre như một biểu tượng văn hóa, tinh thần của dân tộc? Hiện nay, có mấy ai biết đến Khu Bảo tồn Tre ở Bình Dương? Có bao nhiêu người quan tâm đến giá trị văn hoá của cây tre? Có bao nhiêu gia đình sử dụng sản phẩm thủ công mỹ nghệ tre, trong khi sản phẩm tre Việt chủ yếu hướng đến thị trường châu Mỹ, châu Âu?

Đến với Lễ hội Tre Damyang, chúng tôi thấy yêu quý và tự hào hơn về cây tre của quê mình. Bởi so với cây tre của Hàn Quốc, cây tre Việt Nam "bề thế" hơn, có sức sống mạnh mẽ hơn và cũng hữu dụng hơn (có thể làm được những ngôi nhà tre hoành tráng mà với người Hàn Quốc, theo chúng tôi biết, đó vẫn còn là giấc mơ). Nhưng biết đến bao giờ, cây tre Việt Nam mới thực sự được phát huy hết những giá trị đích thực của nó, xứng đáng là biểu tượng văn hóa, tinh thần của dân tộc Việt Nam?

Một số hình ảnh liên quan đến Lễ hội tre Damyang

Vườn tre sau Bảo tàng tre ở Damyang

Băng rôn về Lễ hội tre giăng khắp các đường phố

Tờ rơi giới thiệu về Lễ hội tre Damyang

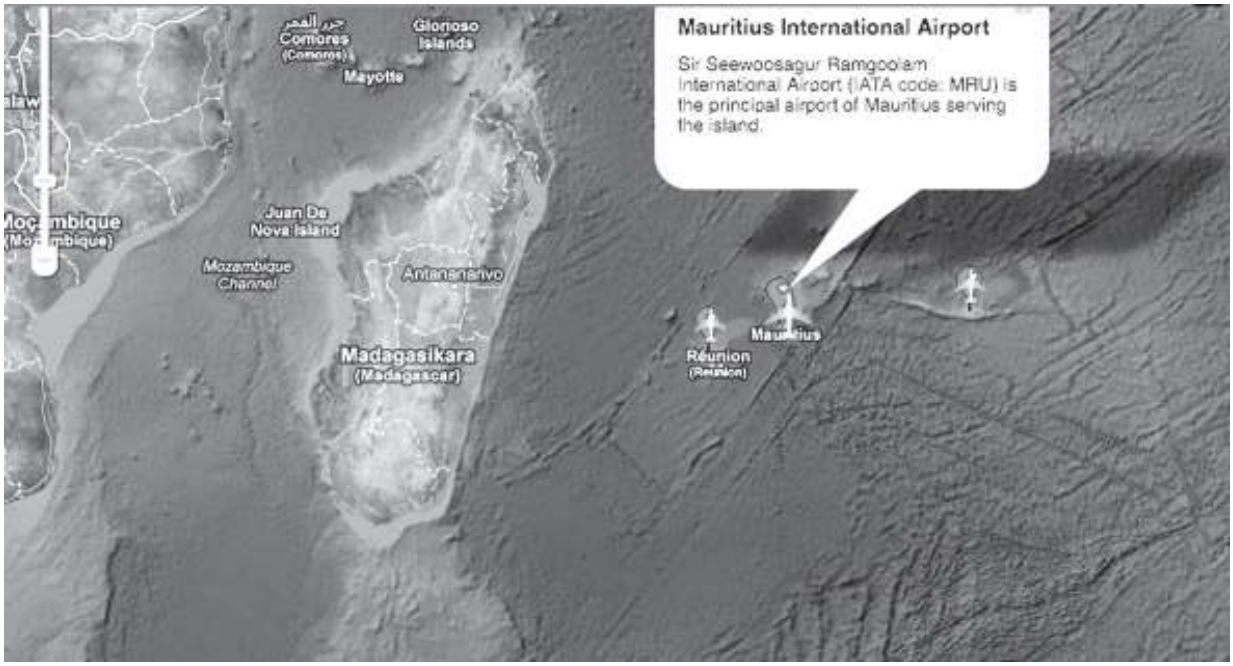

Mauritus-

CƠ HỘI CHO DU HỌC SINH TẠI THIÊN ĐƯỜNG DU LỊCH

Vô tình đọc được Ký sự "Mauritius - Gặp người Việt duy nhất ở đảo quốc" (Báo Thanh Niên đăng vào ngày 24/02/2012) khi đang học tại Viện IFE (Moka, Mauritius), tôi đã may mắn tìm được người bạn đồng hương tại Mauritus, đất nước xinh đẹp và còn xa lạ với Việt Nam. Những thông tin về đảo quốc xinh đẹp này không nhiều nhưng cũng không quá ít để tìm hiểu, tuy nhiên trong khuôn khổ bài ký sự này, tôi muốn chia sẻ với các bạn, đặc biệt là các bạn du học sinh về cơ hội học tập cũng như cơ hội khám phá đất nước kỳ thú này.

Nước cộng hòa Mauritius (hay còn gọi là đảo Maurice) là một hòn một hòn đảo nằm ở Đông Phi, thuộc vùng Ấn độ dương, cách Madagascar khoảng 550 dặm (850 km) về phía đông, và cách 90 dặm (145 km) về phía đông bắc là đảo Réunion, nơi lưu đày của vua Thành Thái và vua Duy Tân trước đây. Đây là hòn đảo nổi tiếng vì có dodo sinh sống, được người Châu Âu nhìn thấy vào những năm 1600 và bị tuyệt chủng 80 năm sau đó.

Nước CH Mauritius có 9 quận và 3 đảo phụ thuộc, trong đó Port Louis là thành phố thủ đô của Mauritius. Mauritius và các đảo phụ thuộc (Rodrigues, Angalega và Carados Carajos) thuộc quần đảo Mascareignes. Giờ

địa phương của Maurice là GTM + 4hours, có nghĩa là đi sau giờ Việt Nam là 3 tiếng. Chúng ta mất khoảng 9 tiếng để đến được Mauritius (không tính thời gian quá cảnh tại sân bay quốc tế Malaysia). Mauritius có khí hậu nhiệt đới, ấm áp chia thành 2 mùa khá rõ nét: Mùa đông khô và lạnh bắt đầu từ tháng 5 đến tháng 12 và mùa hè nóng, ẩm ướt bắt đầu từ tháng 11 đến tháng 5. Thời tiết ở đây khá giống với Đà Lạt nước ta, đẹp lãng mạn với những hàng phượng tím bát ngát vào mùa thu hoặc những con đường hoa gạo đỏ rực vào mùa hè.

Mauritius là đảo quốc rộng 2.040km^2 với 1,2 triệu người. Nơi đây là vùng đất đa văn hóa, với sự giao thoa của các dân tộc khác nhau như người gốc Hoa, gốc Ấn độ, gốc Châu Âu và Châu Phi. Vì tính đa văn hóa nên Mauritius cũng là nước tôn giáo với 48% là Ấn giáo, 23,6% là Công giáo, 16,6% là Hồi giáo và các tôn giáo khác. Ngôn ngữ chính thức được sự dụng là tiếng Anh và tiếng Pháp, ngoài ra họ còn dùng ngôn ngữ Creole và Ấn Độ. Ngoài tiếng Creole là ngôn ngữ hàng ngày, học sinh được học bằng cả tiếng Anh lẫn tiếng Pháp từ tiểu học. Các chương trình học đại học ở đây cũng phong phú chủ yếu về kinh tế và du lịch tại trường đại học Mauritius, Moka. Ngoài ra các bạn còn có thể theo học chương trình sau đại học tại các viện đào tạo liên kết với các đại học của Pháp, như Viện Khởi nghiệp (IFE, Moka) của AUF. Chương trình học thực tế tại các nhà máy sản xuất ở Mauritius là những cơ hội thuận lợi cho việc phát triển sự nghiệp của các bạn sinh viên sau này.

Mauritius là nước kinh tế nông nghiệp dịch vụ đang phát triển. Sản phẩm nông nghiệp truyền thống là chè và mía đường, đây là mặt hàng xuất khẩu chủ yếu. Ngoài ra, nền công nghiệp may mặc và du lịch ở đây rất phát triển. Đây được mệnh danh là "thiên đường du lịch" của thế giới. Phân khúc khách du lịch

của Mauritius là cao cấp (high class) với hơn 150 resort và hệ thống các khách sạn 5 sao nổi tiếng. Mauritius được khách du lịch Châu Âu ưa chuộng vì những bãi biển đẹp, thơ mộng, do đặc trưng địa lý thiên nhiên trao tặng với vành đai san hô bảo vệ bờ biển.

Có thể thấy rằng những chính sách về an ninh và các chương trình bảo vệ tài nguyên thiên nhiên môi trường hiệu quả đã thúc đẩy du lịch của Mauritius phát triển vượt bậc. Mỗi năm có khoảng hơn 1triệu khách du lịch, như vậy có thể thấy cứ mỗi người dân Mauritius phục vụ cho 1 khách du lịch. Đây là con số đáng mơ ước đối với ngành du lịch nước ta. Đây cũng là nơi đáng để các bạn sinh viên học ngành du lịch thực tập tại đây.

Mauritius có 13 ngày nghỉ lễ trong năm, trong đó có sáu ngày cố định, tương ứng với các lễ hội tôn giáo Hindu, Hồi giáo, Thiên chúa giáo bao gồm: Ngày năm mới (ngày 1 và ngày 2 tháng 1), Ngày Độc lập (12 tháng 3), ngày Quốc tế Lao động (01 tháng 5), Lễ Công giáo (01 tháng 11), Giáng sinh (25 tháng 12). Bên cạnh đó, có 7 ngày lễ khác được liên kết đến các nghi lễ tôn giáo có ngày thay đổi theo từng năm như Cavadee Thaipoosam, lễ hội Tamil được tổ chức vào giữa tháng Một và đầu tháng hai; Maha Shivaratree, lễ hội Hindu được tổ chức vào khoảng tháng hai và tháng ba; Lễ hội mùa xuân (Tết Âm lịch) được tổ chức theo tết của người Trung Quốc vào khoảng tháng 2; Ougadi, năm mới của người Hindu tổ chức vào tháng ba; Eid-Ul-Fitr, ngày lễ Hồi giáo đánh dấu sự kết thúc của tháng ăn chay Ramadan; Ganesh Chaturthi, lễ hội Hindu tổ chức khoảng tháng tám và tháng chín; Divali hay Deepavali (Celebration of Light), lễ hội Hindu tổ chức khoảng tháng mười và tháng mười để tôn vinh chiến thắng của Chúa tể Ram trên sự dữ, Divali là một trong những ngày lễ quan trọng nhất ở Mauritius. Người ta thắp xung quanh nhà những dãy đèn dầu mang ánh sáng nhẹ nhàng và vòng hoa nhiều màu sáng tượng trưng cho Lakshmi, nữ thần của sự phong phú. Ngoài ra, tại đảo quốc Mauritius vẫn còn được phép đốt pháo và pháo hoa vào các dịp lễ hội lớn trong năm. Vì chính nét độc đáo này mang đến cho Mauritius bóng dáng Việt Nam hơn một thập kỷ trước đây.

Maha Shivaratree (Maha Shivaratree là một trong những lễ hội Hindu phổ biến nhất của Mauritius nhằm vinh danh thần Shiva. Lễ hội mang dấu ấn đặc biệt với cuộc hành hương đến Grand Bassin, vùng hồ thiêng liêng như nước của sông Hằng. Hàng ngàn khách hành hương tụ về hồ linh thiêng của Grand Bassin, mang trên vai một "Kawar" ngàn hoa giấy trang trí và hình ảnh của Shiva.

Thanh bình nước Ý

Bài: **Gia Khang**
Ảnh: **Trung Dũng**

Nếu bạn muốn chọn một địa điểm du lịch hấp dẫn trên thế giới hòng thỏa mãn chí tang bồng hay để thư giãn sau những ngày làm việc mệt mỏi thì hãy đến với đất nước Italia xinh đẹp, lôi cuốn.

Đến với Ý chắc hẳn bạn sẽ phải ngạc nhiên và đắm chìm vào khoảng không gian thiên nhiên vô cùng tráng lệ, những kiến trúc cổ kính đã tồn tại cách đây hàng thế kỷ, những bài ca, những câu chuyện, thần thoại, truyền thuyết về những vị anh hùng được lưu truyền qua sách vở, chữ nghĩa… Ngoài ra, du khách còn có thể hòa mình vào những buổi lễ hội độc đáo mang đậm bản sắc dân tộc, sẽ được thưởng thức nền ẩm thực phong phú, đa dạng. Bạn cũng sẽ vô cùng hài lòng với người dân sở tại bởi lòng mến khách và sự chân thành niềm nở…

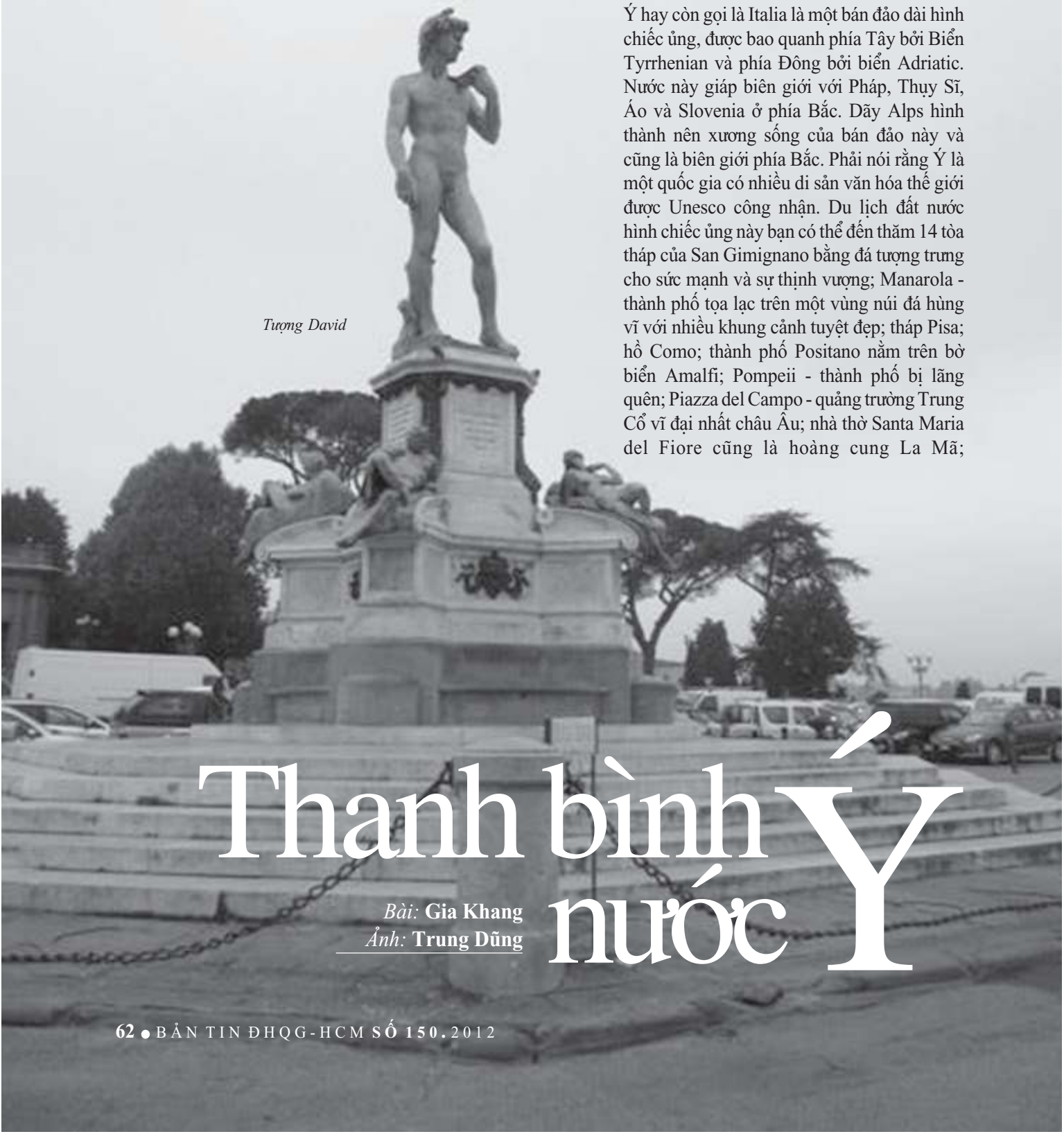

Tượng David

Ý hay còn gọi là Italia là một bán đảo dài hình chiếc ủng, được bao quanh phía Tây bởi Biển Tyrrhenian và phía Đông bởi biển Adriatic. Nước này giáp biên giới với Pháp, Thụy Sĩ, Áo và Slovenia ở phía Bắc. Dãy Alps hình thành nên xương sống của bán đảo này và cũng là biên giới phía Bắc. Phải nói rằng Ý là một quốc gia có nhiều di sản văn hóa thế giới được Unesco công nhận. Du lịch đất nước hình chiếc ủng này bạn có thể đến thăm 14 tòa tháp của San Gimignano bằng đá tượng trưng cho sức mạnh và sự thịnh vượng; Manarola - thành phố tọa lạc trên một vùng núi đá hùng vĩ với nhiều khung cảnh tuyệt đẹp; tháp Pisa; hồ Como; thành phố Positano nằm trên bờ biển Amalfi; Pompeii - thành phố bị lãng quên; Piazza del Campo - quảng trường Trung Cổ vĩ đại nhất châu Âu; nhà thờ Santa Maria del Fiore cũng là hoàng cung La Mã;

Tắm nắng ở Florence

Một khu chợ ở Florence

Colosseum - đài vòng rộng nhất và nổi tiếng nhất trong số các đài vòng của La Mã; Venice - thành phố của nước…

Nếu như buổi sáng khi vầng dương chớm những tia nắng đầu tiên, du khách có thể nằm duỗi mình trên những bãi cỏ công viên để tắm nắng, hay thong dong bên hàng quán thưởng thức những món ăn đặc trưng của xứ sở và nhấm nháp ít cà phê cho thêm đậm đà hương vị thì vào ban đêm, khi thành phố lên đèn cảnh vật càng trở nên lung linh hơn, đẹp đẽ hơn. Sẽ không còn cái không khí ồn ào, náo nhiệt đông đúc ban ngày mà thay vào đó là một không gian tràn ngập lãng mạn. Bạn có thể thấy dưới ánh đèn đêm từng cặp tình nhân khoác vai nhau hẹn hò, những cụ già thong thả dạo bộ hay những em bé đùa nghịch vô tư... Phải nói rằng, đêm ở Ý vô cùng yên ả và bình dị nhưng vẫn không mất đi cái vẻ khang trang, lịch lãm và giàu có.

Dạo bước trên những đại lộ rộng lớn với những hàng cây xanh mướt vươn mình trên nền trời xanh thẳm, dõi mắt theo cánh chim bồ câu khẽ đậu, khẽ bay, ngắm nhìn những chú hải âu tung mình dưới nước sẽ tạo cho du khách cảm giác thư thái, nhẹ nhàng. Nếu bạn mang trong mình một chút tò mò muốn khám phá ắt hẳn sẽ không thể bỏ qua những ngóc ngách của các con phố chạy dài, những tòa lâu đài, villa của các vị bá tước, công hầu xưa kia vốn có nhiều bí ẩn, hoặc lách mình tham gia vào các khu chợ, khu mua sắm để tìm cho bản thân, cho bạn bè, gia đình một món quà ưa thích, giàu ý nghĩa... Và thật không có gì thú vị bằng nếu bạn bơi thuyền trên dòng sông trong mát đầy thơ mộng để ngắm thành phố.

Nếu không thích nơi phố xá nhộn nhịp du khách có thể tìm về với thiên nhiên, cỏ cây của vùng núi để tận hưởng bầu không khí thiên nhiên, đất trời hoặc du ngoạn đến các vùng ngoại ô nơi có các thảm rừng, các khu trang trại bạt ngàn một màu xanh tươi của nông sản. Ở nơi đây, bạn có thể xin chủ trại lưu trú trong một khoảng thời gian nào đó và khá thú vị khi tự mình tham gia vào công việc của nông trại như làm vườn, thu hoạch ôliu, làm rượu... Ngoài ra, khi điều kiện cho phép, bạn có thể ngồi trên máy bay để từ trên cao chiêm ngưỡng và tham qua toàn bộ các thành phố hoặc vùng nông thôn rộng lớn trù phú.

Hãy tự mình khám phá và chiêm ngưỡng hết những nét đẹp vốn có của dải đất Italia xinh đẹp, lúc ấy bạn sẽ không bao giờ cảm thấy thất vọng nếu đặt chân đến đất Ý du lịch.

Tháp nghiêng - Biểu tượng của nước Ý

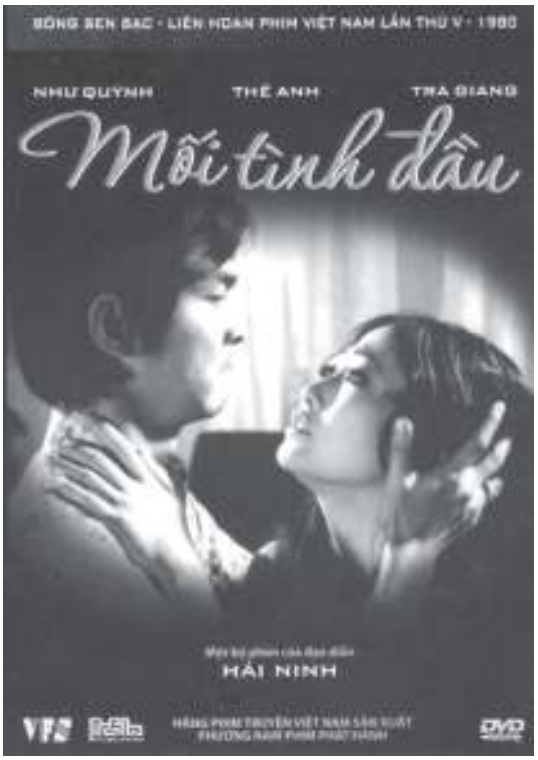

LHP Việt Nam lần thứ 5 (1980) được ghi nhận là LHP chất lượng và thành công nhất của điện ảnh Việt Nam, xét theo cả tiêu chí số lượng và chất lượng tác phẩm. Ba bộ phim đạt giải Bông sen Vàng là "Cánh đồng hoang", "Những người đã gặp" và "Mẹ vắng nhà" đều trở thành những bộ phim kinh điển, thuộc loại hay nhất trong lịch sử phim Việt. Hai bộ phim đoạt giải Bông sen Bạc cũng rất xuất sắc, là "Tội lỗi cuối cùng" và "Mối tình đầu".

Mối tình đầu

Hoài Nam

Trong đó, tác phẩm "Mối tình đầu" (1977) của đạo diễn Hải Ninh, với sự góp mặt của dàn diễn viên ngôi sao, hùng hậu lúc bấy giờ, đã thật sự tạo nên một cơn sốt từ Nam chí Bắc. Khi công chiếu, bộ phim đã gây hiệu ứng khủng khiếp. Các rạp chiếu phim đều chật kín chỗ, tại Hà Nội, thậm chí còn người còn bị đè chết khi chen vào xem phim.

Mạnh dạn đề cập đến tình yêu nam nữ, đặt trong bối cảnh Sài Gòn những năm trước 1975 đầy biến động, đạo diễn Hải Ninh đã kể nên câu chuyện xúc động về con đường tìm thấy ánh sáng cách mạng của một thanh niên trí thức. Qua đó, lột tả được sự bức bối, hỗn loạn của xã hội ngày ấy, khi tình yêu và tình cảm gia đình bị chà đạp bởi thân phận nô lệ, không thể có hạnh phúc dưới thân phận nô lệ, thiếu đi tự do.

Con đường đến ánh sáng

Bộ phim bắt đầu bằng một cảnh dài hồi ức của Ba Duy (Thế Anh). Gương mặt đầy khổ đau và căm hờn, đôi tay dạo những nốt guitar buồn bã vô hồn, chìm đắm trong những phút giây hạnh phúc với Diễm Hương (Như Quỳnh) trong quá khứ. Ở hiện tại, cô gái đã phản bội anh để lấy một tay người Mỹ giàu có. Đó là điểm bắt đầu bi kịch từ chàng sinh viên hiền lành Ba Duy trở thành một tay du côn Sài Thành khét tiếng.

Duy bắt đầu bỏ học, ngày đêm chìm vào men rượu, bất chấp lời khuyên của bạn mình tham gia vào phong trào sinh viên chống Mỹ sôi nổi lúc bấy giờ. Trong một lần gặp gỡ tay tướng cướp vừa ra tù, Duy bị dụ dỗ sa chân vào băng đảng giang hồ. Mặc dù rất yêu thương người mẹ già và cô em gái bé bỏng (Lan Hương), nhưng Ba Duy vẫn ngày càng hư hỏng, nghiện ngập, bất cần đời. Những lời nói của tay tướng cướp in sâu vào tâm trí Duy, và xóa sạch những niềm tin ngây thơ về hạnh phúc giản dị anh từng mơ ước: "Cậu thua tên Mỹ vì cậu không có Đôla. Trong sạch à? Đó là một sự ngờ nghệch, một cách sống lỗi thời. Ở xã hội Mỹ hóa này, nếu chọn cừu non và chó sói, thì mình phải chọn: Sói!".

Cùng lúc ấy, người chị cả là Hai Lan (Trà Giang), một thành viên của quân giải phóng, trở về làm biệt động trong lòng Sài Gòn. Hai Lan vừa chăm sóc cho mẹ già, vừa hoạt động phá hoại, chiến đấu trong thành phố. Cô tìm cách khuyên nhủ em trai trở về con đường đúng đắn, nhưng không thể. Nỗi đau về mối tình đầu tan vỡ và cát bụi cuộc đời đã phủ lên Ba Duy. "Em thù hận tất cả!". Phải đến khi nếm trải đủ đầy những bi kịch con người đặt dưới xã hội Mỹ hóa phù phiếm ấy, và gặp lại người yêu cũ trong một hoàn cảnh éo le, Duy mới tỉnh ngộ. Những lời khuyên nhủ của chị vang lên trong tâm trí, anh đã hiểu và quyết định đổi thay.

Xét về nội dung, "Mối tình đầu" không quá đặc biệt và vẫn đi vào lối mòn của những phim tuyên truyền thịnh hành ngày ấy, ảnh hưởng khá nhiều từ điện ảnh Liên Xô cũ. Một thanh niên trí thức mất phương hướng, bế tắc trong việc tìm ra con đường sống, trải qua nhiều bước thăng trầm trước khi được khai sáng, vốn không mới lạ. Nhưng sự kết hợp giữa góc quay giàu biểu cảm, ánh sáng, chi tiết được chăm chút, diễn xuất có thần và đầy cảm xúc của diễn viên, đã tạo nên một bộ phim đẹp và chân thực, không giáo điều,

không khô khan, mà xúc động và đi vào lòng người.

Cái giá của tự do

Con đường đi đến chân lý của Ba Duy không dễ dàng. Khởi đầu từ một bi kịch cá nhân, là mối tình đầu tan vỡ, Duy lầm lạc tin rằng xã hội này không còn cứu chữa được, chỉ có đồng tiền lên ngôi. Duy nói: "Em ghét Mỹ, nhưng em cũng không ưa Việt Cộng. Em trốn lính vì không muốn chết thay cho kẻ khác. Em chỉ thèm khát tự do". Thứ tự do đó hư ảo và vô định, chỉ nằm trong định nghĩa của một kẻ ngoài vòng pháp luật, giết chết dần con người và ước mơ của Duy. Phim miêu tả một Sài Gòn đầy biến động, những cuộc biểu tình của sinh viên bị đàn áp, bắt bớ, Sài Gòn của gái điếm, ma túy và Đô la. Sự bế tắc của Duy được thể hiện bằng nhiều chi tiết đắt giá, như căn phòng của anh dán đầy hình của John Lennon, ca sĩ phản chiến của nhóm The Beatles. Nhưng khi Hai Lan nói về tự do cách mạng, cô lại cầm trên tay quyển "Buồn nôn" của J. Paul Sartre, vốn nói về tính phi nghĩa của hiện sinh, giống như sự lạc lõng của Duy lúc ấy.

Duy không ngu ngốc. Anh hiểu được sự thật về sự thối nát của xã hội Ngụy Quyền, vì chính mắt chứng kiến cô gái ngây thơ hàng xóm bị đưa đẩy trở thành gái điếm, gái giang hồ. Anh nhiều lần cứu chị Hai giữa làn đạn kẻ thù không run sợ. Anh hiểu được cách mạng là con đường tốt đẹp. Nhưng vẫn chưa đủ. Phim thuyết phục ở chỗ, những lý lẽ giáo điều không thể thuyết phục được con người, bằng việc giải quyết chính bi kịch cá nhân của họ. Tự do cũng phải trả một cái giá riêng.

Đó là khi Ba Duy quyết định tìm đến người yêu cũ, với mục đích trả thù. Sâu xa nỗi đau của anh vẫn là vì bị phản bội. Đó là lúc mâu thuẫn được giải quyết triệt để. Diễm Hương cũng chỉ là một nạn nhân, gia đình bị lừa dối, dồn đến đường cùng, và cô phải bán thân mình, mang tiếng phản bội tình yêu để cứu lẫn người thân. Bi kịch cá nhân trở thành bi kịch chung. Duy nhận ra rằng, không có tình yêu nào tồn tại được, không có hạnh phúc nào ươm ấm ở xã hội Mỹ hóa này. Chỉ có tự do, thoát khỏi thân phận nô lệ, khi ấy mới có hạnh phúc. Cái chết của Hương đã giác ngộ cho Duy. Tài năng của đạo diễn Hải Ninh còn thể hiện ở một cái kết gợi mở, khiến bộ phim tránh được cảm giác lý luận, giáo điều, mà vẫn giữ được sự tinh tế, xúc động.

"Mối tình đầu" là bộ phim giúp diễn viên Thế Anh trở thành thần tượng một thời. Dù đã 39 tuổi khi đó, anh vẫn thể hiện được nội tâm nhân vật sâu sắc, ánh mắt có hồn, người xem cảm nhận được một nét sáng trong ẩn chứa dưới lốt giang hồ gai góc, bất cần của Duy. Vai Ba Duy giúp Thế Anh nhận giải Diễn viên chính xuất sắc nhất LHP lần thứ 5. Phim còn tập hợp rất nhiều diễn viên tài năng, như Trà Giang (Vĩ tuyến 17 ngày và đêm), Lan Hương (Em bé Hà Nội), Như Quỳnh (Đến hẹn lại lên).. góp phần không nhỏ vào thành công của phim.

Tư tưởng mà bộ phim gửi gắm không bao giờ cũ kỹ, thậm chí đến ngày nay, những câu hỏi về sự tồn tại và giá trị cuộc sống thật sự, sự bế tắc của người trẻ đầy day dứt trước thời cuộc, vẫn nóng hổi và đầy tính thời sự. "Mối tình đầu" mang nét duyên dáng của một người khai phá, khi đoàn làm phim mạnh dạn xây dựng mối liên hệ giữa tình cảm cá nhân và chân lý thời đại. Đó là lý do bộ phim có sức sống mãnh liệt, và luôn được đặt ngang hàng với những tác phẩm kinh điển của điện ảnh Việt, dù tựa đề chỉ giản đơn nhắc đến một chuyện tình.

Thú chơi *Chim cảnh* CỦA NGƯỜI SÀI THÀNH

Trúc Anh - Như Bình

Cổ nhân thường nói: "Chơi cá dưỡng tâm, chơi chim dưỡng trí, chơi cây dưỡng thần". Chơi chim từ lâu đã là một thú chơi hết sức thanh cao của các bậc vương giả thời phong kiến và đã được lan rộng ra phát triển thành một bộ môn nghệ thuật hấp dẫn không ít đối tượng. Từ những đứa trẻ mới lên 8 lên 9 đến cả những cụ già đã xấp xỉ thất thập; từ sinh viên đến đại gia, không phân biệt sang hèn, tất cả đều đến với nghệ thuật chơi chim cảnh này với một niềm say mê chân thành.

CÓ NHỮNG CÔNG VIÊN CHIM CẢNH

Trải dài từ Bắc chí Nam nơi đâu cũng thành lập những hội chơi chim kiểng như ở Hà Nội, Hòa Bình, Huế, Đà Nẵng, Đà Lạt... Góp chung vào phong trào ấy của cả nước, Sài Thành cũng có những công viên chim hết sức thú vị tập trung ở một số địa điểm trong thành phố: Công viên Tao Đàn, công viên Lê Thị Riêng, đặc biệt đáng chú ý là góc đường Châu Văn Liêm, Thuận Kiều (Quận 5), ngay bên cạnh Thuận Kiều Plaza.

Điểm đặc biệt của công viên chim Châu Văn Liêm, Thuận Kiều là ngay ngã tư đèn xanh đèn đỏ. Vài chục giây dừng lại để chờ đèn xanh ấy, người đi đường tranh thủ ngắm những chú chim nhảy múa, hót ríu rít thật vui tai. Giữa phố thị đông đúc được nghe một tiếng chim hót chợt thấy lòng mình dịu lại biết bao. Những giây phút mệt nhọc của một ngày làm việc căng thẳng chợt tan biến, còn đó lòng người và tiếng chim như hòa chung một bài ca tình yêu về mẹ thiên nhiên vĩ đại.

Công viên chim Châu Văn Liêm (chợ chim) không chỉ là nơi giao lưu, học hỏi kinh nghiệm chơi chim, luyện chim mà còn là không gian để con người thả hồn mình hòa nhập với thiên nhiên, bỏ lại sau lưng những bộn bề lo toan để đắm mình vào tiếng chim hót mà lòng nhẹ nhàng, thanh thản để rồi có thêm động lực để quay lại với cuộc sống thường nhật.

NGHỀ CHƠI CŨNG LẮM CÔNG PHU

Công viên chim ở Châu Văn Liêm tọa lạc ngay giữa trung tâm quận 5 sầm uất. Cứ khoảng tầm 4 giờ chiều là những người đam mê thú chơi tao nhã này lại mang những "đứa con" cưng của mình đến vừa học hỏi, trao đổi kinh nghiệm nuôi, luyện chim và cũng không ít người mang chim đến đây để mua bán. Những chú chim có giá dao động từ vài chục ngàn đồng, vài trăm có khi lên đến cả triệu đồng một con tùy thuộc vào chất lượng. Người ta thường chọn nhưng con chim có cổ to, vai to, nở hậu, bản đuôi to; bàn chân khô, quắp, bé và đủ móng. Một nghệ nhân "sành"

chơi chim cho biết: "Để đánh giá một con chim, phải căn cứ vào giọng hót, cách nhảy, cách chuyền có uyển chuyển, lanh lẹ hay không. Mỗi loài có một giọng hót đặc trưng, ví dụ họa mi có giọng hót lảnh lót, bay bổng; khiếu, cưỡng thì trầm hùng; chích chòe líu lo, duyên dáng; vành khuyên nhẹ nhàng, thanh thoát, vang xa. Với những người chơi chim có kinh nghiệm, chỉ cần nhìn qua dung mạo như màu lông, vẩy chân, sải cánh, mỏ... là có thể biết được cá tính, giá trị của từng con. Điển hình như với chim gáy, tiêu chí đánh giá tiếng hót là phải gáy đủ ba loại tiếng: Gáy gọi, gáy trận, chu; chích chòe vừa hót vừa dang cánh xoay và đánh đuôi...".

Nuôi chim không đơn thuần là chọn được một chú chim tốt mà quan trọng không kém chính là chế độ dinh dưỡng dành cho chim. Việc quan tâm đến chế độ ăn uống giúp cho chú chim không chỉ "đẹp mã" mà còn góp phần biến chú chim ấy trở thành "chiến binh" đắt giá trong những cuộc thi chim được tổ chức hằng năm đặc biệt trong những dịp Tết đến Xuân về. Có lẽ do hiểu được nhu cầu thiết yêu của đông đảo dân cư chơi chim nơi đây, công viên chim Châu Văn Liêm còn bán các loại thức ăn nuôi chim vô cùng phong phú và đa dạng như: châu chấu, các loại bột được pha chế với rất nhiều công thức phù hợp với đặc trưng của từng loài chim. Những người chơi chim lâu năm ở đây cho biết, ngoài cho chim ăn những thức ăn như châu chấu, cào cào, nhái, cá… họ còn tự chế bột cho chim với những công thức bí truyền khác nhau để giúp chim hót hay; líu cao, khỏe và đảm bảo sức khỏe, giúp chim không bị những chứng bệnh hiểm nghèo như … tiêu chảy. Công đoạn "bào chế" bột chim phải hết kỹ lưỡng. Những nguyên liệu để pha chế bột chim phổ biến là bột gạo, đậu phộng (lạc), trứng gà (thường dùng lòng đỏ vì có nhiều chất dinh dưỡng)… và một số loại thuốc khác trộn lẫn vào theo một công thức bí truyền.

Không chỉ chăm lo việc ăn uống, những tay chơi chim ở đây còn cho biết, việc "tắm chim" cũng không kém phần tỉ mĩ, kỹ lưỡng. Một "tín đồ" chơi chim chia sẻ: "chúng ta không thể tắm cho chim được mà phải luyện tập để chim tự tắm, nếu luyện không khéo sẽ khiến chim sợ hãi và làm hỏng bộ lông chim".

Bên cạnh việc hết sức khéo léo, cẩn thận trong chế độ dinh dưỡng, tắm rửa cho chim, thì việc quan tâm đến không gian sống của chim cũng không kém phần quan trọng trong quá trình khổ công nuôi luyện chim. Một không gian sống có đủ ánh sáng (không quá mạnh cũng không quá yếu vì nếu ánh sáng quá mạnh sẽ khiến chim bị mù mắt), không ẩm mốc là một yếu tố hết sức cần thiết để có một chú chim chất lượng, đủ điều kiện trở thành những "chiến binh" cho những cuộc thi tài thi sắc.

Nếu như nghệ thuật chơi chim trước kia chỉ dừng lại ở việc nuôi chim, luyện chim thì hiện nay nó đã bổ sung thêm một yếu tố cũng không kém phần thú vị, đó là: thú chơi lồng chim. Đến với công viên chim Châu Văn Liêm hay bất cứ hội chơi chim nào trong

thành phố ta sẽ được mãn nhãn chiêm ngưỡng những chiếc "lồng son" hết sức đẹp mắt. Bên cạnh những chiếc lồng đơn giản bằng tre già ngâm nước ao làng hàng tháng và được trau chuốt tỉ mẩn là những chiếc lồng được các nghệ nhân trang trí bằng những nét khắc hết sức tinh xảo, điêu luyện, mềm mại ở vành lồng. Vẫn theo lối hoài cổ, dựa theo những điển tích điển cố trong sử sách Trung Quốc như: các tích trong Tam Quốc với những trận đánh nổi tiếng, hình Bát Tiên, Bát Mã, Long lân quy phụng đến những họa tiết rất nhỏ như cây cỏ, hoa lá hay một bài thơ chữ Hán đã khiến cho những chú chim "ngự" thêm cao sang bội phần. Và một điều hết sức quan trọng mà người chơi chim cần phải tìm hiểu nữa là phải hiểu rõ được tập tính sinh hoạt của từng loài để chọn cho chúng những chiếc lồng thích hợp để chúng có một không gian sống thoải mái nhất. Với khoảng 350 ngàn đến 500 ngàn là ta có thể sở hữu một chiếc lồng chim đơn giản, không có họa tiết cầu kỳ. Còn nếu ai muốn làm chủ những chiếc lồng son thật sự với những chất liệu quý như ngà voi (chạm thành cầu cho chim đứng), hay chân lồng được dát vàng mỏng, móc lồng bằng bạc… thì giá trị quả là không nhỏ từ 200 triệu đến 700 triệu đồng. Lồng chim là một tác phẩm nghệ thuật mà người nghệ nhân đã dày công tạo nên. Chơi lồng chim không chỉ thể hiện đẳng cấp, niềm kiêu hãnh của người chơi mà ẩn trong đó ta còn thấy được cả tính cách của chủ nhân. Mặc dù biết rằng "Chim quý không ở lồng son" nhưng một chú chim khi được vinh dự ngự trong "ngai vàng" như thế thì giá trị cũng được tăng lên không nhỏ.

Quả đúng như câu nói "Nghề chơi cũng lắm công phu", nghệ thuật chơi chim đòi hỏi người chơi phải hết kiên trì, nhẫn nại, dành nhiều tâm huyết và thật sự đam mê mới trở thành những nghệ nhân trong làng chim cảnh. Từ thú chơi của bậc vương hầu quý tộc thời phong kiến, chơi chim cảnh đã được lan rộng ra và trở thành thú chơi của đông đảo tầng lớp nhân dân bất kể sang hèn. Một tiếng chim hót giữa thị thành đầy ắp khói bụi khiến lòng người dịu lại, đưa chúng ta về với thiên nhiên, tạm thời gác lại những gánh nặng của cuộc đời mà vui sống.

Có thể nói rằng chơi chim cảnh chính là một thú vui hết sức lành mạnh cần được khuyến khích, phát huy. Đến với bộ môn nghệ thuật này, con người ta trở nên gần gũi và yêu thiên nhiên hơn bao giờ hết và từ đó càng nâng cao ý thức bảo vệ thiên nhiên.

KHÔNG CẦN KHÓA CỬA...

(Tiếp theo trang 53)

nhất là với một sản phẩm phải làm trên nhiều phương diện như vậy thì mỗi rắc rối về kĩ thuật có thể mất một ngày mới tìm ra... Rồi vì là sinh viên nên nhiều khi kinh phí không cho phép mà lại phải nhập những linh kiện từ nước ngoài nên nhiều khi cũng phải ăn mì gói trừ bữa để dành dụm, thậm chí nhiều lúc túng thiếu phải đi vay mượn bạn bè. Rồi vấn đề về kinh nghiệm cũng như trải nghiệm của người dùng thì cũng không có nhiều thông tin hoặc thông tin thì hạn chế... Nhân đây cũng xin cảm ơn bên TI là bên tổ chức cuộc thi đã có những hỗi trợ cần thiết cho các đội thi. Cảm ơn thầy hướng dẫn và câu lạc bộ BKIT Hardware club đã giúp đỡ chúng tôi rất nhiều trong việc hoàn thiện sản phẩm.", Hưng chia sẻ những khó khăn trong quá trình thực hiện sản phẩm.

Trong tương lai, mô hình nhà thông minh sẽ được ứng dụng thêm công nghệ wireless sensor network và điện toán đám mây vào điều khiển. Mô hình này đoạt giải nhất tại cuộc thi "Thiết kế với TI MCU 2012" và đang rất cần hỗ trợ thiết bị, kinh phí để hoàn thiện sản phẩm và phổ biến ra thị trường.

Con 23

Hôm qua con về thăm nhà
Thấy cha ốm đi nhiều,
Vẫn nước da cháy nắng
Và cái mùi mồ hôi mằn mặn mà con yêu.
Ôi năm tháng dãi dầu, cơ cực biết bao nhiêu!
Mà cha vẫn cười cho những nếp nhăn hằn lên từ đó.
Hay xoa đầu con như lúc con còn nhỏ
Bàn tay cha khốn khó mà yêu thương,
Bàn tay biến nắng mưa ngày thường thành hột gạo
Cho mẹ sảy sàng, vo nấu
Được hột cơm ngọt ngào những miệng trẻ thơ ngây.
Nhớ mấy lần con chịu trận roi mây
Miệng mếu xệu mà không dám khóc
Một lần đau là thêm một bài học
Tại con hư nên cha phải nhọc lòng…

Hôm nay con về thăm nhà
Thấy mẹ xanh xao quá,
Vẫn cái dáng tất tả
Chưa bao giờ thư thả một bữa cơm.
Vẫn tấm áo bạc lưng mẹ quần quật sớm hôm
Trở về từ đồng còn thơm mùi cỏ dại,
Trở về từ rẫy còn vương mùi cây trái
Và đọng lại những giọt mồ hôi.
Thương tóc mẹ pha màu tháng năm trôi,
Mỗi sợi bạc là đêm dài trăn trở
Là gió sương, là thương nhớ...
Con nhổ cho mẹ một, hai, ba sợi bạc
Chẳng nhổ được lam lũ cuộc đời mẹ đi qua
Còn sợi xanh để dành nuôi những giấc mơ xa...

Giờ con đi xa nhà,
Đôi khi thèm nghe mẹ hát một điệu dân ca
Đôi khi thèm bị cha đánh mắng
Đôi khi thèm chạy rong dang nắng
Đôi khi thèm ngụp lặn dưới sông hồ...

Cha đừng buồn con chỉ biết làm thơ,
Mẹ đừng lo con dại khờ xứ lạ
Hai mươi ba
Con khát đời
Và uống những giọt mồ hôi...

Nguyễn Dung

Tuổi thơ

(Mến tặng thời thơ ấu)

Cánh đồng ngút xanh - ấy vương quốc tự do
Của tuổi thơ tôi với lũ cua càng.

Mỗi lần gặp nhau
Chúng tôi lại giận sùi bọt mép
Tuổi thơ chai sần những vết cua cắp
Nhúng lút vào mùa đông
căm căm gió bấc…
Nhưng đau buốt hơn là ánh mắt của sự đói nghèo
Tôi bán tuổi thơ mình lấy hai đồng xu đi chợ.

Chiều thu ấy, xa xăm…
Cô hàng xén móm răng
Cố vuốt thời gian như một nắm chỉ rối
Làm rơi ra tiếng thét độc địa của số phận
Lẫn tiếng cười long lanh bình minh của cậu bé quê mùa.

Tháng 11.2011

Hình chụp gia đình năm 1961

Mẹ tôi

Nhữ Đình Ngoạn

Mẹ tôi xuất thân trong một gia đình gia giáo, là người Tràng An chính hiệu.

Gia đình bên ngoại vốn là một nhà buôn gỗ có tiếng ở Thủ đô, nên các con, cháu đều được nuôi dưỡng ăn học trường tây từ nhỏ. Công - Dung - Ngôn - Hạnh vẹn toàn, nữ công gia chánh đầy đủ...

Năm 1947, gia đình rời thành phố ra vùng An toàn khu Việt Bắc đi theo kháng chiến chống Pháp. Cô thiếu nữ Thủ đô tham gia các hoạt động phụ nữ, gặp một chàng thanh niên đẹp trai tài hoa cũng cùng gia đình đi tản cư ở gần đó. Chàng thanh niên có tài vẽ đẹp, đóng kịch hay, đàn hát giỏi đã làm xiêu lòng cô thiếu nữ. Họ cưới nhau năm 17 tuổi.

Bảy năm sau ngày cưới, sau bao ngày mong đợi, đi cầu tự các chùa chiền ở Thái Nguyên, họ có đứa con trai đầu lòng. Đó là anh trai tôi. Năm 1955 trở về Thủ đô sinh sống, một năm sau lại một bé trai ra đời - một thằng nhóc cứng đầu nhất nhà, đó là... tôi. Ba năm sau nữa thì một bé gái xuất hiện. Đó là tất cả nhân khẩu trong gia đình tôi.

Không chỉ là một người phụ nữ đoan trang, xinh đẹp, mẹ còn là một nội tướng giỏi giang và có nghị lực. Tuy gia đình nội ngoại đều khá giả, nhưng sau năm 1954 đều hiến tặng tài sản cho nhà nước hết, chỉ còn 1 căn nhà để sinh sống, đi làm nhân viên nhà nước... Những năm khó khăn đồng lương công chức ba cọc ba đồng, một nách 3 con, ngày đi làm báo, tối mẹ vẫn thu xếp đi học tại chức Đại học Tổng hợp Văn. Tôi còn nhớ có buổi tối mẹ đi học cắp theo 2 đứa bé: thằng anh 5 tuổi, con bé út 2 tuổi thơ thẩn chơi ngoài hành lang, chờ mẹ học trong lớp xong thì cùng về. Có khi thằng anh (là tôi) chọc con em khóc ré lên, mẹ vội vàng chạy từ trong lớp ra dỗ con bé, rồi chạy lại vào lớp học tiếp...

Rồi mẹ cũng tốt nghiệp Đại học Tổng hợp Văn, sử dụng tiếng Anh, tiếng Pháp nhuần nhuyễn.

Bố tôi là một người say mê nghiên cứu. Giấc mơ làm nghệ sĩ điện ảnh không thành, ông tự học nghề hóa trang và gần như là người nghệ sĩ hóa trang Điện ảnh-Sân khấu đầu tiên sau ngày Thủ đô giải phóng. Đồng lương ít ỏi, ông dành dụm tự mua sắm thiết bị, nghiên cứu về hóa trang. Các chuyên gia hóa trang nước ngoài có đủ công nghệ làm giả, trong khi điện ảnh VN mới chập chững từng bước, lại không có điều kiện giao lưu quốc tế, nên ông phải tự nghiên cứu chế tạo toàn bộ bằng các vật liệu trong nước. Mãi sau này ông mới được cử đi nước ngoàai tập huấn thêm. Một công trình của ông là hóa trang các nghệ sĩ đóng vai các lãnh tụ cách mạng: Lénine (Russia), Dimitrov (Bulgaria), Karl Marx (Germany), Chủ tịch

Nghệ sĩ hóa trang Nhữ Đình Nguyên hóa trang cho Nghệ sĩ Ngọc Thủy (Hải Phòng) vai Chủ tịch Hồ Chí Minh

Hồ Chí Minh (các giai đoạn từ trẻ đến già)...

Gọi là công trình nghiên cứu vì theo trường phái hóa trang Châu Âu thường chọn nghệ sĩ có ngoại hình gần giống rồi hóa trang thêm. Còn bố tôi thì ngược lại, bất cứ diễn viên nào diễn xuất giỏi, ông đều nghiên cứu hóa trang cải tạo lại ngoại hình. Điều này làm cho ông vất vả thêm, nhưng giúp các nghệ sĩ giỏi có ngoại hình không giống vẫn có cơ hội diễn xuất các nhân vật trên. Và nó khẳng định tài năng "phù thủy" của ông. Chính vì vậy, trong khi chuyên gia hóa trang Liên Xô chỉ chọn được nghệ sĩ Can Trường đóng vai Lê nin, thì với bố tôi, nghệ sĩ Mạnh Linh có thể vừa đóng vai Lê nin, vừa đóng vai Chủ tịch HCM sau này, mà hai vai này ngoại hình chẳng hề giống nhau, và NS Mạnh Linh cũng chẳng có ngoại hình giống vị nào cả. Mạnh Linh đã phát huy tài năng diễn xuất của mình dưới bàn tay hóa trang của bố tôi để lại những ấn tượng xuất sắc đối với các vai lãnh tụ. Các nghệ sĩ đóng vai: Nguyễn Tất Thành - Nguyễn Ái Quốc - Hồ Chí Minh như: Hà Quang Văn, Văn Tân, Ngọc Thủy, Đức Trung,... đều đã từng qua "bàn tay phù thủy" của bố tôi. Có những vai phải hóa trang liên tục 8-10 tiếng, nhà tôi trở thành phòng hóa trang, diễn viên cứ ăn uống, nằm ngả trên ghế nghỉ ngơi hoặc ngủ, trong thời gian bố tôi hóa trang. Xong là đi bộ sang Nhà Hát thành phố. (cách nhà tôi 100m) để diễn. Về sau này bố tôi cải tiến công nghệ nên hóa trang nhanh hơn một chút...

Trong khi trong hơn 20 năm bố say mê với các công trình như thế, thì mẹ lặng lẽ thu xếp việc nhà, gói ghém đồng lương ít ỏi chi phí ăn uống, nuôi các con ăn học. Chúng tôi biết bố mẹ lao động vất vả khó khăn, nên không bao giờ đòi hỏi, có sao ăn vậy, mặc vậy. Quần áo chuyền từ đứa lớn sang đứa nhỏ, suốt 17 năm tôi chưa hề mặc quần áo mới, chỉ mặc đồ cũ của anh trai chuyền lại. Nếu có rách thì bàn tay mẹ vá mạng lại cũng rất khéo. Và tôi không bao giờ mặc cảm về điều đó. Bộ quần áo mới đầu tiên tôi nhận được là bộ quân phục khi vào quân đội.

Biết nhà nghèo, nên 3 anh em tôi bảo nhau cố gắng học tập và giúp đỡ bố mẹ. Cả 3 đứa đều luôn học rất giỏi, xếp hàng top của các trường, tháng nào cũng có phần thưởng (sách, tập, bút,...) về cho mẹ đỡ tốn tiền mua. 7 tuổi tôi đã biết nấu cơm bằng bếp củi, đi xếp hàng mua gạo, bột mì, thực phẩm. Một lần anh tôi sơ suất đánh mất sổ gạo (ngày ấy bao cấp gạo, thịt bán theo khẩu phần không có sổ thì không được mua gạo), mẹ khóc quá vì sợ cả nhà... bị đói (vì không có sổ tiêu chuẩn mua gạo). Sau khi vất vả thủ tục làm lại sổ, mẹ giao cho tôi giữ luôn, vì tôi là thằng cẩn thận nhất nhà... Tôi một buổi đi học, một buổi ở nhà làm thêm đồ mỹ nghệ. Bố lấy ở xưởng phim về các cuộn phim hư người ta vứt bỏ (vì chẳng làm gì), đem về nấu nước vôi trong tẩy sạch lớp hóa chất thành phim trong suốt, rồi xịt sơn các màu lên. Bố rất khéo tay, chế tạo các mẫu mỹ nghệ: thuyền buồm, cây dừa, cái chụp đèn ngủ, con bướm, con cá,... bằng phim màu sắc và họa tiết rất đẹp. Rồi cắt sẵn các phụ kiện để đó. Anh em tôi đi học về lấy ra ráp nối theo các mẫu của bố. Mẹ đem sản phẩm đi ký gửi các cửa hàng bán cho khách. Sản phẩm nhà tôi làm ra là độc nhất vô nhị (*sau này người ta cũng copy mẫu nhà tôi làm bán khắp nơi, nhưng gia đình tôi luôn đổi mẫu mới, nên vẫn không đụng hàng*). Nhờ vậy cũng đắp đổi bao nhiêu năm, các con ăn học đến nơi đến chốn… Nhưng bố mẹ không hề ép các con phải làm thêm, tự giác rảnh rỗi lúc nào làm lúc đó, làm bao nhiêu cũng được. Mặc dù gia đình còn khó khăn, bố mẹ vẫn cho các con học thêm các môn nghệ thuật: học nhạc, học đàn (em gái được học piano và đàn thập lục, tôi học guitare, anh trai học violon), học vẽ (vì tôi thừa hưởng năng khiếu môn này của bố)...

Nhờ sự giáo dục toàn diện của bố mẹ mà lớn lên 3 anh em đều tự lập và thành đạt. Ba anh em đều là những nhà khoa học tự nhiên (anh trai và em gái đều là những nhà khoa học về Vật lý, còn tôi là dân Toán-Tin học) nhưng đều yêu nghệ thuật. Tôi may mắn thừa hưởng cả gene hội họa của bố và gene báo chí của mẹ.

Một điều đặc biệt là bố mẹ tôi không bao giờ đánh con cái, cũng không bao giờ mắng chửi thô bạo. Từ nhỏ đến tận bây giờ, 3 anh em chưa hề biết nói tục chửi bậy, có lẽ đó là sự giáo dục nhẹ nhàng của bố mẹ bằng tấm gương của chính mình. Đứa con nào làm sai quấy, mẹ buồn lắm, đôi khi ngồi rơm rớm nước mắt. Ấy vậy mà có sức mạnh hơn bất cứ đòn roi chửi mắng nào. Chúng tôi biết lỗi và len lén sửa lỗi để mẹ khỏi buồn. Đó cũng là một điểm đặc biệt ở mẹ tôi mà tôi còn nhớ. Có một lần mải chơi, kết quả học tập trong tháng tôi bị tụt xuống xếp hạng 2 (không được nhận phần thưởng tháng), mẹ lại ngồi buồn mắt rơm rớm... Tôi tự hứa quyết tâm tháng sau trở lại hạng 1 toàn trường, để mẹ vui.

Anh trai tốt nghiệp phổ thông, năm 1971 được tuyển chọn du học nước ngoài. Một năm sau, tôi đang học lớp 10 (hệ phổ thông 10 năm) thì viết đơn bằng máu tình nguyện đi bộ đội. Và trong ba đứa con, tôi là kẻ đã làm cho mẹ lo lắng nhất, lấy nhiều nước mắt của mẹ nhất…

Hàng tháng, trường cộng tổng điểm của các học sinh giỏi và điểm trung bình của tôi luôn cao nhất trường. Mỗi lần mẹ đi dự họp phụ huynh nhìn con trai được tuyên dương và lãnh thưởng, mẹ vui lắm. Năm tôi đang học lớp 10 (ngoài Bắc lúc đó theo hệ phổ thông 10 năm), Viện Kỹ thuật quân sự đã về chọn 3 học sinh giỏi điểm Toán-Lý-Hóa cao nhất trường để chuẩn bị ngay sau khi tốt nghiệp sẽ tuyển đi du học ở Tasken (Liên Xô cũ) đào tạo sĩ quan điều khiển tên lửa. Trong danh sách đó có tên tôi. Con đường tương lai đang xán lạn thì đùng một cái, tôi có quyết định bất ngờ...

Thằng con trai mới lớn bị ảnh hưởng của hình tượng những người anh hùng trong sách báo thời ấy. Tôi thích đi vào chiến trường chiến đấu hơn là đi học sĩ quan. Tôi thích hình ảnh người lính chiến dạn dày sương gió hơn là anh lính "công tử bột" (*tuổi trẻ thường suy nghĩ lãng mạn như vậy đấy*). Tôi muốn được cầm súng đánh đuổi giặc ngoại xâm, sau đó sẽ tiếp tục đi học...

Hai lần tôi tự cắt ngón tay lấy máu viết đơn tình nguyện đi chiến trường mà không được đi (*vì chưa đủ tuổi*). Lần thứ ba tôi lại viết đơn bằng máu xong cầm trực tiếp lên Quận đội. Anh sĩ quan phụ trách tuyển quân cầm đơn nhìn tôi: "*Cậu thật sự muốn đi phải không? Đã suy nghĩ kỹ chưa?*". Tôi khẳng định ý chí của mình. Anh đưa tôi tờ quyết định gọi nhập ngũ. "*Đây! Cậu viết đi rồi tôi ký.*" Tôi không biết trong quân đội có còn trường hợp nào giống tôi không: Tôi đã được tự viết quyết định nhập ngũ cho chính mình.

Tôi về nói với mẹ: "*Mẹ ơi! Con sắp đi bộ đội!*". Mẹ sững người: "*Con nói đùa hả? Con đang đi học mà. Mà đã đủ tuổi đâu cơ chứ?*". Cầm tờ quyết định có dấu đỏ chót đưa mẹ xem, mẹ lặng người. Rồi chợt bật cười phát hiện: "*Đây là chữ của con mà!*". "*Đúng là chữ của con viết. Nhưng có chữ ký và con dấu của Hội đồng tuyển quân mà*".

Bây giờ mẹ hiểu rằng tôi không nói đùa. Mắt mẹ lại rớm nước mắt. Nhưng lần này tôi không sửa lỗi ngay để cho mẹ vui được nữa rồi. Lại một đứa con sắp đi xa mẹ. Nhưng lần này không phải đi nước ngoài học, mà đi về hướng bom rơi đạn nổ, một cuộc ra đi đầy hiểm nguy bất trắc, không biết có còn gặp lại nữa hay không… Một điều may mắn là tuy tôi đang học lớp 10, chưa hết chương trình phổ thông, nhưng xét học lực của tôi và tinh thần

Hình chụp gia đình năm 1971 trước khi hai anh em đi xa.

tình nguyện chiến đấu, Sở Giáo dục Hà Nội đã đặc cách cấp bằng tốt nghiệp phổ thông (nhờ vậy, sau chiến tranh tôi mới đủ điều kiện được thi vào Đại học).

Sau thời gian rèn luyện thao trường, chúng tôi lên đường đi vào Nam chiến đấu. Tôi viết thư báo tin chúng tôi sẽ lên tàu tại ga Ghềnh (Ninh Bình) vào ngày đó, nếu bố mẹ biết tin thu xếp xuống ngay để gặp mặt con trước khi đi xa. Nhưng đợi mãi không thấy bố mẹ, không biết thư có kịp đến nơi không. Tàu chuyển bánh về phương Nam mà không được gặp mặt chia tay bố mẹ lần cuối. Hai bên đường, bà con tụ tập đứng khóc ròng nhìn đoàn tàu chở hàng ngàn thanh niên trẻ tuổi sung sức kia đi chiến đấu, liệu rằng sẽ còn ai sống sót trở về...

Vào đến ga Vinh, chúng tôi xuống tàu chuyển sang đi sà lan ngược dòng Nhật Lệ đến chân dãy núi Trường Sơn. Cuộc hành quân bộ "xẻ dọc Trường Sơn" gian khổ bắt đầu… Mỗi lần hành quân ngồi nghỉ giải lao trên dãy Trường Sơn trời mây mênh mông như biển, tôi lại nhìn về phương Bắc xa xăm. "*Giờ này bạn bè chắc còn đang đi học. Bố mẹ và em gái đang làm gì nhỉ, có biết con đang ở trên đỉnh núi cao vợi xa xôi này không* ?"...

Giữa đường hành quân Trường Sơn, gặp những đoàn xe vận tải ngược đường ra Bắc, tôi xin những mẩu vỏ bao thuốc lá lật bên trong giấy còn trắng ghé vào ánh sánh mờ mờ đèn gầm xe tải viết vội vài chữ "*Con còn khỏe, bố mẹ yên tâm*" và gửi anh lái xe "*Khi nào ra đến nơi, anh bỏ vào bao thư gửi đến địa chỉ này cho em. Xin cám ơn*". Trong chiến tranh, chúng tôi báo tin cho gia đình bằng cách ấy, hy vọng cha mẹ biết tin con còn sống…

Tôi có biết đâu trong bao nhiêu năm tôi ở chiến trường, không có tin tức gì của con, mẹ luôn đi cầu khấn, xem bói về tình hình con trai như thế nào. Đêm đêm lén nghe đài đối phương xem có thông tin gì liên quan đến con trai. Sau này nghe em gái kể lại, cứ nghe bất cứ ai nhận được tin trong Nam gửi ra, bố mẹ lại tìm đến nhà để hỏi xem có thông tin liên quan gì đến con mình hay không... Rồi lại thất vọng ra về... Đầu năm 1975, trong một trận đánh ở lộ 4 (Mỹ Tho), một số giấy tờ của đơn vị tôi bị lọt vào tay địch. Chúng đem đọc trên mục "Sinh Bắc - Tử Nam" của đài phát thanh Sài Gòn, bố mẹ tôi thấy đúng tên con và phiên hiệu đơn vị, ruột gan đau như cắt, nhưng vẫn hy vọng con mình còn sống… Đêm đêm mẹ nằm khóc thầm vì lo lắng cho con trai *(sau này nghe em gái kể lại, tôi mới thấy thương mẹ nhiều hơn)*. Tôi đã làm bố mẹ lo lắng biết nhường nào.

Ngày 30/4/1975, miền Nam được giải phóng. Vẫn chưa có tin con không biết sống chết ra sao. Một lần nhìn vẻ mặt thẫn thờ của mẹ tôi khi đến nhà hỏi thăm tin tức con trai, người chủ nhà thấy tội nghiệp, chỉ cho mẹ đến xem một ông thầy bói "tên tuổi". Thầy bói nói tôi bị thương nặng lắm. Mẹ lại tất tả chạy khắp các bệnh viện, quân y viện hỏi thăm, hy vọng người ta chuyển con mình ra điều trị, mà chắc là tôi giấu không báo tin về nhà… Nhưng rồi cũng lại thất vọng tràn trề.

Một người chú dượng được cử vào Nam làm ở Ủy ban quân quản TP.HCM. Gia đình giao nhiệm vụ cho chú phải đi tìm bằng được tôi. Rồi phải chụp hình gửi ra để tin chắc là thằng con còn sống. Chú cũng lần mò hỏi thăm đơn vị, từ Sư đoàn đến Trung đoàn, cuối cùng cũng gặp được tôi đang đóng quân ở Tây Ninh. Hai chú cháu ôm nhau mừng mừng tủi tủi. Chú xin phép đơn vị cho tôi nghỉ một ngày, trò chuyện rồi ra tiệm chụp hình. Đất nước mới giải phóng, Bưu điện chưa thông suốt. Tháng 8/1975, bố mẹ mới chính thức biết tin tôi còn sống và nguyên vẹn (*tôi chỉ bị thương ở phần mềm và bị sức ép của bom pháo thôi*).

Không biết từng ấy năm cuộc chiến, tôi đã làm mẹ tốn bao nhiêu nước mắt.

Năm 1976, lần đầu tiên tôi được đơn vị cho về phép. Chuyến tàu quân sự về đến Ga Hà Nội là 1 giờ đêm. Tôi quyết định đi bộ về nhà (*cách ga khoảng 2 km*)… Bước chân giữa đêm khuya trên hè phố, tôi trào nước mắt, không ngờ mình lại có ngày bước chân trở lại đường phố quê hương quen thuộc này. Tôi đã may mắn hơn nhiều đồng đội, họ cùng ra đi với tôi nhưng đã mãi mãi nằm lại đất phương Nam.

Về đến nhà, cả nhà đang ngủ say. Tự nhiên tôi nảy ra ý nghĩ "trêu đùa" mẹ. Tôi gõ cửa. Phía trong tiếng mẹ ngái ngủ hỏi ra: "*Ai đó ?*". Tôi bịt mũi cho khác giọng: "*Nhà có khách quý nhé*". Có tiếng mở khóa cửa lạch xạch. Cánh

cửa mở ra, mẹ tôi sững nhìn tôi đang đeo ba lô đứng ở sân dưới ánh trăng. Chợt mẹ thảng thốt la lên một tiếng, bật khóc òa, lao ra ôm chầm lấy tôi. Nước mắt mẹ thấm đẫm ngực áo quân phục của tôi...

Tôi lại hối hận vì đã làm mẹ khóc... Dù đó là những giọt nước mắt mừng vui vì đứa con đã trở về nguyên vẹn sau cuộc chiến...

Trọn đời bên nhau…

Suốt cuộc đời mẹ chỉ biết chăm lo cho chồng, cho con. Tôi chưa thấy mẹ lo một cái gì cho bản thân. Mẹ luôn tằn tiện từng đồng để lo cho cuộc sống gia đình, lo cho tương lai của các con. Có như thế, cuộc sống của chúng tôi mới được no đủ và học hành tử tế.

Ngày tôi tốt nghiệp Khoa Toán Trường Đại học Tổng hợp TP.HCM, mẹ muốn tôi trở về Hà Nội để gia đình đoàn tụ bên nhau. Nhưng tôi xin mẹ để tôi sinh sống ở TP.HCM, vì tôi thích hợp với cuộc sống năng động, dễ phát triển tài năng hơn. Tôi sẽ xây dựng 1 cơ sở, nếu bố mẹ muốn vào Nam sinh sống thì có con lo cho. Mẹ đành đồng ý chứ tôi biết mẹ cũng lo cho tôi lắm, vừa ở quân đội ra, mới tốt nghiệp ĐH, một thân một mình bươn chải ở TP này.

Khi các con đã khôn lớn và đi làm, hàng tháng trích tiền lương gửi biếu bố mẹ, mẹ cũng gửi tiết kiệm chứ không tiêu xài. Chúng tôi luôn "trách" mẹ về việc này, mẹ chỉ cười hiền hậu: "*Bố mẹ già rồi, ăn tiêu có bao nhiêu đâu*". Khi các con lập gia đình, mẹ gói ghém đưa mỗi đứa vài chỉ vàng. Ngày tôi cưới vợ, bố mẹ từ Hà Nội vào dự ... Nhận từ tay mẹ 2 chỉ vàng, tôi muốn ứa nước mắt nhìn mẹ. *"Mẹ ơi, sao mẹ không lo ăn uống giữ gìn sức khỏe, dành dụm cho con làm chi ?*". Mẹ nói: "*Con sống một mình xa bố mẹ, mẹ không lo gì được cho con, mẹ chỉ có tấm lòng thôi*"...

Hai chỉ vàng mẹ đưa ngày ấy, 25 năm nay cho đến bây giờ tôi vẫn để nguyên trong ví luôn giữ bên cạnh mình như một kỷ niệm ấm áp về mẹ.

Khi mẹ được cử đi CHDC Đức công tác (thời vẫn còn khối Đông Âu), mẹ cũng chắt chiu từng đồng sinh hoạt phí mua quà về cho bố, cho con, chẳng thấy mẹ mua sắm cho mình một thứ gì. Biết thằng con trai làm họa sĩ biếm, mẹ bấm bụng mua mấy tập tranh hội họa và biếm họa của Đức về làm quà. Mẹ nói mua ở ngay Berlin, gần bức tường Berlin nổi tiếng đấy. Tôi cầm mấy tập tranh mà rưng rưng. Tranh nghệ thuật của Đức giá bán mắc lắm mà mẹ vẫn mua... tôi biết mẹ phải nhịn chi tiêu cá nhân hàng ngày để dành tiền mua cho tôi làm tư liệu tham khảo, vì mẹ luôn nghĩ đến con ở bất cứ nơi nào. Tình mẹ cứ trĩu nặng mãi trong tôi. Khi tên tuổi tôi được đưa vào Địa chí Văn hóa TP.HCM (Lịch sử 300 năm SG-TP.HCM) như là một trong các cây cọ biếm tiêu biểu của Việt Nam, mẹ rất vui chúc mừng tôi, và tôi coi đấy như một món quà đền đáp cho công ơn bố mẹ.

Một lần bố bị tai biến mạch máu não, sức khỏe yếu đi. Các con ở xa, chỉ có mẹ hàng ngày ở bên chăm sóc bố, chiều chiều dìu bố cùng đi dạo vườn hoa Con Cóc (trước cửa Bắc Bộ Phủ cũ) gần nhà. Mẹ làm những bài thơ đọc cho bố nghe, trước khi đi sinh hoạt ở tổ hưu trí.

Thế mà không ai ngờ, mẹ lại là người ra đi trước bố.

Tự nhiên, lưỡi mẹ mọc lên cái mụn nhỏ xíu như là bị nhiệt. Nhưng rồi mãi không khỏi. Lúc này anh trai đã đi thực tập ở Pháp, nhà chỉ còn 2 ông bà với nhau. Mẹ không muốn đi bệnh viện khám vì lo bố ở nhà không ai chăm sóc. Chờ mãi cho đến khi con trai về nước, mẹ mới đi khám, thì nghe kết luận là bị u ác tính.

Đưa mẹ đi điều trị bệnh viện K (Hà Nội). Hóa trị, xạ trị,... bệnh mẹ không bớt mà khối u ngày càng phát triển. Cho đến ngày tôi nhận được điện thoại của anh trai "*Mẹ bệnh nặng lắm rồi, không còn ăn được nữa*". Tôi thu xếp công việc, gom hết tiền bạc bay ra với mẹ. Mẹ vẫn đi đứng nhanh nhẹn, nhưng không ăn được, chỉ uống nước và các thứ xay nhuyễn. Chúng tôi bàn chuyển sang chữa trị Đông y. Số tiền mang ra tôi đưa anh trai sửa sang lại nhà cho bố mẹ. Còn mẹ gói ghém đồ đạc, theo tôi vào Nam chữa trị... Có lẽ mẹ cũng đã dự đoán chuẩn bị cho chuyến đi xa này sẽ không bao giờ trở lại, nên mang theo tấm hình mới chụp, dặn con "*Nếu mẹ có mất thì hỏa táng rồi gửi chùa trong ấy. Mẹ thích yên nghỉ trong chùa. Tấm hình này mẹ chụp trước khi bệnh, mẹ có mệnh hệ gì để ảnh thờ cho đẹp*"... Tôi muốn khóc trong lòng. Nhưng

Gia đình ngày đoàn tụ năm 1978. Anh trai tốt nghiệp Đại học ngành Vật lý hạt nhân ở Hungary về. Em gái sắp tốt nghiệp Khoa Vật Lý Trường Đại học Tổng hợp Hà Nội, còn tôi mới bắt đầu là sinh viên Khoa Toán Trường Đại học Tổng hợp TP.HCM

tôi vẫn mua vé khứ hồi cho mẹ, để trống ngày bay ra, về tâm lý mẹ yên tâm là sẽ khỏi bệnh, sẽ có ngày mẹ trở về Hà Nội.

Mấy tháng trời trị bệnh theo phương pháp nhịn ăn của Đông y (mà mẹ cũng chỉ uống nước, có ăn được gì đâu). Hàng ngày tôi chở mẹ đi chữa bệnh bằng nhân điện. Mỗi khi tôi húng hắng ho, mẹ ngồi sau xoa vuốt vuốt lưng cho con trai (đến bây giờ chạy xe, đôi khi tôi vẫn có cảm giác bàn tay mẹ vuốt ve ấy). Có khi chạy ngang một tiệm hủ tiếu, mẹ nói: "*Khi nào hết bệnh chắc mẹ phải ăn một tô hủ tiếu xem sao! Nghe nói hủ tiếu Nam Vang ngon lắm*". Tôi nuốt nước mắt vào trong lòng: "*Vâng, mẹ ạ! Mẹ cứ cố gắng trị hết bệnh đi, muốn ăn gì con cũng sẽ mua cho mẹ!*".

Buổi tối tôi phải đi làm thêm ở các công ty thiết kế, thường 9-10g tối mới về nhà. Mẹ vẫn chờ, vội vã đi hâm lại đồ ăn. Tôi cản lại: "*Mẹ cứ để con, có sao ăn vậy. Con từng là người lính, ăn uống đơn giản quen rồi mà mẹ*". Nhưng mẹ vẫn nói:" *Để mẹ hâm lại, con ăn nóng cho giữ sức khỏe*". Tôi chợt thấy, tình mẹ vẫn lo cho con như ngày nào, dù con đã trưởng thành, đã là chủ một gia đình nho nhỏ.

Ở nhà tôi mãi mẹ cũng buồn. Ban ngày các con đi làm, các cháu đi học hết, mẹ một mình thui thủi đi ra đi vào trong nhà. Mẹ muốn lên nhà dì em gái ruột (đã nghỉ hưu) ở, ban ngày có chị có em trò chuyện. Thế là hàng ngày, buổi tối tôi chạy lên ngủ trên chiếc ghế xếp cạnh giường mẹ. Khi cơn đau hành hạ, mẹ gồng mình không kêu sợ ảnh hưởng giấc ngủ mọi người, chỉ rên khe khẽ, tôi lại bấm huyệt, bóp tay bóp chân cho mẹ bớt đau. Sáng sớm chạy về nhà tắm rửa thay đồ rồi đi làm. Rồi em gái từ nước ngoài về thăm mẹ. Em tạm gánh chuyện chăm sóc mẹ đỡ cho tôi vài ngày. Mỗi tối tôi vẫn ghé thăm trò chuyện với mẹ rồi mới quay về nhà ngủ.

Một buổi tối khi trò chuyện, mẹ còn hỏi sao lâu không thấy đưa mấy đứa nhỏ lên chơi, tôi hẹn cuối tuần cho các cháu lên thăm bà. Thế mà, 5 giờ sáng hôm sau tôi nhận được điện thoại của em gái, giọng gấp gáp thảng thốt: "*Anh lên ngay, mẹ sắp đi rồi!*". Tôi phóng xe như điên trên đường phố chạy ào lên, nước mắt giàn giụa. Mẹ đang hấp hối, tôi ẵm mẹ đưa đi cấp cứu... Nhưng không kịp nữa rồi, mẹ đã ra đi lặng lẽ trên tay tôi.

Theo ý nguyện cuối cùng của mẹ, chúng tôi đưa cốt của mẹ vào chùa thờ. Chúng tôi giấu biệt không báo cho bố biết tin mẹ đã ra đi, vì sợ cú sốc sẽ làm ông không chịu đựng nổi. Ông cũng yếu đi nhiều sau lần đột quỵ. Bố cứ thắc thỏm với anh trai tôi: "*Sao dạo này không thấy mẹ con gọi điện thoại ra nữa?*". Mọi người trả lời qua quít rằng mẹ bận đi chữa bệnh nội trú rồi, không gọi điện thoại được. Người bác họ ở TP. HCM ra chơi đến thăm, bố nói: "*Anh vào đó cho em gửi lời thăm Nghiêm nhé. Em thương và nhớ Nghiêm lắm. Sao lâu quá không thấy Nghiêm gọi cho em? Bao giờ Nghiêm trị bệnh xong ra hả anh?...*". Mọi người lén quay đi giấu những giọt nước mắt.

Chưa đầy một năm sau, một cơn đột quỵ khác đã đưa bố đi về cõi vĩnh hằng... Nơi ấy có người vợ hiền yêu dấu của bố. Chúng tôi mang hũ cốt của bố vào Nam đặt bên cạnh mẹ.

Bây giờ bố mẹ đã trọn ý nguyện, vẫn mãi ở cạnh bên nhau trong tháp 1- chùa Phổ Quang (Phú Nhuận, TP.HCM).

Giáng sinh này con sẽ về

Gia An

Những ngày này Sài Gòn nhộn nhịp hơn, rộn ràng hơn trong khí trời se lạnh. Cái lạnh ấy không đủ làm người ta buốt giá nhưng đủ để chạnh buồn.

Gần mười năm rồi con sống xa nhà, bỗng dưng thèm trở lại như đứa trẻ được cha đưa mẹ đón, cưng chiều. Mười lần đón Giáng sinh nơi Sài thành cứ ngỡ mình quen. Vậy mà vẫn cứ buồn vui lẫn lộn.

Con nhớ ngày xưa bé còn ở bên cha mẹ, mỗi lần đến Giáng sinh gia đình mình cùng nhau đi lễ nhà thờ rồi quây quần bên mâm cơm đạm bạc mà vô cùng ấm áp.

Con nhớ đêm đêm, mẹ canh chừng đắp chăn cho con vì con hay đạp tung chăn khi ngủ. Mùa đông lạnh khiến người ta yêu thương nhau nhiều hơn, gần nhau hơn phải không mẹ?

Ngày xưa nhà mình nghèo, Giáng sinh không cây thông, không hang đá, không ánh đèn muôn màu sắc, chỉ có ngôi sao năm cánh treo lơ lửng trong nhà. Bấy nhiêu đó đủ làm con thấy ấm áp vô cùng. Giáng sinh cũng không có gà tây, không có bánh kem, chỉ có bữa cơm mắm kho với vài cọng rau đồng nhưng sao con thấy ngon quá chừng.

Mười mùa Noel con thấy mình lẻ loi giữa Sài thành tấp nập, vội vã. Cô bé ngày nào ngủ còn phải để mẹ đắp chăn, giờ đây phải tự bước trên đường đời. Mà cuộc đời vốn lắm chông gai...

Con trưởng thành và quen dần với cuộc sống mới của mình. Vội vã sống với những lo toan bộn bề, với những khó khăn của cô gái nghèo ra thành phố. Đôi khi con mệt nhoài và tự thấy mình lạnh lùng. Cuộc sống không có cha mẹ bên cạnh làm con già dặn và trưởng thành hơn. Đôi chân con đi khắp chốn thị thành đã trở nên rắn rỏi.

Dù trưởng thành thế nào con vẫn mãi mãi là đứa trẻ nhỏ trong lòng cha mẹ. Tóc cha mẹ bạc phải chăng là để tóc con xanh, bàn tay mẹ nhăn, chai sần là để tay con cầm bút... Vậy mà con cứ mải miết trên đường đời, quên mất những điều thật thiêng liêng ấy.

Đôi lúc mệt mỏi con ước được về bên cha mẹ, về bên mái ấm thân thương. Ở đó có biết bao kỷ niệm thời ấu thơ...

Con chẳng biết rồi cuộc đời này sẽ xô đẩy con về đâu, nhưng con biết luôn có một nơi cho mình dừng chân sau những chặng đường dài mệt mỏi. Con biết rằng dù có ngày nào đó cuộc đời này hắt hủi con, cha mẹ vẫn luôn dang tay chờ đón con trở về. Con hạnh phúc vì trên mỗi chặng đường con đi vẫn có người dõi theo. Và mỗi khi cô đơn buồn tủi, lòng con thấy ấm lại khi nghĩ đến cha mẹ.

Một mùa Giáng sinh đang đến. Con bận việc nên chưa về được, nhưng chắc chắn Giáng sinh này con sẽ về bên mái nhà xưa, bên cha mẹ - bến bình yên của cuộc đời con...

ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI

NÂNG CAO QUẢN LÍ, KHAI THÁC CƠ SỞ DỮ LIỆU VÀ TÀI NGUYÊN DÙNG CHUNG

Ngày 15/12/2012, Đại học Quốc gia Hà Nội (ĐHQGHN) đã tổ chức Hội nghị "Tập huấn sử dụng CSDL tích hợp và tiêu chí xếp hạng Đại học đạt chuẩn quốc tế" cho toàn thể cán bộ, nhân viên thuộc Cơ quan ĐHQGHN.

GS.TS Nguyễn Hữu Đức, Phó Giám đốc ĐHQGHN đã tới tham dự và phát biểu chỉ đạo hội nghị. Phó Giám đốc đánh giá cao sáng kiến và sự phối hợp giữa Văn phòng và Cơ quan ĐHQGHN trong việc tổ chức lớp tập huấn này nhằm nâng cao chuyên môn, nghiệp vụ, kỹ năng sử dụng CNTT cho cán bộ, viên chức của ĐHQGHN, tạo điều kiện tốt hơn nữa công tác tham mưu tư vấn cho Ban Giám đốc cũng như phục vụ hiệu quả việc quản lý điều hành, khai thác CSDL và tài nguyên dùng chung mà ĐHQGHN đã xây dựng.

PGĐ Nguyễn Hữu Đức chia sẻ, trong thời gian qua, Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XI đã có nghị quyết và chủ trương đổi mới đại học theo hướng chuẩn hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế, đặc biệt trong tháng 11 vừa rồi, Hội nghị T.Ư Đảng lần thứ 6 cũng đã họp và có nghị quyết và một kết luận quan trọng về việc đổi mới toàn diện, đồng bộ và căn bản Khoa học Công nghệ và Giáo dục đào tạo. Trên tinh thần đó, ĐHQGHN cũng đã xây dựng chương trình hành động thực hiện nghị quyết T.Ư 6.

Tại buổi tập huấn, PGS.TS Nguyễn Quý Thanh, Viện trưởng Viện Đảm bảo chất lượng Giáo dục và ThS. Đào Kiến Quốc, Phó Giám đốc phụ trách Trung tâm ứng dụng CNTT đã có bài thuyết trình về tiêu chí xếp hạng Đại học đạt chuẩn quốc tế và hướng dẫn sử dụng hệ thống CSDL tích hợp cho các cán bộ tham gia.

ĐHQGHN TRAO BẰNG TIẾN SĨ DANH DỰ CHO NHÀ KHOA HỌC ĐOẠT GIẢI NOBEL

Trong khuôn khổ tổ chức các hoạt động "Những cầu nối - Đối thoại hướng tới văn hóa hòa bình-Brigdes" lần thứ 4 được tổ chức tại Việt Nam, ĐHQGHN vinh dự được đón tiếp và trao bằng Tiến sĩ danh dự cho 2 nhà khoa học đạt giải Nobel về Vật lý và Hóa học.

Từ năm 2003, Quỹ Hòa Bình Quốc tế - IPF đã lần lượt tổ chức các hoạt động tại Thái Lan, Philippine, Malaysia và Cam-pu-chia và đã mang lại kết quả tích cực.

Đây là dịp để cán bộ và sinh viên của ĐHQGHN có cơ hội tăng cường đối thoại và trao đổi với các nhà khoa học hàng đầu thế giới, giao lưu trao đổi kinh nghiệm trong nghiên cứu khoa học, mở rộng mối quan hệ quốc tế, tăng cường sự hiểu biết lẫn nhau, hướng tới một nền văn hóa hòa bình, không bạo lực.

HỘI THẢO GIÁO DỤC VIỆT NAM - IRELAND

Ngày 10/12/2012, ĐHQGHN và Đại sứ quán Ireland đồng tổ chức Hội thảo giáo dục Việt Nam - Ireland.

Tham dự chương trình có ngài Ciaran Cannon - Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Kỹ năng Ireland; ngài Damien Cole - Đại sứ Ireland tại Việt Nam; PGS.TS Phùng Xuân Nhạ - Ủy viên Dự khuyết Ban chấp hành T.Ư Đảng, Phó Giám đốc thường trực ĐHQGHN, TS.Nguyễn Xuân Vang - Cục trưởng Cục Đào tạo với nước ngoài, Bộ Giáo dục và Đào tạo, cùng đại diện các trường ĐH và Viện Công nghệ hàng đầu của Ireland và Việt Nam.

Hội thảo chính là cơ hội gặp gỡ của các tổ chức giáo dục Việt Nam - Ireland để từ đó tìm ra các cơ hội hợp tác mới, hiệu quả hơn.

Trong bài phát biểu của mình, PGS.TS Phùng Xuân Nhạ nhấn mạnh, giáo dục và đào tạo luôn đóng vai trò quan trọng trong việc phát triển kinh tế xã hội của mỗi quốc gia. Hiện nay, Chính phủ Việt Nam luôn đặt ưu tiên hàng đầu cho phát triển giáo dục, đặc biệt là giáo dục đại học với sự chú trọng vào phát triển chất lượng đào tạo cũng như nguồn nhân lực.

Phó Giám đốc cũng khẳng định, để cải thiện được chất lượng giáo dục cần thúc đẩy hội nhập quốc tế, ứng dụng công nghệ tiên tiến và cải thiện chất lượng hệ thống giáo dục và đào tạo. ĐHQGHN coi việc tăng cường hợp tác quốc tế là một trong những nhiệm vụ quan trọng thúc đẩy sự phát triển của mình, nhằm thực hiện mục tiêu trở thành trung tâm đào tạo và nghiên cứu hàng đầu tại Việt Nam, đạt chuẩn quốc tế.

Cũng trong buổi Hội thảo, Bộ trưởng Ciaran Cannon cho biết, đây là cơ hội thúc đẩy mối quan hệ lâu bền giữa nền giáo dục hai nước và là điều kiện thuận lợi giữa các cơ sở giáo dục hai nước trong việc phối hợp hợp tác lâu dài.

ĐẠI HỌC QUỐC GIA TP.HCM

ĐẠI HỌC QUỐC GIA THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH VÀ TỈNH LÂM ĐỒNG KÝ KẾT CHƯƠNG TRÌNH HỢP TÁC ĐÀO TẠO NGUỒN NHÂN LỰC VÀ HOẠT ĐỘNG KHOA HỌC CÔNG NGHỆ ĐẾN NĂM 2020

Ngày 23/11/2012, ĐHQG-HCM và tỉnh Lâm Đồng đã tổ chức Lễ ký kết chương trình hợp tác đào tạo nguồn

nhân lực và hoạt động khoa học công nghệ đến năm 2020 với 4 nội dung hợp tác: Triển khai chiến lược phát triển kinh tế -xã hội tỉnh Lâm Đồng; Đào tạo nguồn nhân lực; Chuyển giao, nghiên cứu ứng dụng tiến bộ khoa học công nghệ; Xây dựng Khu đại học quốc tế tại Lâm Đồng. Việc hợp tác nhằm mục đích thực hiện mục tiêu của Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh Lâm Đồng lần thứ IX, đồng thời phát huy thế mạnh của ĐHQG-HCM về nghiên cứu khoa học và chuyển giao công nghệ, về đào tạo trình độ cao và chất lượng cao. Đặc biệt là tạo lập mối quan hệ hợp tác chặt chẽ, thường xuyên giữa UBND và các cơ quan chức năng tỉnh Lâm Đồng với ĐHQG-HCM và các đơn vị thành viên của ĐHQG-HCM trong đào tạo nguồn nhân lực, nghiên cứu, chuyển giao khoa học công nghệ của tỉnh Lâm Đồng đến năm 2020.

Tại buổi làm việc, ĐHQG-HCM và tỉnh Lâm Đồng đã ký kết 1 chương trình hợp tác chung giữa hai đơn vị. Ngoài ra đại diện lãnh đạo ĐHQG-HCM, lãnh đạo các đơn vị thành viên ĐHQG-HCM và lãnh đạo UBND tỉnh Lâm Đồng cùng lãnh đạo các sở có liên quan đã ký kết 3 thỏa thuận nằm trong chương trình hợp tác lần này gồm:

1. Thỏa thuận hợp tác đào tạo cán bộ quản lý giai đoạn 2012-2015 nhằm hướng đến mục đích xây dựng đội ngũ cán bộ quản lý trong diện quy hoạch có tầm nhìn, có năng lực lãnh đạo, có kiến thức chuyên môn, chất lượng cao, có bản lĩnh chính trị vững vàng, có khả năng thực hiện tốt và hiệu quả vai trò quản lý, lãnh đạo cho tỉnh Lâm Đồng;

2. Thỏa thuận về hợp tác đào tạo và nghiên cứu khoa học giai đoạn 2012-2015 nhằm phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao, nâng cao năng lực nghiên cứu khoa học và nhu cầu chuyển giao công nghệ của tỉnh Lâm Đồng;

3. Thỏa thuận hợp tác xây dựng dự án khu đại học quốc tế tại tỉnh Lâm Đồng. Hai bên phối hợp để xây dựng dự án khu đại học quốc tế đáp ứng nhu cầu nguồn nhân lực của tỉnh Lâm Đồng, phù hợp với xu thế phát triển và hội nhập.

30 SINH VIÊN, HỌC VIÊN CAO HỌC ĐHQG-HCM NHẬN ĐƯỢC HỌC BỔNG PONY CHUNG NĂM 2012

Ngày 27/11/2012, ĐHQG-HCM và Quỹ HB Pony Chung đã phối hợp tổ chức trao học bổng Pony Chung năm 2012 cho 30 sinh viên, học viên cao học của ĐHQG-HCM. Mỗi suất học bổng trị giá 500 usd/sinh viên/năm.

Quỹ học bổng Pony Chung được triển khai tại ĐHQG-HCM từ năm 2007 với mục tiêu động viên, khuyến khích các sinh viên, học viên cao học nỗ lực và phấn đấu đạt kết quả cao trong học tập. Năm 2012, có 20 sinh viên và 10 học viên cao học của ĐHQG-HCM nhận được học bổng này. Tính đến nay, Quỹ HB Pony Chung đã trao 170 suất cho sinh viên, học viên ĐHQG-HCM.

Phát biểu tại buổi lễ, TS. Nguyễn Đức Nghĩa - Phó Giám đốc ĐHQG-HCM đánh giá cao sự ủng hộ và hỗ trợ của chương trình HB Pony Chung đối với sinh viên ĐHQG-HCM; đồng thời hy vọng 30 sinh viên, học viên nhận được học bổng sẽ tiếp tục cố gắng trong học tập, nghiên cứu khoa học, tiếp thu kiến thức khoa học-công nghệ và trau dồi nhân cách đóng góp nhiều hơn cho xã hội và góp phần xây dựng đất nước.

HỘI THẢO VỀ CÔNG NGHỆ MICRO-NANO LẦN THỨ 9 - MINATEC 2012

Ngày 3 - 4/12/2012, Phòng thí nghiệm Công nghệ Nano ĐHQG-HCM đã phối hợp với CEA-LETI-MINATEC - Cơ quan Năng lượng Nguyên tử và Năng lượng thay thế Cộng hòa Pháp tổ chức hội thảo thường niên về Công nghệ Micro-Nano. Hội thảo năm nay có chủ đề "Ứng dụng hệ thống cảm biến nano trong phòng ngừa bệnh tôm".

Hội thảo là kết quả của thỏa thuận hợp tác quốc tế giữa PTN Công nghệ Nano ĐHQG-HCM với CEA-LETI-MINATEC.

Tham dự hội thảo có các chuyên gia của Cộng hòa Pháp, đại diện các công ty sản xuất các loại cảm biến, thiết bị quan trắc môi trường, đơn vị quản lý môi trường nước, đơn vị nghiên cứu về sinh học, bệnh tôm, các công ty nuôi trồng thủy sản và gần 100 đại biểu là giảng viên, nghiên cứu viên, chuyên viên, nghiên cứu sinh, học viên cao học, sinh viên năm cuối các chuyên ngành Vật liệu và Linh kiện micro-nano, Vật lý, Hóa học, Môi trường, Sinh học, Nuôi trồng thủy sản, Điện tử, Công nghệ Thông tin... đang công tác và học tập tại các trường, viện và công ty trên địa bàn Tp.HCM, Nha Trang và các tỉnh thuộc khu vực Đồng bằng sông Cửu Long.

Qua các phiên hội thảo toàn thể, hội nghị bàn tròn và báo cáo chuyên đề song song, các đại biểu đã được nghe báo cáo về các phương pháp đánh giá chất lượng nước (thông số hóa lý) dùng trong nuôi trồng thủy sản; Ứng dụng hệ thống cảm biến nano trong phát hiện các loại vi khuẩn, virus gây bệnh cho tôm; Thực trạng tình hình nuôi tôm tại các tỉnh Đồng bằng sông Cửu Long; Ứng dụng hệ thống cảm biến nano trong quan trắc các thông số hóa lý môi trường nước nuôi tôm; Ứng dụng công nghệ thông tin, internet và mạng không dây 3G trong quản lý, kiểm soát môi trường và phòng ngừa bệnh tôm…Trong đó, các đại biểu tập trung thảo luận các vấn đề về ứng dụng hệ thống cảm biến nano trong phòng ngừa bệnh tôm ở khu vực Đồng bằng Sông Cửu Long.

TỔNG KẾT CHƯƠNG TRÌNH "BỮA ĂN THÂN THIỆN" DÀNH CHO SINH VIÊN ĐHQG-HCM LẦN 2 NĂM 2012

Ngày 27/11/2012, ĐHQG-HCM đã tổ chức Lễ tổng kết chương trình "Bữa ăn thân thiện" dành cho sinh viên ĐHQG-HCM lần thứ 2 năm 2012 với sự tài trợ của Tập đoàn Hoa Sen.

Chương trình "Bữa ăn thân thiện" là chương trình dành cho các sinh viên có hoàn cảnh khó khăn đang học tập và rèn luyện tại ĐHQG-HCM. Thông qua chương trình, các sinh viên này đã nhận được 18200 suất ăn vối tổng giá trị là 273 triệu đồng (mỗi suất 15000 đồng). Bằng cách sử dụng các suất ăn của chương trình tại 6 căng tin của các đơn vị thành viên và trực thuộc ĐHQG-HCM, 600 lượt sinh viên đã có những "bữa ăn thân thiện" từ ngày 10/4-18/11/2012.

Theo Ban tổ chức, Chương trình được tổ chức nhằm hỗ trợ một phần chi phí sinh hoạt cho các sinh viên khó khăn, đồng thời tuyên truyền, vận động đoàn viên, thanh niên ĐHQG-HCM chú ý cách ăn uống đảm bảo vệ sinh, an toàn và có lợi cho sức khỏe.

NHIỀU SINH VIÊN ĐHQG-HCM NHẬN ĐƯỢC HỌC BỔNG "SAIGON CO.OP - CHẮP CÁNH TƯƠNG LAI" VÀ HỌC BỔNG SUMITOMO NĂM 2012

Ngày 17 và 28/11/2012, ĐHQG-HCM có 17 sinh viên nhận được học bổng "Saigon Co.op-Chắp cánh tương lai" và 45 sinh viên nhận được học bổng Sumitomo.

Hai chương trình học bổng này nhằm khuyến khích những sinh viên khó khăn có tinh thần vượt khó, có ý chí phấn đấu vươn lên trong học tập và có đạo đức tốt. Đối tượng được nhận học bổng của Saigon Co.op là những tân sinh viên trúng tuyển hệ chính quy bậc đại học năm 2012; Sinh viên năm thứ II trở đi có điểm trung bình tích lũy năm học vừa qua đạt từ 7.00 trở lên cho các sinh viên thuộc các nhóm ngành/chuyên ngành kinh tế, Công nghệ Thông tin, Công nghệ Hóa học, Công nghệ thực phẩm, Kiến trúc, Xây dựng. Mỗi suất học bổng trị giá 5 triệu đồng.

Chương trình học bổng Sumitomo dành cho sinh viên năm nhất và kéo dài trong suốt 4 năm học ĐH, nếu SV đáp ứng được tiêu chuẩn xét chọn lại hàng năm. Mỗi suất học bổng trị giá 200 USD/năm.

HỘI NGHỊ CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC ĐHQG-HCM LẦN III

Ngày 30/11/2012, ĐHQG-HCM đã tổ chức Hội nghị Chất lượng Giáo dục lần III nhằm tổng kết công tác Đảm bảo chất lượng giáo dục (ĐBCL) năm 2011-2012 và đề ra phương hướng nhiệm vụ giai đoạn 2013-2015.

Tại hội thảo, Trung tâm Khảo thí và Đánh giá Chất lượng Đào tạo (đơn vị thường trực của Hội đồng ĐBCL ĐHQG-HCM) đã báo cáo kết quả hai năm đầu thực hiện kế hoạch ĐBCL tại ĐHQG-HCM giai đoạn 2011-2015 và các định hướng cho công tác ĐBCL giai đoạn 2013-2015. Theo báo cáo, trong thời gian qua hoạt động ĐBCL tại ĐHQG-HCM đã bước đầu đạt được những thành quả nhất định và triển khai đúng kế hoạch. Trong năm 2011-2012, ĐHQG-HCM đã tổ chức 12 đoàn đánh giá ngoài nội bộ cấp chương trình theo tiêu chuẩn AUN-QA trong đó có 3 chương trình được đánh giá ngoài chính thức. Ngoài ra, hoạt động đánh giá và rà soát chất lượng cấp cơ sở đào tạo đã được thực hiện định kỳ và thường xuyên; việc xây dựng các văn bản quy định, hướng dẫn ĐBCL cũng đang được triển khai và hoàn thiện. Tuy nhiên, một số nội dung trong kế hoạch chưa được hoàn thành như việc xây dựng cơ sở dữ liệu và phần mềm quản lý đào tạo. Trong thời gian tới ĐHQG-HCM sẽ điều chỉnh kế hoạch cho sát với tình hình thực tế để đạt hiệu quả cao hơn.

Tại Hội nghị, Trung tâm KT&ĐGCLĐT cũng phác thảo những nét chính của Chiến lược ĐBCL ĐHQG-HCM giai đoạn 2013-2020, trong đó tập trung vào 04 nhóm chiến lược cơ bản, bao gồm: Hoàn chỉnh hệ thống ĐBCL; phát triển nguồn lực ĐBCL; chuẩn hoá chất lượng đào tạo và xây dựng Viện ĐBCL.

Trong Báo cáo đề dẫn xây dựng thực tiễn tốt trong đánh giá chất lượng, PGS.TS Lê Quang Minh cho rằng, một trong những thách thức của hệ thống giáo dục ĐH Việt Nam hiện nay là thiếu các chuẩn mực quốc tế đã phổ biến trên thế giới, thiếu chuyên gia am hiểu công tác ĐBCL và chưa thật sự đổi mới trong giáo dục. Tiếp đó, đại diện các đơn vị đã chia sẻ một số kinh nghiệm về đánh giá chất lượng chương trình, thông qua các thực tiễn tốt tại đơn vị liên quan tới việc xây dựng và phát triển chương trình đào tạo; kiểm tra đánh giá sinh viên, ĐBCL dạy và học, triển khai lấy ý kiến phản hồi từ bên ngoài,... Đây là những kinh nghiệm quý báu giúp các Khoa có thể học tập để triển khai công tác đánh giá chất lượng trong thời gian sắp tới.

Kết luận buổi làm việc, PGS.TS. Nguyễn Hội Nghĩa, Phó Giám đốc ĐHQG-HCM đề nghị các đơn vị quán triệt việc thực hiện Kế hoạch ĐBCL ĐHQG-HCM giai đoạn 2011-2015, tiến hành phổ biến các thực tiễn tốt trong đơn vị, đồng thời đẩy mạnh vai trò của các đơn vị đã được đánh giá trong việc tư vấn, hỗ trợ hoạt động đánh giá cho các khoa để hoạt động này đạt được hiệu quả cao hơn.

26 SINH VIÊN ĐẠI HỌC QUỐC GIA TP.HCM NHẬN HỌC BỔNG AMCHAM NĂM 2012

Vừa qua, Hiệp hội thương mại Mỹ tại Việt Nam và

ĐH Quốc gia TPHCM đã tổ chức lễ trao học bổng Amcham năm 2012 cho 45 sinh viên xuất sắc của 6 trường đại học thành viên Đại học Quốc gia Tp.HCM và 5 trường ĐH khác trên địa bàn Tp.HCM có thành tích cao trong học tập và xuất sắc trải qua các vòng thi tuyển của chương trình. Mỗi suất học bổng trị giá 10 triệu đồng và 76 suất học bổng huấn luyện kỹ năng mềm của Tower Watson với tổng giá trị học bổng lên đến 900 triệu đồng.

Trong đó, sinh viên Trương Đại Dương đến từ khoa Công nghệ thông tin, ĐH Khoa học Tự nhiên (ĐHQG-HCM) là thí sinh là thí sinh duy nhất lọt vào top 10 của 5 vòng thi để giành thêm giải Best of the best là giải thưởng cao quý giành cho sinh viên xuất sắc nhất chương trình.

Phát biểu tại buổi Lễ, PGS.TS Nguyễn Hội Nghĩa, Phó Giám đốc ĐHQG-HCM trân trọng cảm ơn và đánh giá cao sự hỗ trợ của Hiệp hội thương mại Mỹ - Amcham dành cho sinh viên ĐHQG-HCM, đồng thời khẳng định Amcham luôn là người bạn đồng hành, thân thiết của ĐHQG-HCM, góp phần vào việc phát hiện, bồi dưỡng nâng cao giá trị nguồn nhân lực trẻ của Việt Nam. Phó Giám đốc ĐHQG-HCM hy vọng rằng trong tương lai sự hợp tác của Hiệp hội thương mại Mỹ với ĐHQG-HCM ngày càng phát triển.

CÔNG ĐOÀN CƠ QUAN ĐHQG-HCM TỔ CHỨC HỘI THAO CB-VC CƠ QUAN ĐHQG-HCM MỞ RỘNG LẦN VII NĂM 2012

Nhằm tạo sân chơi chung, đáp ứng nhu cầu thiết thực luyện tập và thi đấu các môn thể thao trong CB-VC ĐHQG-HCM, đồng thời tăng cường sự giao lưu, thắt chặt tình đoàn kết giữa các đơn vị trong hệ thống và đơn vị đối tác chiến lược của ĐHQG-HCM, Công đoàn Cơ quan ĐHQG-HCM tổ chức Hội thao CB-VC Cơ quan ĐHQG-HCM mở rộng lần VII năm 2012. Hội thao diễn ra từ ngày 01/12/2012 đến ngày 22/12/2012, với sự tham gia của gần 200 vận động viên đến từ các đơn vị của ĐHQG, Kho bạc Nhà nước TP. HCM, Công ty Khôi Nguyên, Công ty Việt Nguyên.Chương trình hội thao gồm có 04 môn thi đấu: Bóng đá Nam, Cầu lông, Bóng bàn, Quần vợt.

TRƯỜNG ĐẠI HỌC QUỐC TẾ

KHOA QUẢN TRỊ KINH DOANH TRƯỜNG ĐẠI HỌC QUỐC TẾ ĐHQG-HCM ĐƯỢC ĐÁNH GIÁ NGOÀI THEO CHUẨN AUN-QA

Từ ngày 12-14/12/2012, Mạng lưới các trường đại học Đông Nam Á (ASEAN University Network -AUN) đã tiến hành hoạt động đánh giá ngoài tại khoa Quản trị Kinh doanh, trường Đại học Quốc tế, ĐHQG-HCM. Đây là lần thứ 16 hoạt động đánh giá ngoài cấp chương trình giáo dục theo tiêu chuẩn AUN-QA được tổ chức tại các trường thành viên AUN và là lần thứ ba được tổ chức tại ĐHQG-HCM.

Tham gia đợt đánh giá lần này, về phía AUN có TS. Choltis Dhirathiti, Phó Giám đốc điều hành AUN và ông Korn Ratanagosoom, đại diện Ban thư ký AUN cùng hai đánh giá viên là TS. Patalinghug Wyona Cruz (trường Đại học De La Salle, Philippines) và TS. Widyawati Bambang Sumadio (trường Đại học Indonesia). Ngoài ra, đợt đánh giá còn có sự tham gia của các quan sát viên trong và ngoài nước.

Tại các buổi làm việc, Đoàn đánh giá ngoài đã tham quan cơ sở vật chất của Khoa đồng thời trao đổi và phỏng vấn đội ngũ giảng viên, cán bộ quản lý, cán bộ hỗ trợ, sinh viên, cựu sinh viên, nhà tuyển dụng.

Trong phiên bế mạc sáng ngày 14/12, Đoàn đánh giá ngoài đã trình bày một số nhận định ban đầu về những điểm mạnh của Khoa, đồng thời đưa ra những khuyến nghị quan trọng nhằm giúp Khoa cải tiến và nâng cao chất lượng đào tạo. Dự kiến kết quả đánh giá ngoài chính thức sẽ được Ban thư ký AUN công bố vào cuối tháng 1/2013.

TRƯỜNG ĐH QUỐC TẾ ĐHQG-HCM KÝ KẾT BẢN GHI NHỚ HỢP TÁC VỚI CÁC VIỆN, TRƯỜNG ĐẠI HỌC NƯỚC CỘNG HÒA IRELAND

Ngày 12/12/2012, Trường ĐH Quốc tế ĐHQG-HCM đã ký kết bản ghi nhớ hợp tác với các viện, trường đại học Ireland trong khuôn khổ chuyến công tác của Bộ Giáo dục Đào tạo và Dạy nghề Ireland tại Việt Nam.

Theo chiến lược quốc gia về hợp tác phát triển Việt Nam - Ireland giai đoạn 2011-2015 với mục tiêu hỗ trợ chính phủ Việt Nam thực hiện Kế hoạch Phát triển Kinh tế Xã hội 2011 -2015, ông Ciarán Cannon T.D - Bộ trưởng Bộ Giáo dục Đào tạo và Dạy nghề nước Cộng hòa Ireland đã đến thăm và ký kết biên bản ghi nhớ hợp tác đào tạo với trường Đại học Quốc tế ĐHQG-HCM. Tại các buổi làm việc, PGS.TS Hồ Thanh Phong, Hiệu trưởng Trường ĐH Quốc tế ĐHQG-HCM và ông Ciarán Cannon T.D đã ký kết bản ghi nhớ hợp tác với các viện, trường của Ireland như Viện Kỹ thuật Dundal, Trường ĐH College Dublin và Trường ĐH Griffith College Dublin.

Ireland được đánh giá là một trong số 20 quốc gia có nền giáo dục uy tín và tốt nhất thế giới, đứng ở vị trí thứ

11, trên cả Mỹ, Úc, Đức. Ireland được đánh giá là một trong những nước giàu nhất châu Âu nhờ vào hệ thống giáo dục phát triển vượt bậc tương tự như nền giáo dục của Vương quốc Anh. Ireland có rất nhiều quỹ học bổng dành cho sinh viên quốc tế, cũng như tạo mọi điều kiện cho các sinh viên nước ngoài có cơ hội ở làm việc sau khi tốt nghiệp..., vì vậy Ireland hiện là điểm đến của rất nhiều học sinh - sinh viên các nước trên thế giới.

TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ-LUẬT

TRƯỜNG ĐH KINH TẾ -LUẬT TỔ CHỨC CHUNG KẾT CUỘC THI "KHỞI NGHIỆP KINH DOANH" 2012

Ngày 15/12/2012 Trường ĐH Kinh tế -Luật tổ chức Chung kết Cuộc thi "Khởi nghiệp Kinh doanh" 2012. Cuộc thi đã thu hút sự tham gia của hơn 600 sinh viên đến từ các trường trên địa bàn Tp.HCM.

Đây là sân chơi dành cho các bạn sinh viên thích kinh doanh, ưa sáng tạo và dám thể hiện ý tưởng của mình thông qua các dự án. Tại vòng chung kết, trải qua 3 phần thi: Thể hiện ý tưởng; Phản biện trước Ban giám khảo; Tranh luận giữa các đội, đội RAGO Trường ĐH Kinh tế - Luật với dự án "Hệ thống phân phối Thanh long sạch Bình Thuận" đã đạt giải nhất của cuộc thi, giải nhì thuộc về đội Tia chớp đen Trường ĐH Kinh tế - Luật với dự án "Infographic book" và giải ba thuộc về đội We are one Trường ĐH Ngân Hàng Tp.HCM với dự án "Café handmade".

MYSTERY HUTING BƯỚC VÀO MÙA SĂN THỨ 6

Ngày 15/12/2012, Các cựu sinh viên Trường ĐH Quốc tế ĐHQG-HCM đã tổ chức ra mắt chương trình Mystery Huting mùa 6. Bằng cách kết hợp giữa du lịch khám phá và trò chơi lớn giải mật thư tìm khó báu, Chương trình nhằm mục đích mang đến cho các bạn trẻ những hiểu biết sâu sắc về từng địa điểm trong cuộc hành trình chứ không đơn thuần là một chuyến tham quan du lịch; đồng thời nâng cao nhận thức giúp các bạn trẻ có ý thức bảo vệ, gìn giữ các danh lam thắng cảnh, công trình kiến trúc, các giá trị lịch sử, văn hóa.

Buổi ra mắt đã thu hút gần 200 sinh viên trường ĐH Quốc tế và các trường ĐH khác trên địa bàn thành phố tham gia. Ban tổ chức cho biết, dự kiến Mystery Huting mùa 6 sẽ diễn ra tại Đà Lạt từ 2-6/3/2013. Các bạn sinh viên có thể đăng ký tham gia chương trình tại website www.mysteryhunting.com.

HỘI THẢO QUỐC TẾ VỀ MÔI TRƯỜNG VÀ TÀI NGUYÊN THIÊN NHIÊN: "SỨC KHỎE MÔI TRƯỜNG VÀ PHÁT TRIỂN KINH TẾ - XÃ HỘI"

Ngày 4-5/12/2012, Viện Môi trường và Tài nguyên ĐHQG-HCM đã tổ chức Hội thảo quốc tế truyền thống về Môi trường và Tài nguyên thiên nhiên với chủ đề "Sức khỏe môi trường và Phát triển kinh tế - Xã hội".

Có gần 90 bài báo đã được gởi đến tham dự hội thảo, tập trung vào các chủ đề: Công nghệ môi trường tiên tiến phù hợp với phát triển kinh tế; Biến đổi khí hậu và phát triển kinh tế bền vững; Công cụ kinh tế trong quản lý môi trường; Công cụ và mô hình đánh giá thiệt hại môi trường; năng lượng môi trường trong phát triển kinh tế…

Tham gia Hội thảo, các nhà khoa học và quản lý môi trường trong và ngoài nước đã trao đổi nhiều thông tin, thảo luận nhiều vấn đề liên quan đến lĩnh vực môi trường và phát triển kinh tế. Hội thảo bao gồm các hoạt động chính: báo cáo chuyên đề, trưng bày poster và triển lãm.

HỘI THẢO "SỞ HỮU TRÍ TUỆ TRONG CÔNG NGHỆ PHẦN MỀM"

Với mục đích trang bị cho đội ngũ giảng dạy, nghiên cứu tại các trường Đại học về các quyền Sở hữu Trí tuệ (SHTT) đối với các sản phẩm công nghệ thông tin (CNTT) nói chung và công nghệ phần mềm nói riêng, Trung tâm Sở hữu Trí tuệ và Chuyển giao Công nghệ ĐHQG-HCM (IPTC) phối hợp với Trung tâm NEPTECH thuộc Sở KHCN TP HCM đã tổ chức buổi hội thảo với chủ đề "Sở hữu trí tuệ trong Công nghệ Phần mềm" vào ngày 10/12/2012 tại Trường Đại học Công nghệ thông tin.

Luật sư Trần Hữu Nam, diễn giả chính của buổi hội thảo đã trình bày những vấn đề về quyền SHTT, quyền tác giả, phân loại các tác phẩm được bảo hộ. Đồng thời, luật sư cũng nhấn mạnh việc bảo hộ phần mềm ở Việt Nam gồm ba đối tượng: bí mật, sáng chế và quyền tác giả. Luật sư lưu ý việc phân chia trách nhiệm rõ ràng về quyền trước khi ký kết hợp đồng giữa bên đầu tư và bên nghiên cứu nhằm tránh các vấn đề phát sinh sau khi thực hiện hợp đồng.

Thảo luận tại hội thảo, các đại biểu đã đề cập đến nhiều vấn đề quan trọng liên quan đến SHTT trong lĩnh vực CNTT như: Phần mềm máy tính không được bảo hộ như sáng chế, mà phải bảo hộ như một tác phẩm; Có rất nhiều loại quyền khác nhau liên quan đến chương trình phần mềm;Cần xây dựng các đơn vị chuyên trách về SHTT trong lĩnh vực CNTT hoặc nhờ sự hỗ trợ tư vấn của các luật sư cũng như các tổ chức SHTT tại TP HCM.